

Na hehekau Na hehekau na Aposol Jisas

**Na hakataakoto hakamattua i roto
te launiu nei:**

Na hakattina ana i Jerusalem 1.1—8.3

Na hakattina ana i Judia ia ma Samaria 8.4—
8.25

Te tama Itiopia ku hakatina 8.26—8.40

Pol ku hakatina 9.1—9.31

Na hehekau Pita 9.32—12.25

Pol ku haere i Esia 13.1—14.26

Pol ku vaakai i Jerusalem 14.27—15.35

Pol ku haere i Grik ia ma Esia 15.36—20.38

Pol e noho i Jerusalem 21.1—26.32

Pol e haere i Rom 27.1—28.31

TeAtua ku too Jisas no kkave i te vaelani

¹ Tiofilus, anau nitaataa telauniu kaamata anau raa ki hakari atu na akoako Jisas raa ia ma na mee hakaatoa Aia ni ppena raa

² haere no tae te aho TeAtua ni too Aia no kkave i te vaelani raa. Imua Aia ni too ria no kkave i te vaelani raa, Aia ni akoako ake ma na mahi TeAnana Tapu raa i na tama Aia ni hirihiri ki mee mo aposol Aia raa.

³ I roto tipu haa na aho i muri te mate Jisas raa, Aia ni tuu ake i na aposol Aia raa tammaki na vahao ia ma tammaki na ara kihuri ake te hakamaoni pera ma Aia ku ora. Na tama raa ekkite Aia, tena Aia ki tattara ake na tama raa i te vahi te Hakamaatua ana i te Vaelani raa.

⁴ Na aposol raa ni kikutu hakaatoa te saaita Jisas ni nnoho ma laatou raa, tena Jisas ki kou ake tetattara emmaha ma, “Auu se oo itaha ma Jerusalem, e meia kootou ki nnoho no hakattari ki too kootou te hoki Anau ni tattara atu raa, te hoki te Tamana Anauraa ni tattara ma Aia e me ki kou atu raa.

⁵ Jon e hakoukou tapu ma te vai, e meia na aho i muri raa kootou e me ki hakoukou tapu ria ma TeAnana Tapu.”

*Jisas ku too ria no kkave i te vaelani
(Mak 16.19–20; Luk 24.50–53)*

⁶ Jisas e kikutu ma na aposol Aia raa hakaatoa, kito na tama raa ki vahiri ake Tama raa ma, “TeAriki! Teenei te saaita Akoe e me ki kou ake muri te Hakamaatua ana i te Vaelani raa i na tama Israel?”

⁷ Tena Jisas ki meake na tama raa, “Te Tamana Anauraa Hokoia e me kituku te maanatu Aia te saaita na mee nei e me ki kapihi atu raa, ia teenaa seai ma he mee kootou ki illoa te saaita na mee nei e me ki kapihi atu raa.

⁸ Emeia te saaita TeAnana Tapu raa e tae atu kootou raa, tena kootou e me ki isi na mahi ki tattara ake na tiputipu Anau raa i roto Jerusalem ia ma i roto Judia ma Samaria ia ma na kina hakaatoa i roto te maarama nei raa.”

⁹ Jisas e tattara ake no oti roo, tena Aia ku too ria no kkave i te vaelani i mua na karemata na tama raa hakaatoa, kito te pukureurehu raa ki haere ake no uhi Jisas, tena na tama raa ku se kkite Tama raa.

¹⁰ Na karemata na tama raa koi ana koi i aruna te saaita Jisas ni too ria no kkave i te vaelani raa,

tena te saaita naa koi tokorua na tama e uru na kaukahu makkini ku ttuu ake i te vahi laatou

¹¹ no meake ma, “Na tama i Galili, aiea kootou e ttuu i te kina naa no kirakira i te vaelani naea? Jisas tera etooria itaha ma kootou no kkave i te vaelani raa e me ki vaakai mai hoki peenei ma kootou ni kkite Aia e haere i te vaelani raa.”

*Matias ku too te sao Judas
(Matiu 27.3-10)*

¹² Tena na aposol raa ku oo i taha ma te mouna e hhomo na Oliv raa no vakkai i Jerusalem, te matakaina e taapiri ake raa.

¹³ Na tama raa ku ttae te matakaina raa, tena kikkake i aruna te rum laatou e nonnohoo raa. Na tama nei ko Pita, Jon, Jems, Andru, Filip, Tomas, Bartolomyu, Matiu, Jems te tama Alfius raa, Saimon te tama i roto te kuturana na tama se hihhai ma Rom ki rorohi Israel raa, tena Judas te tama Jems raa.

¹⁴ Na tama nei ekkutu tahi pera ma he kuturana no lotulotu hakapaa ma na hhine, tena Meri te tinna Jisas raa ia ma na taina hoki Jisas raa.

¹⁵ Na aho i muriraa na hakattina ana raa kukkutu kitattara, tena te kooina na tama raa hakaatoa ettae pera huitarau tipurua na tama, tena Pita ki mahike i aruna ma ki tattara.

¹⁶ Tena aia ki meake, “Aku taina, te tattara i roto te Launiu Tapu tera Te Anana Tapu raa ni tattara ake Devit i te vahi Judas, te tama ni hakattaki mai na tama haeo raa ki hakapiki Jisas raa ku hakamaoni te aho nei.

17 Judas hetama i roto te kuturana taatou nei, e mee Jisas ni hirihiri hoki tama raa ki uata ma taatou.”

18 (Judas e too te sui i te haeo aia ni ppena raa no sui te kerekere. Aia e hina no mate i te kina raa, tena te manava aia raa e mahaa no oo iho na vava raa i aho.

19 Na tama i Jerusalem raa hakaatoa ellono hea ni kapihi ake iaa Judas raa, tena kaimana te kerekere raa ma ko Akeldama ina tattara laatou, tetattara nei e mee ma, “Te kerekere ni hapu ria te toto.”)

20 “Maitaname te tattara nei e mmau i roto te launiu na Rue te Lotu raa ma:

‘Te hare aia raa e me ki tuu vare,
ia se hai tama e me ki noho i roto te hare naa.’

Tena e mmau hoki ma,
‘Teeraa tama e me ki too te sao tetama raa
no uata.’

21 22 Ia tena etau hetama kihukui ma taatou kitakutaku i te vahi te ora muri TeAriki Jisas raa. Tena tetamanaa kihai hoki i roto te kuturana taatou nei ina vahao hakaatoa TeAriki Jisas ni hahae ma taatou ina kina raa, kaamata mai te saaita Jon Baptis nitakutaku i te vahi te hakoukou tapu raa haere no ttae te saaita Jisas ku too ria i taha ma taatou no haere i te vaelani raa.”

23 Tena na tama raa ki tini tokorua na taanata: Josep tetama ekannaria ma ko Barsabas raa (na tama e kakanna hoki tama raa ma ko Jastus), tena Matias.

24 25 Kito na tama raa ki lotu ake ma, “TeAriki, Akoe e iroa na hakataakoto na tama hakaatoa, ia tena hurimai maatou i te tokorua nei ma koai tetama Akoe e hirihiri ki mee mo aposol

ki too te sao Judas tera ku mate no haere i te kina e tau roo ma aia raa.”

²⁶ Kito na tama raa ki ttahao huhu na hatu ma ki hirihiri he tama i tokorua raa, tena te inoa Matias raa ku huri ake. Tena Matias ku hukui ma te sanahuru ma tahi na aposol raa.

2

Te hamai TeAnana Tapu

¹ Te aho te Kai Pentikos raa ku tae mai, tena na hakattina ana raa hakaatoa ku hakkutu i te kina hokotahi.

² Te saaita naa koi te vaelani raa ku mmuu pera ma he matani hai mahi e maairi, tena i roto te hare laatou e nnoho raa ku mmuu roo.

³ Tena ki oti laatou ku kkite na ahi e ssau pera ma ni arero kuttoha no ura vaa aruna na tama hakaatoa i roto te hare raa.

⁴ TeAnana Tapu raa kutau i roto na tama raa hakaatoa, tena na tama raa ku kaamata no tattara i na tattara alaa henua tera TeAnana Tapu raa e mee laatou kilavaa te tattara.

⁵ Eisi na Jiu e nnoho i Jerusalem, na tama nei nitama e oomai na kina hakaatoa i roto te maarama nei, e meia laatou ni tama hoki e lotu tahi ake TeAtua.

⁶ Te saaita na tama raa nillono te mmuu raa, tena te kanohenua e rahi raa ku hakkutu ake hakaatoa. Na tama raa hakaatoa ku mahharo roo, e mee laatou ku llono na hakattina ana raa e tattara na tattara na henua laatou raa.

⁷ Na tama raa ku oho roo no mahharo, tena kitattara ma, “Na tama e tattara nei nitama i Galili.

⁸ Emeia teenei taatou hakaatoa kullono roo na tama raa e tattara ina tattara roo na henua taatou raa.

⁹ Taatou na tama i Partia, ia na tama i Midia, ia na tama i Elam, ia na tama i Mesopotemia, ia na tama i Judia, ia na tama i Kapadosia, ia na tama i Pontus, ia na tama i Esia,

¹⁰ ia na tama i Frigia, ia na tama i Pamfilia, ia na tama i Isip ia ma na tama na matakaina i Libia tappiri i Sairini raa. Tena alaa tama taatou ni tama i Rom,

¹¹ tena taatou na Jiu ia ma na tama sei ma ni Jiu tera ku hukui na tiputipu na Jiu raa, tena alaa tama taatou ni tama i Krit ia ma Arabia, e meia taatou hakaatoa kullono na tama raa e tattara na mee hakanaaniu TeAtua ni ppena raa i na tattara roo taatou.”

¹² Na tama raa e oho no kirakira huri, tena ki vahihhiri hokolaatou ma, “Na mee nei e mee maea?”

¹³ Emeia alaa tama e tataussua na hakattina ana raa ma, “Na tama nei e unu no vvare!”

Na tattara Pita

¹⁴ Tena Pita kimahike notuu iaruna ma teeraa sanahuru ma tahi na aposol no tattara hakamaroa ake i te kanohenua raa ma, “Kootou na Jiu ia ma na tama ennoho i Jerusalem raa, kootou ki hakallono mai, tena anau e me ki tattara atu ki illoa kootou te hakataakoto tera ni kapihi mai raa.

¹⁵ Na tama nei se unu no vvare pera ma kootou e hakataakoto raa; teenei ko te sivo koi te tahata.

¹⁶ Emeia teenei hea profet Joel ni tattara mai i mua ma,

- 17 'TeAtua e mee mai ma:
Teenei hea Anau e me kippena i roto na aho
hakaotiraa:
Anau e me kikou iho TeAnana Tapu Anauraa
i aruna na tama hakaatoa.
Nataupeara ma na taukupu kootou raa e me
ki tattara atu na tattara Anau,
tena na tamatane kootou raa e me kikkite kare-
mata na hakkatu,
tena na taanata mattua kootou raa e me ki isi
na miti.
- 18 Tena na taanata ia ma na hhine e hehekau
Anauraa,
Anau e me kikou ake TeAnana Tapu Anauraa
i na tama raa i roto na aho naa,
tena na tama raa e me ki tattara atu na tattara
Anau.
- 19 Anau e me ki huri atu na mirakol i te vaelani
ia ma na mee taualleka i te maarama
i raro nei raa.
Taatou e me kikkite na toto, te ahi ia ma te kohu
e matoru roo;
- 20 te laa raa e me kipouri,
tena te maremora e me kimmea pera ma
he toto,
i mua te Aho hakanaaniu TeAtua raa e tae mai.
- 21 He tama peehee e kannaa ake te inoa TeAriki*
ki tokonaki aia,
te tama naa e me ki ora.'
- 22 Hakallono mai na tattara nei, na tama Israel!
Jisas te tama i Nasaret raa he Tama e isi na mahi
TeAtua tera Aia ni huri atu no kkite kootou
i na mirakol ia ma na mee taualleka Aia ni pena

* **2:21 2.21** TeAriki: Na tattara nei em mau i roto Joel 2.28-32.
I te Old Testament se isi TeAriki e me ia e isi koi Jihova

i na mahi TeAtua raa. Kootou e illoa hokkootou na mee nei, maitaname na mee raa e kapihi mai i roto kootou i te kina nei.

²³ TeAtua ni hakamoe te hakataakoto Aia raa no tonu ma ki kou atu Jisas i kootou, tena na tama haissara raa kutii Tama raa iaruna te kros ki mate i na rima kootou.

²⁴ Emeia TeAtua e hakamahike Tama raa itaha ma te mate no hakattana Tama raa itaha ma na mahi te mate, maitaname te mate selavaa te ttaohi Tama raa mo karapusi i te kina na tama e mmate raa.

²⁵ Tena Devit e tattara peenei iaa Jisas,

‘Anau e kite TeAriki e haere i mua anau na vahao hakaatoa.

Aia e taapiri mai anau, tena anau selavaa te tipuaina,

²⁶ tena anau e hihia roo i roto anau,

tena na tattara anau raa ni tattara te hihhia. Niaina ma anau he tama koi,

e meia anau e me ki noho ma te hakatina anau i TeAtua raa,

²⁷ e mee Akoe selavaa te tiaki Anau i te kina na tama ku mmate raa;

Akoe selavaa te tiaki te Tama Hehekau haka maoni Akoe raa ki para i te kava.

²⁸ Akoe ku oti te huri mai Anau te mateara e haere i te kina te ora raa,

tena te noho Akoe ma Anau raa e mee roo Anau no hihia.’

²⁹ Aku taina, anau e me ki tattara hakamatahua atu kootou i Devit te tuku hakanaaniu taatou raa. Tama raa e mate no tanuria, tena tetaruma aia raa koi tuu ma na taruma taatou raa te aho nei.

30 Dedit he profet, tena aia eiroa hea TeAtua nitattara ake aia raa. TeAtua nitattara haka-maoniake iaa Dedit pera ma Aia eme kimee he tama ina haimokopuna aia raa kituku hoki pera ma aia raa.

31 Dedit ekite hea TeAtua eme kippena imuri raa, tena aia kitattara ite ora muri te Mesaia raa te saaita aia nitattara ma,
‘Tama raa selavaa tetiaki kimoe ite kina na tama kummate raa;

te tinotama Aia raa selavaa te para ite kava.’

32 TeAtua ni hakamahike Jisas itaha ma te mate, tena maatou hakaatoa ekkite te hakamaoni na mee nei.

33 Jisas ehaere iaruna nonoho itevahi laua TeAtua te Tamana Aia raa, tena TeAtua ki kou ake TeAnana Tapu raa pera ma Aia nitattara ake raa. Na mee kootou ekkite nei ia ma na mee kootou ellono raa ko na hoki Aia e kou mai maatou raa.

34 E mee teeraa seai ma ko Dedit ni haere iaruna ite vaelani raa, e meia aia e tattara ma,

‘TeAtua e meake TeAriki anau raa ma,
Noho ite kina nei ite vahi laua Anau raa,

35 kittae roo te saaita Anau etuku na tama ekirilloto Akoe raa iraro na tapuvae Akoe raa pera ma he tuai.’

36 Kootou na tama Israel raa hakaatoa, kootou killoa pera ma Jisas kootou nittii iaruna te kros raa ko te Tama TeAtua ni mee pera ma ko TeAriki ia ma te Mesaia kootou raa!”

37 Te saaita te kanohenua raa ni llono na tattara nei, na tama raa ku tipuaina haeo roo, tena kimeake Pita ia ma alaa aposol ma,
“Na taina maatou, niaa maatou eme kippena?”

³⁸ Kito Pita ki meake na tama raa, “Kootou te tama ma te tama ki ttike i taha ma na hai sara kootou raa, tena kutoo te hakoukou tapu i te inoa Jisas Kraiss, tena TeAtua e me ki ssirihia na hai sara kootou raa, tena kootou e me ki too TeAnana Tapu, te hoki TeAtua raa.

³⁹ Maitaname TeAtua ni hakamoe te tattara hakamaoni Aia raa ma kootou ia ma na tamalliki kootou raa, na tama e mmao raa ia ma na tama hakaatoa TeAriki TeAtua taatou raa ni kanna ki oo ake Aia raa.”

⁴⁰ Pita e tattara hai mahi ake te kanohenua raa, tena ki meake tammaki hoki na tattara, “Hakamattonu ki se lavaa kootou te ttiri na hakalono llihu TeAtua e me ki kou ake na tama haeo raa.”

⁴¹ Tammaki na tama e hakattina na tattara nei, tena ki too te hakoukoutapu, ia tena etoru na simata na tama ku hakapaa ake i te kuturana na hakattina ana raa te aho naa koi.

⁴² Na tama raa e nnoho tahi ma na aposol raa no too na akoako na tama raa, tena ki hukui ma na tama raa no kkai te kai tapu ia ma na lotu.

Te ora na hakattina ana

⁴³ Na aposol raa e ppena tammaki na mirakol ia ma na mee taualleka, tena na tama raa hakaatoa ku mahharo.

⁴⁴ Na hakattina ana raa e kkutu tahi hakaatoa, tena ki vaevae i roto laatou hokolaatou hea laatou e isi raa.

⁴⁵ Na tama raa e kou ake hea laatou ettino ia ma hea laatou e isi raa ki sui alaa tama, tena ku vaevae na sileniraa i roto laatou hakaatoa tautari e hia te tama e hihai

⁴⁶ Te aho ma te aho na hakattina ana raa e kkutu pera ma he kuturana i roto

te Hare Tapu raa, tena na tama raa e kkai hakaatoa i roto na hare laatou raa. Na tama raa e kaikkai hakaraoi roo, ia ekkai ma te hihhia i roto na hatu manava laatou.

⁴⁷ Na tama raa e hakammaha TeAtua, tena e hihhia i te taualleka na tama roo hakaatoa. Na aho hakaatoa TeAtua e hakapaa ake na tama ku hakattina raa i te kuturana raa.

3

Te tama na vae e mmate raa ku tauareka

¹ He aho hokotahi Pita laaua ma Jon e oo i te Hare Tapu te toru te hiahi, teenaa ko te saaita te lotu.

² E isi te tama na vae aia raa ni mmate roo te saaita aia ni haanau mai raa, tena aia enoho ite totoka ehui ma ko te Totoka Tiputipulaoi raa. Na aho hakaatoa na tama raa e sausau ake te tama raa no hakanoho i te mata totoka raa ki kainonno ake na tama e oo i roto te Hare Tapu raa ki kou ake ni sileni ma aia.

³ Te tama raa e kite Pita laaua ma Jon ku oo i hare, tena aia ki kainno ake tokorua raa ma ki kou ake ni sileni ma aia.

⁴ Tena tokorua raa ku kira hakamat-tonu ake roo i te tama na vae e mmate raa, tena Pita ki meake, "Kira mai maaua!"

⁵ Kito te tama raa ki kkira ake tokorua raa, tena aia ekkahu ma tokorua raa e me ki kou ake ni sileni.

⁶ Kito Pita ki meake te tama raa ma, "Anau seisi roo na sileni, e meia anau e me ki kou atu hea anau e isi: ite inoa Jisas Krais te Tama Nasaretraa, anau e meatu akoe kituu i aruna no haere!" ⁷ Tena Pita ki taohi te rima laaua te tama raa no hakamahike i aruna. Te saaita naa

koi na vae ia ma na hukui tetamaraa ku ivi te tuu;

⁸ kito tetamaraa killee iaruna nottuu na vae aia, tena ki kaamata no hahaere. Tena tetamaraa ki oo laatou ma Pita laaua ma Jon i roto te Hare Tapu raa. Te tamaraa e haere lellee, tena ki hakammaha ake TeAtua.

⁹ Te kanohenua raa kuu kite te tama na vae emmateraa ku hahaere, tena laatou ki hakammaha hoki te inoa TeAtua,

¹⁰ na tamaraa kumattino ma teeraa ko tetama e noho no kainonno i te kina te Totoka e Tiputipulaoi raa, tena na tamaraa hakaatoa ku oho no mahharo ma hea roo ni kapihi ake i te tamaraa.

Na tattara Pita i roto te Hare Tapu

¹¹ Te tamaraa koi tataohi koi Pita laaua ma Jon i te kina na tamaraa e hui ma ko te Paaro Solomon raa, tena te kanohenua raa ku mahharo no huro atu i te tokotoru raa. ¹² Pita e kite te kanohenua raa, tena aia ki meake na tamaraa ma, “Na tama Israel, aiea kootou e mahharo naea? Aiea kootou ettonu mai maatou naea? Kootou e kahu ma aanei ni mahi maaua hoko-maaua ia ma tettonu tahi maaua raa e mee te tama nei no lavaa te hahaere?”

¹³ TeAtua Abraham, Aisak ia ma Jekop raa, tena TeAtua na tipuna taatou imua raa ni kou ake na mahi haimmahi i te vaelani raa iaa Jisas te Tama Hehekau Aia raa. Emeia kootou e kou ake te Tama raa i na tama hakamattua raa, tena kootou ki huri ake te se hihhai kootou i Tama raa imua na karemata Pailat ia ma te saaita hoki Pailat ni maanatu ma ki hakattana Tama raa ki haere raa.

14 Tama raa e tapu, ia he Tama tauareka, e meia kootou se hihhai Tama raa, tena kootou ki meake Pailat ki ppena hea kootou e hihhai, tena kootou ki hakasao te tama taa tama raa.

15 Kootou etaa te Tama e hakattaki taatou ki ora raa, tena TeAtua ki hakamahike Tama raa itaha ma temate, tena maatou ekkite temate ia ma te ora muri Tama raa.

16 Teenei ko te inoa Jisas raa e kou mai na mahi ki mee tetama na vae emmate nei kilavaa te hahaere. Hea kootou ekkite no illoa raa e oo mai hakaatoa ite vahi te hakattina ite inoa Jisas raa. Kootou hakaatoa ku kkite, te tama nei ku tauareka ina hakattina maaua ite inoa Jisas raa.

17 “Aku taina, te saaita nei anau kuiroa pera ma hea kootou ia ma na tama hakamattua kootou raa ni ppena iaa Jisas raa e hamai koi ite vvare na pohouru kootou.

18 TeAtua etattara ake na profet Aia raa i mua kitattara pera ma te Mesaia raa eme ki hakalonollihu, ia tena na tattara Aia raa ku hakamaoni te aho nei.

19 “Ttike itaha ma na haisara kootou raa te saaita nei, tena ku vakkai muri ake TeAtua kilavaa Tama raa te ssirihia, na haisara kootou raa. Kame kootou etauttari,

20 tena TeAtua eme kitokonaki na anana kootou raa ki ivi, tena Aia eme ki kauna ria atu Jisas te Mesaia Aia ku oti te hirihiri ma kootou raa.

21 Jisas eme ki noho ite vaelani kittae roo te saaita na mee hakaatoa e oo mai no houu pera ma TeAtua ni tattara ake na profet Aia i mua raa.

22 Moses e tattara ma,

‘TeAriki TeAtua kootou raa e me ki kauna ria atu
 he profet e ssau pera ma Aia
 ni kauna ria atu anau raa,
 tena te Tama naa e me ki hamai i roto koi kootou.
 Tena kootou ki hakallono na tattara hakaatoa Aia
 e tattara atu raa.

23 Kame he tama se hakarono na tattara
 te Profet naa,

tena te tama naa e me ki havakkee ria itaha ma
 na hakattina ana TeAtua raa hakaatoa,

tena te tama naa e me ki hakalono llihu.’

24 Tena na profet hakaatoa etoo na tattara
 TeAtua raa hakapaa ma Samuel ia ma na profet
 imuri aia tera nitattara hoki hea e me
 ki kapihi mai i roto na aho nei raa.

25 Te tattara e ivi TeAtua nitattara ake na profet
 Aia raa e tattara ikootou, ia tena kootou i roto
 hoki na tattara hakamaoni TeAtua ni meake
 na tipuna kootou imua raa. Pera ma Aia
 ni meake Abraham ma,

‘Anau e me ki hakatapu na tama hakaatoa
 i te maarama nei raa e mee koi
 na hai mokopuna akoe raa.’

26 Ia tena TeAtua ni hirihiri te Tama Hehekau
 Aia raa, tena ki kauna ria atu te Tama raa
 ki haere atu kootou imua ma ki hakatapu
 kootou, tena kutokonaki kootou kittike itaha
 ma na tiputipu sakkino kootou raa.”

4

*Pita laaua ma Jon ku ttuu i mua na tama haka-
 mattua*

1 Pita laaua ma Jon koi tattara ake koi
 te kanohenua raa te saaita na maatua raa,

tena te purepure hakamaatua na purepure te Hare Tapu raa ia ma na Sadyusi raa ni ttae ake.

² Na tama raa ku se hihhia roo, e mee Pita laaua ma Jon e akoako ake te kanohenua raa pera ma Jisas ku oti te mahike muri itaha ma te mate, tena na tattara nei e huri mai pera ma na tama e mmate raa e me ki mahhike muri no ora.

³ Tena kito na tama raa ki hakapiki tokorua raa no ppono i roto te hare karapusi raa ki ttae teeraa aho, e mee te mee raa ku haere ki pouri.

⁴ Emeia tammaki na tama ni llono na tattara raa ku hakattina, tena te kooina na hakattina ana raa ku hakanuu no tae rima simata na tama.

⁵ Te aho taiiao raa na tama hakananniu na Jiu raa, na tama hakamattua raa ia ma na tama poroporo na tuaa raa ku hakkutu hakaatoa i Jerusalem.

⁶ Na tama raa ekkutu ma Anas te pohouru hakanaaniu na maatua raa, tena Kaiafas, tena Jon, Aleksanda ia ma alaa tama i roto te manava na maatua hakananniu raa.

⁷ Na tama raa emeake Pita laaua ma Jon kiooake nottuu imua laatou, tena laatou ki vahiri ake tokorua ma, “Koorua e mee peehee te tama nei no hahaere? Ni mahi peehee koorua e isi, ia koorua e ttape roo te inoa aii?”

⁸ Te Anana Tapu raa kutau i roto Pita, tena aia ki meake na tama raa, “Na tama hakananniu ia ma na tama hakamattua na kanohenua:

⁹ kame kootou e vahiri mai maaua ite mee tauareka maaua nippena ite tama na vae e mmate nei ia ma te tama nei e tauareka peehee,

10 tena kootou hakaatoa etau te illoa, ia na tama hakaatoa i roto Israel etau te illoa pera ma tetama etuu imua kootou nei ku tauareka i na mahi te inoa Jisas Krai te Tama i Nasaret raa: te Tama kootou ni ttii no mate i aruna te kros raa, tena TeAtua ki hakamahike Tama raa i taha ma te mate no ora raa.

11 Jisas ko te tama te Launiu Tapu raa e tattara ma,

“Te hatu tera kootou na tama hakatuutuu hare raa ni hakahekeheke raa, ko te hatu emmauroo hokoia i na hatu hakaatoa.”

12 Jisas Hokoia elavaa tetokonaki taatou ki ora; i roto te maarama nei hakaatoa TeAtua se hai inoa hoki peeraa ni kou ake na mahi ma ki tokonaki taatou ki ora.”

13 Natama i roto te kuturana raa ku mahharo, e mee laatou ekkite Pita laaua ma Jon e ivi roo tetattara, tena laatou e illoa hoki pera ma tokorua raa ni tama vare koi, ia se skul hakaraoi. Tena natama raa e illoa ma tokorua raa ni hahaere ma Jisas.

14 Tena na tama raa ku se hai tattara hoki e lave te meake, maitaname laatou kukkite te tama na vae ni mmate raa ku ttuu laatou ma Pita laaua ma Jon.

15 Kito natama raa kimeake Pita laaua ma Jon ma kioo iaho ma te hare raa, tena laatou ku kaamata no tattara hemuu hokolaatou.

16 Natama raa etattara ma, “Hea taatou e me kippena i te tokorua nei? Na tama hakaatoa i roto Jerusalem raa ku illoa ma tokorua nei e ppena te mirakol e hainattaa te tama te ppena, ia tena taatou hokotaatou se lavaa te ppura hoki.

17 Taatou kitattara hakamataku ake tokorua nei ki se lavaa te tattara ake alaa tama hoki i te inoa Jisas, ki se lavaa te mee nei te ttoha no ttae alaa tama.”

18 Kito na tama raa ki kanna ake tokorua raa ki vakkai ake i hare, tena ki meake tokorua raa ki se lavaa roo te tattara ia ma ku akoako ake na tama i te inoa Jisas.

19 Tena Pita laua ma Jon ki meake na tama raa ma, “Kootou hokkootou ki ukkui ma he mee peehee e tauareka i na karemata TeAtua: ki hakallono kootou ma ki hakallono TeAtua?”

20 E mee maaua ku se lavaa hoki te ppui na maihu maaua ma ki se tattara hea maaua ni k kite ia ma hea maaua ni llono raa.”

21 Tena kito te kuturana na tama hakamattua raa ki tattara hakamataku ake roo tokorua raa, tena kitiaki tokorua raa no oo. Na tama raa e k kite pera ma e hainattaa te kou ake ni hakalono lihu i tokorua raa, maitaname te kanohenua raa ku tattara hakamamaha TeAtua i te mee ni kapihi ake raa.

22 Te tama tokorua raa ni tokonaki no lavaa te hahere raa kutae tipu haa toe na hetau te matua aia.

Na hakattina ana raa ku lotu ki se lavaa laatou te mattaku

23 Tokorua raa ku hakattana ria ki oo, tena laua ku vakkai i te kuturana laatou raa no tattara ake hea na maatua hakananniu ia ma na tama hakamattua raa ni meake laua raa.

24 Na hakattina ana raa ku llono na tattara raa, tena na tama raa hakaatoa ku hakkutu no lotu ake TeAtua ma, “TeAriki, te Tama e pena te vaelani, te maarama nei, te lottai ia ma na mee roo hakaatoa!

25 Akoe ni tattara ake te tama hehekau Akoe raa, Devit te tipuna maatou raa ina mahi TeAnana Tapu ma,

‘Aiea na tama seai ma ni Jiu raa e llotou naea?

Aiea na tama raa e penapena na hakataakoto sakkino raea?

26 Na tuku te maarama nei raa e tanattana hokolaatou ki oo no ppuhu,

tena na tama hakamattua raa e kikutu hakaatoa, ki hakataukoti ma TeAtua ia ma te Mesaia Aia raa.’

27 Maitaname Herot laaua ma Pontius Pailat ekkutu hakaatoa iroto te matakaina e rahi nei ma na tama seai ma ni Jiu raa ia ma na tama Israel raa ki hakataukoti ma Jisas, te Tama Hehekau e tapu Akoe ni mee mo Mesaia raa.

28 Na tama raa e hakkutu ma kippena ina mahi Akoe raa namee hakaatoa tera Akoe ni hakamoe mai roo imua ma eme ki kapihi mai raa.

29 TeAriki, te saaita nei Akoe ki hakamaarona na tattara na tama raa e penapena raa, tena ku tokonaki maatou na tama hehekau Akoe nei ki ivi te tattara na tattara Akoe raa.

30 Haaro iho te rima Akoe raa no tokonaki na tama lavvea raa ki taualleka, tena ku kou mai ni mahi kippena na mirakol ia ma namee taualleka maatou eme kippena i te inoa Jisas te Tama Hehekau e tapu Akoe raa.”

31 Te lotu raa ku masseu, tena te kina na tama raa ekkutu raa ku naue. TeAnana Tapu raa kutau iroto na tama raa, tena na tama raa kukaamata no tattara na tattara TeAtua raa, ia e ivi hoki te tattara.

*Na hakattina ana raa ku vaevae na hekau laa-
tou*

³² Na hakattina ana raa hakaatoa e ooro te maanatu hokotahi. Se hai tama laatou e tattara ma na mee aia e ttino raa ni mee koi aia, e meia laatou hakaatoa e vaevae hakaraoi roo na mee laatou e ttino raa ma alaa tama.

³³ Na aposol raa e tattara ma na mahi hai mmahi i te ora muri Te Ariki Jisas, ia tena Te Atua e kou ake te hakatapu e rahi roo i na tama raa hakaatoa.

³⁴ Se hai tama i roto te kuturana raa e tuutuu haeo. Na tama e ttino na kerekere ia ma na hare raa e kou ake na mee raa ki sui alaa tama, tena ku too na sileni laatou e too i na mee raa

³⁵ no kou ake i na aposol raa, tena na aposol raa ku vaevae ake na sileni raa i na tama, tautari e hia te tama e hihai.

³⁶ Tena Josep he tama i roto te hareakina Levi tera ni haanau iho i Saiprus, tena na aposol raa e kakanna te tama raa ma ko Banabas (te inoa nei e mee ma, "Te tama Hakapurupuru"),

³⁷ te tama raa e kou ake te kerekere aia raa no sui alaa tama, tena ki too na sileni raa no kou ake na aposol raa.

5

Te mmate Ananias laaua ma Safaira

¹ Hetama e hui ma ko Ananias laaua ma Safaira teavana aia raa e too na mee hakaatoa laaua e ttino raa no kou ake alaa tama ki sui.

² Emeia Safaira laaua ma Ananias e tattara no tonu ma laaua kitaohi he kooina, tena ku kou ake na sileni e ttoe raa i na aposol raa.

³ Kito Pita ki meake, "Ananias, aiea akoe e tiaki Satan ki haere atu i roto akoe no mee

akoe ki mariu ake TeAnana Tapuraa, tena akoe kittaohi teeraa kooina na sileni na mee akoe ni kou ake alaa tama ki sui raea?

⁴ Na mee raa ni mee akoe ettino imua akoe ni kou ake na mee raa ki sui alaa tama; te saaita na tama raa ku oti te sui na mee akoe ettino raa, tena na sileni raa ni sileni hoki akoe. Kaa akoe ni maanatu roo peehee ma kippena te maanatu haeo naa? Akoe semee ma akoe e mariu ake te tama, e meia akoe e mariu ake TeAtua!”

⁵ Ananaias e rono koi na tattara nei, tena aia ku hina iraro no mate, tena na tama hakaatoa e llono te mate te tama raa ku mattaku roo.

⁶ Kito na taupeara raa ki oo ake no mmini te tinotama tama raa, tena ki ssau i aho no tanu.

⁷ Se roroa koi te avana Ananaias raa ku haere ake iaa Pita, e meia aia seiroa ma hea ni kapihi ake iaa Ananaias raa.

⁸ Tena Pita ki vahiri ake te hine raa, “Mee mai, teenei te kooina na sileni hakaatoa akoe ma te avana akoe raa nitoo ina mee koorua ni kou ake alaa tama ki sui raa ma seai?”

Tena Safaira ki meake, “Noo, teenaa te kooina na sileni naa hakaatoa.”

⁹ Kito Pita ki meake Safaira, “Aiea koorua hai avana e mannatu ma ki hahaaite TeAnana Tapu TeAriki naea? Nataupeara ni tanu te avana akoe raa kuttuu vahao nei i te totoka, tena na tama raa e me ki ssau hoki akoe i aho.”

¹⁰ Te saaita naa koi Safaira ku hina iraro imua na vae Pita raa no mate hoki. Nataupeara raa ku oo mai no kkite ma Safaira kumate, tena laitou ki ssau te tama raa i aho no tanu i te vahi Ananaias.

¹¹ Tena na hakattina ana raa hakaatoa ia ma na tama ni llono raa ku mattaku roo.

Na aposol Jisas raa e huri ake na mahi TeAtua

¹² Na aposol raa e huri ake tammaki na mirakol ia ma na mee taualleka no kkite na tama raa. Tena na hakattina ana raa hakaatoa ku hakkutu i te kina te Paaro Solomon raa.

¹³ Na tama sei ma nitama iroto te kuturana nei raa ku mattaku te hukui ake na tama raa, niaina roo ma te kanohenua raa e tattara hakammaha roo i na tama raa.

¹⁴ Tena tammaki nataanata ia ma na hhine ku hakattina i TeAriki, tena ki hukui ake i te kuturana na hakattina ana raa.

¹⁵ Maitaname te kanohenua raa e kkite hea na aposol raa nippena raa, tena na tama raa ku sausau iho na tama lavvea raa i te mateara no hakammoe na tama raa iaruna koi na lomoena laatou raa ma kilavaa te inaina Pita raa te raka vaa aruna alaa tama te saaita aia e haere hakaraka raa.

¹⁶ Tena na kanohenua na matakaina e alleha i Jerusalem raa ku mmui ake no kou ake na tama lavvea raa ia ma na tama eisi na tipua iroto laatou raa, tena na tama lavvea raa hakaatoa ku taualleka.

Na aposol raa ku hakalono llihu

¹⁷ Tena te pohouru hakanaaniu na maatua raa ma na tama e huhukui ma aia raa ia ma na tama iroto te kuturana na Sadyusi raa ku manava kkere hae roo ina aposol raa, tena laatou ki tattara ma ki ppena he mee.

¹⁸ Na tama raa e hakapiki na aposol raa, tena kippono na tama raa iroto te hare karapusi te matakaina raa.

19 Emeia te poo naa, te ensel TeAtua raa ku taaraki te totoka te hare karapusi raa no hakattaki na tama raa i aho, tena ki meake,

20 “Oo nottuu i roto te Hare Tapu raa, tena ku takutaku ake te kanohenua raa i te ora vahao nei raa.”

21 Na aposol raa e hakallono, tena te tahata poo roo na tama raa ku oo no uru i roto te Hare Tapu raa, tena ki kaamata no takutaku.

Te pohouru hakanaaniu na maatua raa ma na tama e huhukui ma aia raa ku kannaa ake na tama hakamattua na Jiu raa ki oo ake ki hakkutu hakaatoa, tena na tama raa ki kkaave te tattara i te hare karapusi raa ma ki hakattaki ake na aposol raa no hakattuu i mua laaou.

22 Emeia te saaita na purepure raa nittae i te hare karapusi raa, na tama raa ku sekkite na aposol raa, kito na purepure raa ki vakkai no meake na tama hakamattua raa ma,

23 “Maatou e oo nottae i te hare karapusi raa, tena maatou ekkite ma te totoka raa eloki no mmau nnitiroo, tena na tama lollohi raa ettuu koi i te totoka. Emeia te saaita maatou nitaaraki te totoka raa, maatou ku se hai tama ekkite i hare!”

24 Te saaita na maatua hakananniu raa ia ma te purepure e rorohi te Hare Tapu raa ni llono na tattara na tama raa, na tama raa ku mamaanatu tammaki roo ma hea ni kapihi ake i na aposol raa.

25 Tena he tama ku haere ake i hare no meake na tama raa ma, “Hakallono! Na tama kootou nippono i roto te hare karapusi raa kuttuu vahao nei i roto te Hare Tapu raa no takutaku ake

te kanohenua raa!”

²⁶ Tena te purepure hakamaatua raa ki haere ma na purepure aia raa no too na aposol raa no hakattaki ake. Na tama raa e too hakaraoi koi na aposol raa, e mee laatou e mattaku ma ka oti te kanohenua raa ku maka laatou na hatu.

²⁷ Na purepure raa e hakattaki ake na aposol raa i hare, tena ki meake na tama raa kittuu i mua na tama hakamattua na Jiu raa, kito te pohouru hakanaaniu na maatua raa ki vahihhiri ake na tama raa.

²⁸ Tena te maatua raa ki meake ma, “Maatou e kou atu na tattara hakamattaku ma kootou ki selavaa te akoako ake na tama i te inoa Jisas. Emeia kira ake ma hea kootou e hai naa! Kootou e ttoha na akoako kootou raa vaa roto Jerusalem hakaatoa, tena kootou e hihhai ma ki mee pera ma te nei ko maatou e taa te Tama raa no mate!”

²⁹ Tena Pita ma alaa aposol ki meake, “Maatou e me kitauttari TeAtua, maatou selavaa te tauttari te tama.

³⁰ TeAtua na tipuna taatou i mua raa e hakamahike Tama raa i taha ma te mate i muri kootou ni ttii Tama raa no mate i aruna te kros.

³¹ TeAtua e ssau Tama raa i aruna no hakanoho i te vahi lauaa Aia ki mee mo Tama Hakamaatua ia ma he Tokonaki taatou kilavaa na tama Israel raa te ttike i taha ma na hai ssara laatou raa.

³² Maatou ekkite karemata na mee nei, tena maatou ma TeAnana Tapu, te hoki TeAtua ni kou ake i na tama e tauttari Aia raa.”

³³ Te saaita na tama hakamattua na Jiu raa ni llono na tattara nei, na tama raa kulloto haeroo, tena laatou ku mannatu ma kitaa na aposol raa ki mmate.

³⁴ Ia tena he Farisi i roto laatou ku mahike no tuu i aruna, te inoa aia raa ko Gamaliel, e meia aia he tama poroporo na tuua, tena na tama hakaatoa e hakammaha te tama raa. Gamaliel e meake ma ki hakattaki na aposol raa i aho,

³⁵ tena aia ki meake na tama laatou hakamattua raa, "Taatoou na tama hakamattua Israel, taatou ki hakamattonu hea taatou e mannatu ma ki ppena i na tama nei raa.

³⁶ Kootou e mannatu Teudas, te tama ni hakahura mai paa saaita ku oti raa ma aia he tama e hakanaaniu; tena kame e ttae peeraa haa huitarau na tama ni tauttari tama raa. Emeia te tama raa e taia ria koi no mate, tena na tama hakaatoa ni tauttari aia raa ku maaseu, tena hea aia ni kaamata raa ku seai koi.

³⁷ Tena ki oti Judas te tama i Galili raa ku hakahura mai te saaita te paupau na tama raa, tena e tammaki hoki na tama ni tauttari tama raa, e meia tama raa e taia ria hoki no mate, tena na tama ni tauttari aia raa ku maaseu huri.

³⁸ Ia te mee nei, anau e meatu ma taatou se lavaa te ppena he mee i na tama nei. Tiaki koi na tama naa! Kame hea laatou e hakamoe ia ma hea laatou e ppena raa e hamai koi te tama, tena te mee naa e me ki haere hoki no seai,

³⁹ e meia kame te mee naa e hamai TeAtua, tena taatou kame se tau te ppui na tama naa. Taatou e me ki kkite ma taatou e ppuhu koi ma TeAtua!"

Tena na tama hakamattua raa ku tauttari te hakataakoto Gamaliel raa.

⁴⁰ Na tama raa e kanna ake na aposol raa ki oo ake i hare, tena laatou ki riki na tama raa, tena ki tattara hakamataku ake na tama raa ki se lavaa hoki te tattara i te inoa Jisas, tena

laatou ki hakattana na aposol raa no oo.

⁴¹ Te saaita na tama raa ni tiaki na tama haka-mattua raa no oo, na tama raa e hihhia koi, mai-taname TeAtua e kkira ma e tauareka koi laatou te hakalono lihu e mee laatou e hehekau i te inoa Jisas.

⁴² Na aposol raa e tauhano koi te takutaku ake te Rono Tauareka Jisas te Mesaia raa na aho hakaatoa iroto te Hare Tapu ia ma iroto koi na hare na tama raa.

6

Tokohitu na tama ki tokonaki na aposol

¹ Tena imuri, te kooina na hakattina ana raa ku haere homo koi notammaki, tena na Jiu e illoa na tattara ha Grik raa ku hakatauttau ma na Jiu ite henua raa. Na Jiu e illoa na tattara ha Grik raa kulloto ma na Jiu raa e hailavvaka i na tautukaha hhine laatou raa i te vahi na sileni e vaevvae te aho ma te aho raa.

² Tena kito te sanahuru ma rua na aposol Jisas raa ki hakkutu ake na hakattina ana raa hakaatoa, tena ki meake, "Te mee naa se tonu ma taatou ki tiaki na takutaku na tattara TeAtua raa, tena ku lollohi koi na sileni.

³ Ia tena aku taina, taatou ki hirihiri e hitu na taanata iroto kootou tera TeAnana Tapu raa e tau iroto laatou, ia e atamai hoki, tena taatou ku tuku na tama naa ki lollohi na sileni.

⁴ Tena maatou hokomaatou e me kilotu tahi, tena ku hehekau no takutaku."

⁵ Te kuturana raa hakaatoa e hihhai te hakataakoto na aposol raa, kito na tama raa ki hirihiri Stiven, he tama e isi TeAnana Tapu i roto aia, ia he tama e hakatina mmahi roo, tena

Filip, Prokorus, Nikanor, Timon, Parmenas, tena Nikolas tetama i Antiok kumee pera ma he Jiu raa.

⁶ Tena te kuturana raa ki too na tama raa no kou ake ina aposol raa, tena na aposol raa kilotu no hakapiri na rima laatou raa iaruna na tama raa.

⁷ Tena na tattara TeAtua raa ku tauhano koi tettae alaa tama. Tekooina na disaipol i roto Jerusalem raa e haere tammaki koi, tena te kooina na maatua ku hakattina raa e tammaki hoki.

Stiven ku hakapiki ria

⁸ Stiven hetama TeAtua e hakatapu hai mahi roo, tena ki kou ake na mahi tama raa kippena na mirakol ellahi ia ma namee taualleka i mua na kanohenua.

⁹ Emeia e isi na tama e hakataukaa ma Stiven. Teenei ni Jiu tera ni hehekau ma na tama i mua, e meia te saaita nei na tama raa kuttana, tena na Jiu nei ennoho i roto Sairini laaua ma Aleksandria. Na Jiu raa hakapaa ma na Jiu i roto Silisia laaua ma Esia raa ku hakatauttau laatou ma Stiven.

¹⁰ Emeia TeAnana Tapu raa e kou ake te atamai e rahi roo iaa Stiven, tena te saaita aia ni tattara, se hai tama hoki e lavaa te hakatauttau ma aia.

¹¹ Kito na tama raa ki sui alaa tama ki tattara ma, "Maatou ellono tetama nei e tattara haeo Moses laaua ma TeAtua!"

¹² Na tattara nei e mee te kanohenua raa, na tama hakamattua raa ia ma na tama e poroporo na tuaa raa no lloto roo. Na tama raa ku hakapiki Stiven, tena kikkave tama raa

no hakatuu i mua te kuturana na tama hakamattua raa.

¹³ Kito na tama hakamattua raa ki kou ake na tama i hare raa ki hatu ma malliu laatou iaa Stiven. Na tama raa e tattara ma, “Maatou e llono te tama nei e tattara haeo te Hare Tapu, ia ma na Tuua Moses raa.

¹⁴ Maatou e llono te tama nei e tattara ma Jisas te tama i Nasaret raa e me ki seu te Hare Tapu nei ki maseu, tena ku hakatike na tiputipu hakaatoa tera Moses ni kou mai taatou raa.”

¹⁵ Na tama hakaatoa ennoho i te kina raa ku ttonu ake roo iaa Stiven. Na tama raa ku kkite ma na maihu tama raa kussau roo pera ma na maihu te ensel raa.

7

Na tattara Stiven

¹ Te pohouru hakanaaniu na maatua raa e vahiri ake Stiven ma, “Na tattara nei e hakamaoni?”

² Kito Stiven ki meake, “Aku taina ma aku tamana. Hakallono mai anau! Imua Abraham tetipuna taatou raa ni haere no noho i Haran, Te Atua na mahi hakaatoa raa kutuu ake iaa Abraham i Mesopotemia,

³ tena ki meake tama raa ma, ‘Tiaki na hareakina akoe raa ma te henua akoe raa, tena akoe ku haere i te henua Anau e me ki huri atu akoe raa.’

⁴ “Kito Abraham kitiaki te henua aia raa, tena ki haere no noho i Haran. Imuri te saaita te tamana Abraham raa ni mate, Te Atua ku meake hoki Abraham ki kkene mai i te henua kootou ku nnoho nei.

5 TeAtua ni se kou ake he kerekere i roto te henua raa ma Abraham kittino, ia se hai paa kina hoki Abraham ettino, e meia TeAtua e tattara ake hakamaoni ma Aia e mee ki kou ake te henua raa ma Abraham, tena te henua raa e me ki mee pera ma he henua Abraham ma na hai mokopuna aia raa. TeAtua e hakamoe te tattara nei ma Abraham te saaita Abraham ni se ki hai tamalliki.

6 Teenei hea TeAtua e meake Abraham ma, 'Na hai mokopuna akoe raa e me kinnoho i te henua na tama ekkee roo, tena na tama raa e me ki mee mo tama hehekau i roto haa huitarau na hetau, tena na tama te henua naa e me ki mee hakahaeo roo na hai mokopuna akoe raa.

7 Anau e me ki kou ake te hakalono llihu na tama tera e mee na hai mokopuna akoe raa mo tama hehekau laatou raa, tena ki oti na hai mokopuna akoe raa ku mee no oo itaha ma te henua naa no lotulotu mai Anau i te henua nei.'

8 Kito TeAtua ki meake Abraham kittuu te hakamaatino e tapu raa i na taanata pera ma he hakamaatino i te tattara eivi Aia raa. Imuri te latapu hokotahi te saaita Aisak ni haanau iho raa, Abraham kuttuu te hakamaatino e tapu raa iaa Aisak, tena Aisak kittuu hoki te hakamaatino e tapu raa iaa Jekop te tamariki aia raa, tena Jekop kittuu te hakamaatino e tapu raa i te sanahuru ma rua na taanata aia raa. Te sanahuru ma rua na tipuna taatou tera na tama hakaatoa e illoa raa.

9 "Alaa tamatane Jekop ku manava kkere iaa Josep te taina laatou raa, tena na tama raa ki kou ake Josep i na tama Isip raa ki sui ria pera

ma he tama hehekau. Emeia TeAtua e noho ma Josep,

¹⁰ tena kihakattana tamaraa itaha ma na hakalono llihu aia raa hakaatoa. Josep kuhaere notuu imua tetuku i Isip raa, tena TeAtua e mee Josep kituu tauareka roo imua tetamaraa, ia eatamai hoki, tena tetukuraa ki mee Josep kihakamaatua i roto Isip ia ma i roto te hare te tuku raa.

¹¹ “Tena ki oti Isip laaua ma Kenan hakaatoa kuttiri te hikkai e haeroo tera e mee tammaki na tama no hakalono llihu. Na tipuna taatou raa ku se isi na kai kikkai.

¹² Jekop kurono ma eisi nakai i Isip, tena aia ki kauna na tamatane aia raa, na tipuna taatou raa ki oo ite horau kaamata roo laatou raa i Isip.

¹³ Tena te saaita na tamaraa ni vakkai tana rua, Josep ku hakari ake aia hokoia i na taina aia raa, tena te tuku i Isip raa ku mee no iroa te hareakina Josep raa.

¹⁴ Kito Josep kikkave te tattara raa iaa Jekop, te tamana aia raa ki meake te tipu hitu ma rima na tama i roto te hareakina aia raa hakaatoa ki oo ake i Isip.

¹⁵ Tena Jekop ki haere Isip, ite henua aia ma na tamatane aia raa e me kimmate raa.

¹⁶ Na tamaraa e kkave na tinotama na tamaraa no tanu i Sekem, i roto te kava Abraham ni sui ake na sileni i na tama te manava Hamor raa.

¹⁷ “Te saaita TeAtua ku mee kihakamaoni te tattara Aia nihakamoe ma Abraham raa ku taapiri kittae, tena te kooina na tama taatou i roto Isip raa ku haere no tammaki roo.

18 Tena ki oti roo he tuku ni se iroa mai Josep ku tuku i roto Isip.

19 Aia e hailaavaka na tipuna taatou raa, tena ki hai haeo roo na tama raa, tena ki hakamataku ake na tama raa ki tuku na tamalliki laatou raa ia ho ma na hare laatou raa ki mmate na tamalliki raa.

20 “Teenei ko te saaita Moses, he tamariki tauareka roo ku haanau iho. Na maatua aia raa e lollohi te tamariki raa i roto te hare laatou raa e toru na marama,

21 ia te saaita na maatua te tamariki raa ni kkaeve te tamariki raa itaha ma te hare laatou raa, te taukupu te tuku raa ku ppuru te tamariki raa, tena ki too te tamariki raa pera ma he tamariki roo aia.

22 Na tama raa e akoako Moses i te atamai na tiputipu Isip raa hakaatoa, tena Moses he tama roo hakamaoni i te vahi te tattara ia ma na mee aia e ppena raa.

23 “Moses ku ttae tipu haa na hetau te matua aia, tena aia ku maanatu ma ki haere no mmata ma na tama Isip raa e mee peehee na taina aia na tama Israel raa.

24 Tena aia ku kite he tama hokotahi e taia ria te tama i Isip, tena aia ki haere atu ma ki tokonaki te tama raa, tena aia kitaa te tama Isip raa no mate.

25 (Aia e kkaahu ma na tama Israel raa e mee ki kkite no illoa pera ma TeAtua e me ki too aia ki hakassao laatou, e meia na tama raa se illoa.)

26 Te aho taia o raa Moses ku kite tokorua na tama Israel e ppuhu, tena aia ku hahi ma ki mee tokorua raa ki tattara hakaraoi. Tena Moses ki meake, ‘Koorua ki hakallono mai,

koorua ni tama Israel hakaatoa, kaa koorua e ppuhu ma ki aa?’

²⁷ “Kito te tama e taa teeraa tama raa ki unuki Moses i taha, tena ki meake, ‘Koai te tama e mee akoe ki hakamaatua, tena ku hakatonutonu maatou?’

²⁸ Akoe e hihai ki taa anau ki mate hoki pera ma akoe ni taa te tama Isip raa te aho raa?’

²⁹ Moses erono koi natattara nei, tena aia ki tere i taha ma Isip no haere no noho i Midian. Tena aia ku isi erua natamalliki taanata i te henua raa.

³⁰ “Tipu haa na hetau kullaka, tena te ensel TeAtua raa kutuu ake iaa Moses i roto te pupu eura i te kina e tuumahoa taapiri i te Mouna Sainai raa.

³¹ Moses ku maaharo roo i te mee aia e kite raa, tena aia ki haere atu no taapiri te pupu raa ma ki kite laoi aia. Tena aia ku rono te reo TeAtua raa e tattara ma:

³² ‘Anau ko TeAtua natipuna akoe raa, TeAtua Abraham, TeAtua Aisak, tena TeAtua Jekop.’ Moses ku porepore roo te mataku, tena aia ku se hihai ki kkira ake hoki te pupu raa.

³³ “Tena TeAtua ki meake Moses ma, ‘Ui na taka akoe naa i taha, e mee te kerekere akoe e tuu naa he kina e tapu.

³⁴ Anau ku kite te kanohenua Anauraa e hakalonollihu haeo roo i roto Isip. Anau erono te ttani laatou, tena Anau ku hamai i raro ki hakassao laatou. Hamai vahao nei, Anau e me ki kauna akoe ki haere i Isip.’

³⁵ “Moses ko te tama te kanohenua Israel raa ni se hihai. Natama raa ni vahiri ake ma, ‘Koai te tama e mee akoe ki hakamaatua, tena

ku hakatonutonu maatou?’ Moses ko te tama TeAtua e kauna ki rorohi te kanohenua raa, tena te ensel tera ni tuu ake aia i roto te pupu e ura raa e me ki tokonaki aia.

³⁶ Moses e hakattaki te kanohenua raa itaha ma Isip, tena ki huri ake na mirakol ia ma na mee ellahiroo i roto Isip ia ma ite kina te Moana e Mmea raa ia ma ite kina e tuu mahoa raa i roto tipu haa na hetau.

³⁷ Moses ko te tama ni meake te kanohenua Israel raa ma, ‘TeAtua e me ki kauna ria atu he profet essau pera ma Aia e kauna ria mai anau raa, te Tama naa e me ki hamai i roto koi kootou.’

³⁸ Te tama nei e hai hoki i roto te kanohenua Israel tera nikkutu ite kina e tuu mahoa raa, tena aia e tuu ite kina raa ma na tipuna taatou i mua raa ia ma te ensel ni tattara ake aia i aruna te Mouna Sainai raa, tena aia ki too na tattara TeAtua e isi te ora raa no hakatae mai taatou.

³⁹ “Emeia na tipuna taatou raa se hihhai ki hakallono tama raa; na tama raa e unuki tama raa itaha, tena kitattara ma laatou ki vakkai koi i Isip.

⁴⁰ Kito na tama raa ki meake Aron, ‘Penapena mai he atua ki hakattaki maatou. Maatou kuse illoa hea ekapihi ake iaa Moses te tama ni hakattaki mai taatou itaha ma Isip raa.’

⁴¹ Tena ki oti na tama raa ku penapena te hatu tipua essau pera ma he bulmakau, tena ki hoki ake na hoki ite hatu tipua raa, tena ki pena te kai erahiroo ma ki hakammaha hea laatou hokolaatou ni pena raa.

⁴² TeAtua ku haere itaha ma na tama raa, tena

ki tiaki na tama raa ki hakamarumaru na hetuu
ite vaelani raa pera ma hea emmau iroto
te launiu na profet raa ma,

‘Te kanohenua Israel! Kootou e nnoho tipu haa
na hetuu iroto te kina etuu mahoā, tena
na manu kootou e taa raa,

kootou se hoki mai Anau.

⁴³ Teena ko te paa hare te atua Molek raa kootou
e amoamo,

tena te hatu tipua Refan, te hetuu atua
kootou raa;

Aanei ni hatu tipua kootou e penapena ma
ki lotulotu.

Ia tena Anau eme ki hakaise kootou itaha
ki hakahiti roo i teeraa vahi i Babilon.’

⁴⁴ Na tipuna taatou raa e hahaere ma te Paa Hare
TeAtua raa iroto te kina etuu mahoā raa.
Te Paa Hare raa e pena tautari hea TeAtua
ni meake Moses ki pena raa, tena ki tautari hoki
hea TeAtua ni huri ake tama raa.

⁴⁵ Tena ki oti na tipuna taatou raa kutoo
te Paa Hare raa ina tamana laatou raa, tena
ki amoamo te Paa Hare raa te saaita laatou ni oo
ma Josua no too na henua TeAtua ni hakaise
na tama na henua raa i taha raa, te saaita na tama
Israel raa ni oo atu. Te Paa Hare raa etuu roo
no tae te saaita Devit.

⁴⁶ Devit he tama roo e hakarono, tena TeAtua
e hihai roo te tama raa, kito aia ki kainno ake TeA-
tua ma ki tiaki aia ki pena he hare ma TeAtua
Jekop raa ki noho.

⁴⁷ Emeia teeraa ko Solomon e pena te Hare Tapu
TeAtua raa.

⁴⁸ “Emeia TeAtua Hakanaaniu i Aruna raa
se noho iroto na hare na tama e pena ma

na rima laatou raa pera ma hea na profet raa
ni tattara raa:

⁴⁹ TeAriki e mee ma, "Te Vaelani ko te Nohorana
Anau,

tena te maarama nei ko te kina Anau e tukutuku
na tapuvae Anau raa.

He hare peehee kootou e me kipena ma
Anau naa?

Teehee te kina Anau e me ki noho naa?

⁵⁰ Aiea te nei sei ma ko Nau e pena na mee nei
hakaatoa?"

⁵¹ Tena Stiven ki meake hoki ma, "Kootou
e vware roo! Na hatu manava kootou raa e pouri,
tena na katarina kootou raa e tturi te hakallono
na tattara TeAtua raa! Kootou e ssau roo pera
ma na tipuna kootou i mua raa, ia kootou hoki
na vahao tahi e kkeu i taha ma TeAnana Tapu!

⁵² Ia e isi te profet tera na tipuna kootou raa
ni setaa no mate? Na tama raa e taa no mmate
na profet TeAtua ni tattara mai i mua roo
i te hamai te Tama Hehekau etonu tahi raa.
Tena te saaita nei kootou e kou ake te Tama raa
i na tama haeo raa, tena kootou ki taa Tama raa
no mate.

⁵³ Kootou ko na tama etoo na tuaa TeAtua
tera na ensel raa ni kou mai raa. Emeia kootou
se tauttari na tuaa raa."

Na Jiu raa ku maka Stiven na hatu

⁵⁴ Na tama hakamattua raa e nnoho
no hakallono na tattara Stiven raa, tena
na tama raa kulloto haeo roo, tena ki utiuti roo
na paati laatou.

⁵⁵ Emeia TeAnana Tapu raa ku tau i roto Stiven,
tena aia ku kkira i te vaelani no kite na mahi TeA-
tua raa ia ma Jisas e tuu i te vahi laaua Tama raa.

56 Tena aia ki meake, “Kira ake, anau e kite te vaelani raa kutaaraki, tena te Tamariki te Tama nei raa e tuu i te vahi laaua TeAtua.”

57 Na tama hakamattua raa kuttani na varo laatou raa, tena kippui na katarina laatou raa ma na rima laatou. Kito na tama raa hakaatoa ki hakaoho ake iaa Stiven raa

58 no horo tama raa i taha ma te matakaina raa, tena ki maka tama raa ma na hatu. Na tama e maka raa e ui na kaukahu lolloa laatou raa, tena ki kou ake tetaupeara te inoa aia raa ko Sol ki rorohi.

59 Na tama raa koi maka koi Stiven ma na hatu te saaita aia nikanna ake TeAriki ma, “TeAriki Jisas, too te anana anau.”

60 Tena Stiven kituturi iraro no kannaa ke hakamaroa ma, “TeAriki! Auu se maanaturia na haisara na tama nei.” Aia etattara ake koi peenei, tena ki mate.

8

1 Sol ehakatina hoki ma temate Stiven raa etonu.

Sol ku haere taa na hakattina ana

Te ahonaa koi te harelotu i Jerusalem raa kuttiri na hakalono llihu haeo roo. Tena na hakattina ana raa hakaatoa ku maaseu ina kina hakaatoa i roto na matakaina Judia laaua ma Samaria raa, e mea na aposol raa e noho koi se maaseu.

2 Eisi na hakattina ana etanu Stiven, tena ki tanittani hakamaroa roo i te alloha laatou iaa Stiven.

3 Emeia Sol e hihai ma kiseu na hakattina na hakattina ana raa, tena aia ki haere hakatike na hare raa hakaatoa no horo mai

na hakattina ana raa i aho, na taanata ia ma na h hine, tena kippono na tama raa i roto te hare karapusi.

Te Rono Tauareka raa kutakutakuria i roto Samaria

⁴ Na hakattina ana ni maaseu i na kina raa ku oo i na matakaina hakaatoa no takutaku te Rono Tauareka raa.

⁵ Filip e haere no takutaku ake na tiputipu te Mesaia raa i na tama te matakaina Samaria raa.

⁶ Te kanohenua raa e hakallono hakaraoi roo na tattara Filip e tattara raa, tena na tama raa e hakallono no kkite na mirakol te tama raa e ppena raa.

⁷ Tammaki na tipua ettani na varo laatou no huro itaha, tena tammaki na tama na vae emmate ia ma na tama ni selavaa te hahaere hakaraoi raa ku taualleka.

⁸ Tena te matakaina raa hakaatoa ku hihhia roo.

⁹ Hetama te inoa aia raa ko Saimon e noho i te kina raa, tena na paanamu aia raa e mee na tama i Samaria raa no mamannatu tammaki. Tama raa e mee ma aia he tama hakanaaniu,

¹⁰ tena na tama hakaatoa i roto te matakaina e rahi raa, na tama mouruna ia ma na tama mouraro raa ku hakallono roo tama raa. Na tama raa e mee ma, "Saimon e isi na mahi tera taatou e kanna ma, 'na Mahi roo Hakanaaniu raa'."

¹¹ Na tama raa e hakallono tama raa, e mee te saaita roroa roo tama raa e mee laatou no mattaku ma na paanamu aia raa.

¹² Emeia te saaita laatou ni hakattina na tattara Filip i te vahi te Rono Tauareka i te Hakamaatua ana i te Vaelani ia ma Jisas

Krais raa, tena na taanata ia ma na hhine raa ku too te hakoukou tapu.

¹³ Saimon hoki ku hakatina, ia te saaita aia ku oti te too te hakoukou tapu raa, tama raa ku se haere no mmao itaha ma Filip, ia aia e mamaharo i na mirakol ia ma na mee taualleka Filip ni ppena raa.

¹⁴ Na aposol e nnoho i Jerusalem raa kullono ma na tama i Samaria raa ku hakattina na tattara TeAtua raa, tena laatou kikauna Pita laaua ma Jon ki oo i Samaria.

¹⁵ Tokorua raa e oo no ttae, tena laaua kilotu ma na hakattina ana raa ma ki lavaa na tama raa te too TeAnana Tapu raa.

¹⁶ E mee na tama raa se ki too TeAnana Tapu raa; na tama raa e too koi te hakoukou tapu i te inoa TeAriki Jisas raa.

¹⁷ Kito Pita laaua ma Jon ki hakapiri na rima laaua raa i aruna na tama raa, tena TeAnana Tapu raa ku haere iho no tau i roto na tama raa.

¹⁸ Saimon e kite pera ma na hakattina ana raa ku too hoki TeAnana Tapu te saaita tokorua raa ni hakapiri na rima laaua raa i aruna na tama raa. Tena kito Saimon ki kou ake na sileni iaa Pita laaua ma Jon,

¹⁹ tena kimeake, “Kou mai hoki na mahi naa iaa anau ki lavaa na tama anau e hakapiri na rima anau i aruna raa te too hoki TeAnana Tapu.”

²⁰ Kito Pita kimeake Saimon, “Haere ma na sileni akoe naa i te kina te ahi raa, akoe e maanatu ma akoe e lavaa te sui na hoki TeAtua raa ma na sileni!

21 Akoe se hai kina e hakappai, ia se hai i roto te uata nei, maitaname te hatu manava akoe raa se tonu imua na karemata TeAtua.

22 Tena tike itaha ma te hakataakoto haeo akoe naa, tena akoe kulotuake TeAriki ki hai aroha akoe inamaanatu haeo akoe eisi raa.

23 E mee anau ekite pera ma akoe eisi na hakataakoto haeo, tena kinoho pera ma he karapusi na hai sara.”

24 Kito Saimon kimeake Pita laaua ma Jon, “Tena koorua ki alloha no lotuake TeAriki ma anau kiselavaa he mee, namee koorua e tattara raa e kapihi mai anau.”

25 Pita laaua ma Jon kutattara ake na tattara i te vahi TeAtua nitokonaki laaua raa, tena ki takutaku ake na tattara TeAriki raa no oti roo, tena laaua ki vakkai i Jerusalem. Tokorua raa e takutaku ake hoki te Rono Tauareka raa i roto tammaki na matakaina i Samaria te saaita laaua ni vakkai raa.

Filip e akoako ake te tama Itiopia

26 Te ensel TeAtua raa kutattara ake Filip ma, “Tanattana no haere peeraa i te kupu; i te mateara ekaamata i Jerusalem raa no haere peeraa i Gasa.” (Te mateara nei ku sei te aho nei.)

27 28 Tena kito Filip ki tanattana no haere. Tena he tanata Itiopia, he tama hakamaatua i te vahi na sileni te tuku hine Itiopia raa ku vaakai te matakaina aia raa. Tama raa ni haere i Jerusalem no lotuake TeAtua, tena aia e vaakai i roto te vaka hai wiri aia raa. Aia e tere, tena epaupau hakamaroa hoki telauniu profet

Aisaia raa. ²⁹ TeAnana Tapu raa ku meake Filip ma, “Haere atu i te kina te vaka raa, tena akoe ku haere hakataapiri atu te vaka naa.”

³⁰ Kito Filip ki tere atu i te kina te vaka raa, tena aia ku rono te tama raa e paupau te launiu profet Aisaia raa. Kito aia ki vahiri ake te tama raa, “Ako e iroa hea akoe e paupau naa?”

³¹ Tena te tama hakamaatua raa ki meake, “Anau e me ki iroa peehee kame se hai tama e tattara hakamatahua mai anau?” Tena aia ki meake Filip ki kake ake iaruna no noho i te vahi aia.

³² Teenei te kina aia e paupau i roto te Launiu Tapu raa,

“Tama raa e ssau pera ma he sipsip na tama e hakattaki ma ki taa ki mate,
ia e ssau hoki pera ma he punua sipsip e tuu hemuu te saaita na tama raa e ohe na huruhuru Aia raa.

Aia se hai tattara roo e hopo te maihu Aia raa.

³³ Na tama raa e hakanapa Tama raa, tena se hai tama e tuu ma ki tokonaki Tama raa. Se hai tama e iroa te hakatere iho i te vahi na tipuna Tama raa,

e mee te ora Aia i roto te maarama nei raa ku hamai te hakaotioti.”

³⁴ Tena te tama hakamaatua raa ki meake Filip, “Mee mai, te profet nei e tattara aii? Aia e tattara aia hokoia, ma aia e tattara i teeraa tama?”

³⁵ Tena Filip ki kaamata no tattara ake, kaamata na tattara te Launiu Tapu raa, tena ki tattara ake te tama raa i te Rono Tauareka i te vahi Jisas raa.

³⁶ Na tama raa e huro tauttari te mateara raa no ttiri te kina e isi na vai raa, tena te tama hakamaatua raa ki meake, “Kira ake na vai raa. Hea e ppui anau ki se too te hakoukou tapu naa?”

³⁷ [Kito Filip ki meake te tama raa, “Ako e me ki hakoukou tapu ria kame akoe e hakatina hakamaoni ma te hatu manava akoe.” Kito tama raa ki meake, “Anau e hakatina. Anau e hakatina pera ma Jisas Krais ko te Tamariki TeAtua.”]

³⁸ Tena te tama hakamaatua raa ki meake na tama raa ki hakamau te vaka raa, tena laaua ma Filip ki ttiho no oo i te kina te vai raa, kito Filip ki hakoukou tapu tama raa.

³⁹ Tokorua raa ku oomai itaha ma te vai raa, tena TeAnana Tapu raa kutoo Filip itaha. Te tama hakamaatua raa kusekite hoki Filip, tena aia kuhihia roo no kake te vaka aia raa no tere.

⁴⁰ Filip e oho koi aia kutae i Asdot, tena aia ki haere i Sisaria no takutaku ake te Rono Tauareka raa i na matakaina roo hakaatoa.

9

Sol ku hakatina iaa Jisas

(Na hehekau 22.6-16; 26.12-18)

¹ Tesaitanaa Sol e hai na mahi aia ma kitaa natama tauttari Jisas raa ki mmate, te hakataakoto haeo nei e mee roo na tama raa no mattaku. Sol e haere i te pohouru hakanaaniu na maatua raa

² no meake ma kikouake nilauniu kikkave ina hare lotu na Jiu i Damaskus raa pera ma kame aia ekite na tama e tauttari na Tiputipu TeAriki raa, tena aia ku hakaipiki na tama raa

hakaatoa; na taanata ia ma na hhine raa no kou ake i Jerusalem.

³ Sol ku taapiri i te matakaina Damaskus, tena te saaita naa koi he maahina e hamai i te vaelani ku maahina hakaatike aia.

⁴ Sol kuteiho iraro, tena aia kurono tere e tattara ake aia ma, “Sol, Sol! Aiea akoe e mee Anau ki hakalono llihu naea?”

⁵ Kito Sol ki vahiri ake ma, “TeAriki, koai Akoe?”

Tena tere raa ki meake, “Anau ko Jisas te Tama akoe e kou ake na hakalono llihu raa.

⁶ Emeia, ttuu iaruna no haere i te matakaina raa, tena he tama e me ki tattara atu akoe hea akoe e me ki ppena raa.”

⁷ Na tama ni oo laatou ma Sol raa kuttuu hemuu se hai tama roo e tattara; na tama raa e llono tere raa, e meia laatou se k kite te tama raa.

⁸ Sol ku mahike no tuu iaruna, tena ki taaraki na karemata aia, e meia aia kuse hai mee e kite. Kito na tama raa ki taohi na rima tama raa no hakattaki i Damaskus.

⁹ I roto e toru na aho, Sol se hai mee roo e kite, tena te saaita naa hoki aia ku se kai, ia ku se unu.

¹⁰ Tena he tama e hakatina Jisas e noho i Damaskus te inoa aia raa ko Ananias. Aia e kite karemata roo ma TeAriki e kanna ake aia ma, “Ananias!”

Kito aia ki meake, “TeAriki, teenei anau.”

¹¹ Tena TeAriki ki meake Ananias, “Tanattana no haere i te Mateara e Tonu raa, tena i te hare Judas raa akoe ku vahiri ma teehee te tama i Tarsus te inoa aia raa ko Sol. Tama naa e lotu vahao nei,

¹² tena aia e kite karemata hoki ma he tama, te inoa aia raa ko Ananias e haere ake

no hakapiri na rima aia raa i aruna aia ma kilavaa aia te kite hakaraoi.”

¹³ Kito Ananaias ki meake, “TeAriki, tamaki na tama e tattara mai anau na tiputipu tetama naa ia ma na mee aia e ppena i na tama Akoe i roto Jerusalem raa.

¹⁴ Tena Sol e hamai i Damaskus ma na tattara na maatua hakananniu raa ma ki hakapiki na tama e lotulotu Akoe raa.”

¹⁵ Tena TeAriki ki meake Ananaias, “Haere, maitaname Anau e hirihiri Sol ki hehekau ma Anau ki akoako na tama seai ma ni Jiu raa, na tuku ia ma na tama Israel raa ki illoa i te inoa Anau.

¹⁶ Tena Anau Hokonnau eme kihuriake tama naa na hakalono llihu hakaatoa aia eme ki too te saaita aia e tattara i te vahi Anau raa.”

¹⁷ Kito Ananaias ki haere no tae i te hare Sol e noho raa, tena ki hakapiri na rima aia raa i aruna tama raa. Tena aia ki meake, “Sol, taku taina, TeAriki e kauna ria mai anau, Jisas Hokoia te Tama ni tuu atu akoe i te mateara te saaita akoe ni hamai i te matakaina nei raa e kauna ria mai anau kilavaa akoe te kite hakaraoi, tena TeAnana Tapu ku tau i roto akoe.”

¹⁸ Te saaita naa koi he mee essau pera ma na unahi naikaraa kutteiho itaha ma na karemata Sol, tena aia kulavaa te kite hakaraoi. Sol ku mahike no tuu i aruna, tena Ananaias ki hakoukou tapu aia.

¹⁹ Tena i muri te saaita aia ku oti te kai, Sol ku mataora hakaraoi.

Sol ku takutaku i roto Damaskus

Sol e nnoho hakamarie se llava hoki na aho ma na hakattina ana i Damaskus raa.

20 Tena aia ki haere tahi roo i te harelotu na Jiu raa, tena ki kaamata no takutaku ake pera ma Jisas ko te Tamariki TeAtua.

21 Na tama hakaatoa e llono na tattara Pol raa ku oho roo no vahihhiri ma, “Teenei seai ma ko tetama etaa na tama elotulotu Jisas i roto Jerusalem? Tena aia nimee raa se hamai i te kina nei ma te hakataakoto ki hakapiki na hakattina ana raa, tena ku too na tama raa no kave i na maatua hakananniu raa?”

22 Emeia na takutaku Sol raa ku oo roo no haimmahi, tena na tattara aia ma Jisas ko te Mesaia raa e matahua roo, tena na Jiu e nnoho i Damaskus raa ku selavaa te sui muri ake na tattara tama raa.

23 Tammaki na aho kullaka, tena na Jiu raa ku hakkutu hakaatoa no tattara ma kitaa Sol ki mate,

24 e meia eisi na tama e hakari ake Sol te hakataakoto na Jiu raa. Teao ma tepoo na Jiu raa kulollohi na totoka te matakainaraa ma ki taa tama raa ki mate.

25 Tena hepoo hokotahi na tama e tauttari Sol raa kuhakatere iho Sol iraro i te vahi te taupaa raa i roto te kete e rahi.

Sol i roto Jerusalem

26 Sol ku haere notae i Jerusalem, tena ki hahai vi ma ki hukui ma na disaipol Jisas raa. Emeia na tama raa se hakattina ma Sol he disaipol, tena laatou e mattaku hoki tama raa.

27 Kito Banabas ki haere ake no tokonaki Sol, tena kitoo te tama raa no kave ina aposol raa. Tama raa e tattara hakamatahua ake na tama raa pera ma Sol e kite TeAriki i aruna te mateara,

tena TeAriki e tattara ake tama raa. Banabas e tattara ake hoki na mahi Sol ni takutaku i te inoa Jisas i roto Damaskus raa.

²⁸ Kito Sol kinnoho ma na tama raa, tena ki haere na kina hakaatoa i roto Jerusalem raa no takutaku ma na mahi i te inoa TeAriki.

²⁹ Sol e tattara, tena kihakataukoti hoki ma na Jiu tera e illoa na tattara ha Grik raa, tena na tama raa ku hahaivi ma ki taa tama raa ki mate.

³⁰ Te saaita na hakattina ana raa ni llono te mee nei, na tama raa kutoo Sol no kkave i Sisaria, tena kikauna tama raa no haere i Tarsus.

³¹ Te saaita naa na hare lotu hakaatoa i roto Judia, Galili ia ma Samaria raa ku nnoho taravare roo. E mee TeAnana Tapu raa ku tokonaki na hare lotu raa, tena na hakattina ana raa ku oo no tammaki roo, ia e lotulotu tahi ake hoki TeAriki.

Pita e tokonaki Ainias no tauareka

³² Pita e haere hakatike na matakaina hakaatoa, tena he saaita hokotahi aia ku haere no mmata na tama e hakattina TeAtua ennoho i Lida raa.

³³ Tena aia ettiri tetama hokotahi te inoa aia raa ko Ainias. Na vae tama raa e mmate, tena i roto e varu na hetau Ainias se lavaa te mahike i taha ma te moena aia e moemoe raa.

³⁴ Tena Pita kimeake tama raa, "Ainias, Jisas Krai e mee akoe notauareka. Tuu ia runa no hhatu te moena akoe e moemoe naa." Te saaita naa koi Ainias ku mahike no tuu i aruna.

³⁵ Na tama hakaatoa ennoho i Lida ia ma Saron raa ku kkite tama raa no hakattina i TeAtua.

Pita e tokonaki Dokas

³⁶ E isi te hine e noho i Jopa te inoa aia raa ko Tabita, tena aia he tama e hakatina. (Te inoa aia ha Grik raa ko Dokas.) Aia e ppena tahi na mee taualleka, tena ki tokonaki hoki na tama e tutuu haeo raa.

³⁷ Te saaita naa hoki Dokas kulaavea no mate. Na tama raa e hakoukou te tinotama tama raa, tena ki kkave no hakamoe i te rum i aruna raa.

³⁸ Ia Jopa semmao hoki itaha ma Lida, tena te saaita na hakattina ana raa ni llono ma Pita e noho i Lida, na tama raa ku kauna tokorua na tama ki oo no meake Pita ma, "Ako e ki aroha koi no hamai vave roo."

³⁹ Kito Pita ki tanattana no oo laatou ma na tama raa. Pita ku tae atu, tena na tama raa ki too aia no kkave i te rum i aruna raa, tena na tautukaha h hine raa hakaatoa e tanittani no muimui ake Pita, tena ki huri ake na kaukahu ia ma na kaukahu matoru Dokas ni ttui te saaita aia koi ora raa.

⁴⁰ Kito Pita ki hakaise na tama raa hakaatoa i aho, tena ki tuturi i raro no lotu, tena aia ki huri no meake te tinotama raa, "Tabita, mahike i aruna." Tena Dokas ki taaraki na karemata aia raa, tena te saaita koi aia ni kite Pita raa, aia ku mahike no noho i aruna.

⁴¹ Tena Pita ki haaro atu no tokonaki tama raa no hakamahike i aruna. Kito Pita ki kanna ake na hakattina ana raa hakaatoa hakapaa ma na tautukaha h hine raa, tena Pita ki kou ake Dokas te tama ku ora hakaraoi raa i na tama raa.

⁴² Te rononei kuttoha i na kina hakaatoa i roto Jopa, tena tammaki na tama ku hakattina i TeAriki.

⁴³ Pita e noho i Jopa tammaki na aho ma Saimon, te tama e hehekau no tanattana na kiri

na manu raa ki pena alaa mee hoki.

10

Pita laaua ma Kornilius

¹ Hetama enoho i Sisaria te inoa aia raa ko Kornilius, tena aia ko te soldia hakamaatua te kautana na soldia na tama raa ekanna ma, "Na Soldia Itali raa."

² Kornilius he hakattina ana, tena aia ma na hareakina aia raa hakaatoa e lotulotu TeAtua. Aia e ppena hoki tammaki na mee ki tokonaki na Jiu tera e tutuu haeoraa, ia e lotu tahi hoki TeAtua.

³ He aho hokotahi te meera kame kutae te toru te hiahi, tena Kornilius ekite karemata pera ma aia e miti raa, tena aia ekite roo te ensel TeAtua raa e haere ake ihare no kanna ake ma, "Kornilius!"

⁴ Kito Kornilius kikkira hakamattonu ake roo te ensel raa ma te mataku, tena aia ki meake, "TeAriki, hea?"

Tena te ensel raa ki meake, "TeAtua e hihia roo na lotu ia ma na uata taualleka akoe raa, tena Aia e tanattana ki kou atu hea akoe e hihai.

⁵ Tena kauna he tama te saaita nei ki haere i Jopa no mmate te tama te inoa aia raa ko Saimon Pita.

⁶ Tama raa ennoho laaua ma Saimon te tama e hehekau no tanattana na kiri na manu tera enoho taapiri te lottai raa."

⁷ Te ensel raa ku haere itaha, kito Kornilius ki kanna ake e rua na tama hehekau i roto te hare aia raa ia ma te soldia. Te soldia nei he tama hoki e ppena na tiputipu TeAtua e hihai raa, tena na vahao hakaatoa aia e nniti tahi roo ma Kornilius.

8 Kornilius e tattara ake na tama raa hea aia ni kite raa, tena aia ki kauna na tama raa ki oo i Jopa.

9 Te mee raa kame kutae telaalatea te aho taiao raa, tena tokotoru raa ku oo atu no tappiri i Jopa, ia te saaita naa hoki Pita ku kake i aruna te tauhuhu te hare raa ma ki lotu. 10 Pita ku hikai, tena aia ku hihai roo ma ki kai he mee. Na tama i te hare raa e tanattana na kai, tena Pita e kite karemata pera ma aia e miti.

11 Pita e kite te vaelani raa ku taaraki, tena he mee essau pera ma he paamaro e rahi e ttaohiria na mata e haaraa ku hamai iraro i te maarama nei.

12 Tena tammaki roo na manu hahaere, na manu tottoro ia ma na manu lellee kaittama e mmoe i aruna te mee raa.

13 Tena te saaita naa koi te reo raa ku tattara ake Pita ma, "Pita, mahike i aruna notaa he manu no kai."

14 Kito Pita ki meake, "Te Ariki! Anau se hai vahao roo e kai na manu e matakere tera se tau te tama te kai. E hai nattaa roo anau te mee peena!"

15 Tena te reo raa ku tattara hakaraoi ake hoki iaa Pita ma, "Auu semee ma na mee raa e matakere te saaita Te Atua ku oti te mee ma na mee raa e matahua."

16 Te mee nei e kapihi mai anau e toru na vahao, tena ki oti te mee raa ku vaakai muri i te vaelani.

17 Pita koi mamaanatu koi te hakataakoto te mee raa, tena te saaita naa hoki na tama Kornilius ni kauna ria ake raa ku illoa hoki te kina te hare Saimon raa e tuu, tena na tama raa ku oo ake no ttuu i mua te totoka te hare raa.

18 Kito na tama raa kikanna ake i hare no vahiri ake ma, “Eisi tetama ennoho ma kootou te inoa aia raa ko Saimon Pita?”

19 Pita koi mamaanatu koi ma ki iroa aia te hakataakoto te meeraa, tena TeAnana Tapu raa ki meake ma, “E toru na tama e oo mai no mmata akoe.”

20 Ia tanattana notiho iraro, tena auu sekkaro te oo ma na tama naa, e mee Anau e kauna ria mai na tama naa.

21 Kito Pita ki tiho i raro no meake na tama raa ma, “Anau ko tetama kootou e sесе. Kootou e oo mai noaa?”

22 Kito na tama raa ki meake, “Kornilius, te tama hakamaatua maatou raa e kauna ria mai maatou ki oo mai. Aia he tama tauareka tera elotu tahi TeAtua, tena na Jiu raa hakaatoa e hakammaha roo tama raa. Te ensel TeAtua raa e meake tama raa ki aru mai akoe ki haere ake i te hare aia raa, ki rono aia ma ni tattara peehee akoe e me ki tattara ake aia raa.”

23 Kito Pita ki meake na tama raa ki oo ake i hare, tena ki meake na tama raa ki noho te poo naa i te hare raa.

Te aho taiao raa aia kutanattana no oo ma na tama raa, tena e isi na hakattina ana i Jopa e oo hoki laatou.

24 Teeraa ahoro Pita kutae i Sisaria, tena Kornilius hakapaa hoki ma na llave ana aia raa ia ma na soalaoui aia ni meake ki oo ake raa ennoho no hakattari Pita.

25 Te saaita Pita ku taapiri ki uru i hare, Kornilius ku hamai no ttiri tama raa, tena ki teiho i raro no tuturi i mua Pita.

26 Emeia Pita e hakamahike tama raa, tena ki meake, “Tuu i aruna, anau he tama koi peenaa

ma akoe naa.”

²⁷ Pita e haere tattara ake Kornilius te saaita laaua nioo i roto hare no k kite tammakiroo na tama e hakuu.

²⁸ Kito Pita ki meake na tama raa, “Kootou hokkootou e illoa roo pera ma na Jiu ite vahi na tuua laatou raa selavaa te haka paa ma na tama seai ma ni Jiu raa. Emeia Te Atua e huri mai anau pera ma anau selavaa te haka taakoto ma e isi na tama se matahua ia ma e hai sara.

²⁹ Tena te saaita kootou ni aru mai anau raa, anau e hamai koi seisi hoki te maanatu. Ia tena anau e me ki vahiri atu kootou ma kootou ni aru mai anau kiaa?”

³⁰ Tena Kornilius ki meake, “E toru na aho kullaka te hiahi te saaita peenei, anau elotu i roto te hare anau raa. Te saaita naa koi he tama e uru na hekau e ki vakiva ku tuu mai i mua anau,

³¹ tena ki mee mai, ‘Kornilius! Te Atua ku rono te lotu akoe raa, tena e kite hoki te tokonaki akoe na tama haka alloha raa.

³² Kauna ria he tama ki haere i Jopa no mmata te tama te inoa aiaraa ko Saimon Pita. Te tama naa enoho ite hare Saimon te tama e hehekau no tanattana na kiri na manu enoho taapiri te lottai raa.’

³³ Tena anau sennahe hoki te aru atu akoe ki hamai, ia tena akoe e tau areka roo no hamai. Tena maatou haka atoa e hakuu ite kina nei i na mahi Te Atua no haka tati ki haka lono ma ni tattara peehee Te Atua e kou atu akoe ki tattara mai maatou.”

Na tattara Pita

³⁴ Kito Pita ki kaamata no tattara ake ma, “Te saaita nei anau k uiroa te haka maoni pera

ma te laoi TeAtua e huri ake na tama roo hakaatoa raa e ssau koi.

³⁵ TeAtua e hihai na tama na henua hakaatoa tera e lotulotu Aia raa, tena kippena namee ettonu, niaina ma laatou ettipu peehee.

³⁶ Kootou e illoa na tattara Aia ni kou atu kootou na tama Israel raa. Aia e takutaku atu na tattara te Rono Tauareka te noho laoi raa i na mahi Jisas Krais, TeAriki taatou hakaatoa raa.

³⁷ Kootou e illoa namee ellahi ni kapihi mai i roto Israel raa hakaatoa, kaamata mai i Galili, i muri Jon ni takutaku atu na tattara i te vahi te hakoukou tapu raa.

³⁸ Kootou e illoa TeAtua e hakatapu Jisas Krais te Tama i Nasaretraa ma TeAnana Tapu ia ma na mahi. TeAtua e noho ma Tama raa, tena Aia e haere na kina roo hakaatoa no haere ppena namee taualleka, tena ki tokonaki na tama hakaatoa e nnoho i raro na mahi Satan raa.

³⁹ Maatou ko na tama ekkite karemata roo namee hakaatoa tera Jisas ni ppena i roto Israel ia ma Jerusalem raa. Tena ki oti na tama raa ki ttii Tama raa i aruna te kros no mate.

⁴⁰ Emeia i muri etoru na aho, TeAtua ku hakamahike Tama raa itaha ma te mate, tena Tama raa ki tuu mai maatou.

⁴¹ Tama raa se tuu ake na tama hakaatoa, e meia Tama raa e tuu ake na tama TeAtua ko na hirihiri mai avare raa, teenaa ko maatou na tama ekkai, ia e unu ma Tama raa te saaita Aia ni mahike muri no ora raa.

⁴² Tena Aia e tattara mai maatou ma ki takutaku ake te Rono Tauareka raa i na kanohenua, tena ku tattara haka-matahua ake pera ma Aia ko te Tama TeAtua etini ki hakatonutonu na tama e ora ia ma

na tama ku mmate raa.

⁴³ Na profet hakaatoa nitattara ite vahi Tama raa, na tama raa etattara ma na haisara na tama hakaatoa e hakattina Tama raa eme ki ssorohia i taha i na mahi te inoa Tama raa.”

Na tama seai ma ni Jiu raa ku too hoki TeAnana Tapu

⁴⁴ Pita koi tattara koi, tena TeAnana Tapu raa ku haere iho no tau i roto na tama hakaatoa tera e hakallono aia e tattara raa.

⁴⁵ Na hakattina ana na Jiu ni o mai ma Pita i Jopa raa ku mahharo roo, emee TeAtua e kou ake te hoki TeAnana Tapu raa ina tama seai ma ni Jiu raa hoki.

⁴⁶ Emee laatou kullono na tama raa e hakammaha ake TeAtua i na tattara alaa henua. Tena Pita ki meake,

⁴⁷ “Na tama nei ku too TeAnana Tapu raa pera ma taatou ni too raa hoki. Kaa koai hoki e lavaa te ppui na tama nei ki se hakoukou tapu ria ma te vai?”

⁴⁸ Kito Pita ki meake ma na tama raa ki too te hakoukou tapu ite inoa Jisas Krais. Tena na tama raa ki kainno ake Pita ki noho ellava na aho ma laatou.

11

Pita e kou ake na tattara ai raa ite lotu i Jerusalem

¹ Na aposol Jisas raa ma alaa hakattina ana i roto Judia kullono ma na tama seai ma ni Jiu raa ku too hoki na tattara TeAtua raa.

² Pita ku haere i Jerusalem, tena na tama e hihhai ma na tama seai ma ni Jiu kittuu

te hakamaatino e tapu raa ku tattara sosomei ake Pita ma,

³ “Akoe e noho i roto na hare na tama sei ma ni Jiu se isi te hakamaatino TeAtua raa, tena akoe e kkai hoki ma na tama raa.”

⁴ Kito Pita ki kaamata ake roo te kaamata no tattara ake na tama raa na mee roo hakaatoa ni kapihi ake raa:

⁵ “Te saaita anau nilotu i te matakaina Jopa, anau e isi te kite anau. Anau e kite karemata roo te mee e ssau pera ma he paamaro e ttaohi ria na mata e haa raa e hakatere iho i raro i taha ma te vaelani. Tena te mee raa e hamai no hakamau i te vahi koi anau.

⁶ Anau emmata hakaraoi roo i roto no kite na manu e ttara, na manu kai ttama, na manu tottoro ia ma na manu lellee kai ttama raa.

⁷ Tena anau kurono te reo e tattara mai anau ma, ‘Pita, mahike i aruna no taa he manu no kai!’

⁸ Kito anau ki meake, ‘TeAriki, e hai nattaa roo anau te mee peenaa. Anau se hai vahao roo e kai te manu se matahua tera se tau te tama te kai.’

⁹ Tena te reo raa ku tattara mai hakaraoi hoki i te vaelani ma, ‘Auu se mee ma na mee raa se matahua te saaita TeAtua ku oti te mee ma na mee raa e matahua.’

¹⁰ Te mee nei e kapihi mai e toru na vahao, tena ki oti te mee raa ku vaakai i te vaelani.

¹¹ “Te saaita naa koi e toru na tama ni oo mai i Sisaria no mmata anau raa ku ttae mai i te hare anau e noho raa.

¹² TeAnana Tapu e mee mai ma anau ki se kkaro no oo maatou. E ono na hakattina ana i Jopa e oo maatou i Sisaria, tena maatou hakaatoa e oo no ttae i te hare Kornilius.

13 Tena Kornilius ku tattara mai maatou i te kite aia te ensel etuu ake i roto te hare aia raa no tattara ake ma, 'Kauna ria he tama ki haere i Jopa no mmata te tama te inoa aia roo ko Saimon Pita.

14 Te tama naa e me ki tattara atu na tattara tera e me ki tokonaki te hareakina akoe raa hakaatoa ki ora.'

15 Anau e kaamata no tattara, tena TeAnana Tapuraa ku haere iho no tau i roto na tama raa e ssau koi pera ma TeAnana Tapuraa ni hamai no tau i roto taatou i te kaamata roo.

16 Tena anau ku maanatu na tattara TeAriki ni tattara mai ma, 'Jon e hakoukou tapu ma te vai, e meia kootou e me ki hakoukou tapu ria ma TeAnana Tapu.'

17 Tena ku matahua pera ma TeAtua e kou ake na tama seai ma ni Jiu raa te hoki hokotahi nei koi tera Aia ni kou mai taatou te saaita taatou ni hakattina i TeAriki Jisas Krai raa. Tena kaa ni mahi peehee anau e isi ki ppui TeAtua!"

18 Te saaita koi na tama raa ni llono na tattara nei, na tama raa ku hakaoti na tattara sosomei laatou, tena ki hakammaha ake TeAtua ma, "TeAtua ku kou ake hoki na tama seai ma ni Jiu raa te tonu ki ttike i taha na hai sara raa laatou raa ki lavaa laatou te ora."

Na hakattina ana i Antiok

19 Na hakattina ana ni maaseu te saaita te hakalono lihu ni kapihi ake te saaita Stiven nitai a ria no mate raa ku oo no ttae i Fonisia, Saiprus ia ma Antiok no takutaku ake na Jiu raa koi.

²⁰ Emeia alaa hakattina ana, na tama i Saiprus laaua ma Sairiniraa ku oo no takutaku ake te Rono Tauareka TeAriki Jisas raa ina tama sei ma ni Jiu i roto Antiok raa.

²¹ Na tama raa e nnoho hoki ma na mahi TeAtua, tena tammakiroo na tama ku hakattina no tauttari TeAriki.

²² Te rono nei kuttoha no tae te lotu i Jerusalem raa, kito na tama raa ki kauna ria Banabas ki haere i Antiok.

²³ Te saaita Banabas ni tae no kite ma TeAtua e hakatapu hai mahi roo na tama raa, aia ku hihia roo, tena ki meake na tama raa hakaatoa ki hakattina hakamaoni TeAriki ma na hatu manava laatou.

²⁴ Banabas he tama tauareka, ia he tama e hakatina hoki, tena TeAnana Tapu raa etau i roto tama raa, tena tammaki na tama ku hakattina TeAtua.

²⁵ Kito Banabas ki haere i Tarsus no mmata Sol.

²⁶ Aia kuttiri Sol, tena aia kitoo tama raa no kkave i Antiok. Tena te hetau naa hakaatoa tokorua raa ettiri ma na hakattina ana raa, tena ki akoako ake te kudurana e rahi roo. Teenaa ko i roto Antiok tera na hakattina ana raa ku kanna ria kaamata roo ma na Tama te Lotu.

²⁷ Te saaita naa hoki eisi na profet etiaki Jerusalem no oo i Antiok.

²⁸ He tama hokotahi na tama raa ko Agabus, tama raa etuu iaruna ina mahi TeAnana Tapu, tena ki meake ma eisi te hikkai kumee kittiri te maarama nei hakaatoa. (Te hikkai nei e kapihi mai te saaita Klodius ni hakamaatua i Rom.)

²⁹ Na disaipol raa kumannatu ma laatou hakaatoa ki kkave e hia laatou e lavaa te kkave

ki tokonaki na hakattina ana laatou e nnoho i Judia raa.

³⁰ Na tama raa e ppena te hakataakoto nei, tena kikou ake na sileni raa iaa Banabas laaua ma Sol ki oo no kkave na tama hakamattua na hare lotu raa.

12

Na hakattina ana raa ku ttiri tammaki na hakalono lihu

¹ Tena te saaita naa hoki Herot Agripa te kaamata raa ku kaamata no kou ake na hakalono lihu i na hakattina ana raa.

² Aia e meake te soldia aia raa ki too te paraamo a taatama raa, tena ku haere no ta a Jems, te taina Jon raa ki mate.

³ Aia e kite ma na Jiu raa e hihhia roo hea aia nippena raa, tena aia ki meake na tama raa ki haka piki hoki Pita. (Te mee nei e kapihi mai te saaita te Kai te Haraoa Mannihi raa.)

⁴ Na tama raa e haka piki Pita no oti, tena ki ppono tama raa i roto te hare karapusi, tena ki hakatuu tokohaa na soldia i roto e haa na kuturana ma ki lollohi Pita. Herot e maanatu ma ki lahulahu Pita i muri te Kai te Pasova raa.

⁵ Tena Pita ku noho i roto te hare karapusi raa, e meia na hakattina ana raa elotu tahi ake roo TeAtua ki rorohi Pita.

Pita ku hakasao ria no haere itaha ma te hare karapusi

⁶ Pita e moe ilottonu erua na soldia te poo kitaiao Herot kukou mai aia iaho i te kanohenua raa. Pita e haihairia ma erua na seni, tena e isi hoki na soldia e ttuu no lollohi te totoka te hare karapusi raa.

7 Te saaita naa koi te ensel TeAtua raa ku ttuu ake i te kina raa, tena he maahina ku hakamaahina i roto te hare karapusi raa. Kito te ensel raa kittaohi te panaua Pita raa no hano, tena ki meake, "Mahike vave i aruna!" Te saaita naa koi na seni raa ku hhopo no tteiho i taha ma na rima Pita raa.

8 Kito te ensel raa ki meake, "Taitu te taitu akoe raa ki mmau, tena ku uru na taka akoe raa." Pita e ppena hea te ensel raa ni meake raa, kto te ensel raa ki meake hoki ma, "Uru te kaukahu rima lloa akoe raa, tena akoe ku hamai vaa muri anau."

9 Tena Pita kitautari atu vaa muri te ensel raa no haere i aho ma te hare karapusi raa, tena aia seiroa ma te mee te ensel raa e ppena raa e hakamaoni ma seai; aia e kkaahu ma aia e miti.

10 Tokorua raa e oo no hakallaka te kuturana na soldia kaamata raa, tena kioo no hakallaka hoki te kuturana hakarua na soldia e lollohi raa, tena kioo notta e ite totoka te hare karapusi e haere i te matakaina raa. Tena te totoka raa kutaaraki koi hokoia, kito te ensel raa laua ma Pita kioo i aho. Tokorua raa e tauttari te mateara raa, tena te ensel raa ku hakateki no seai.

11 Tena Pita kuiroa ma hea ni kapihi ake aia raa e hakamaoni, tena aia kitattara ma, "Te saaita nei anau kuiroa ma e hakamaoni roo. TeAtua ekou mai te ensel Aia raa ki tokonaki anau i taha ma na mahi Herot i a ma hea na Jiu raa e hihhai ma ki kapihi mai anau raa."

12 Pita kuiroa pera ma aia kusao, tena aia ki haere i te hare Meri te tinna Jon Mak raa, tena e tammaki roo na tama e kkatu i hare no lotu.

13 Pita e haere no papaku te totoka raa, tena Roda tetaukupu hehekau raa ku haere ake ma ki taaraki te totoka raa.

14 Tetaukupu raa ku maatino tero Pita raa, tena aia kuhihia nossiri ma kitaaraki te totoka raa, kito aia kitere hakaraoi ihare no tattara ake na tama raa ma Pita e tuu i aho.

15 Kito na tama raa ki meake tetaukupu raa, "Ako e vvare!" Emeia tetaukupu raa e hai ake koi ma e hakamaoni. Kito na tama raa ki meake, "Teena ko te ensel Pita raa."

16 Emeia Pita epapaku hakatau koi te totoka raa. Tena ki oti roo na tama raa ku taaraki te totoka raa, tena te saaita laatou ni kkite Pita, na tama raa ku mahharo roo.

17 Kito Pita ki auna ake na tama raa ki se vvaa, tena aia ki tattara ake na tama raa pera ma TeAtua ehakattaki mai aia i aho ma te hare karapusi raa. "Kootou ki tattara ake te mee nei iaa Jems ia ma na hakattina ana raa hakaatoa." Aia e tattara ake no oti, tena ki tiaki na tama raa no haere i teeraa kina.

18 Te mee raa kutahata, tena na soldia raa ku mattaku roo no kirakira huri ma Pita ni sei roo peehee?

19 Kito Herot kikou ake tetattara ma na tama raa kissee Pita kilave, emeia na tama raa sekkite ma Pita i hee. Kito Herot ki aru na soldia raa no vahihhiri ake na tama raa no oti, tena ki taa na soldia raa no mmate.

Tena imuri te mee nei Herot kutiaki Judia no haere i Sisaria nonoho paa saaita koi i te kina raa.

Te mate Herot

20 Herot ku roto roo inatama i Taia ma Saidon raa, tena na tama na matakainaraa hakaatoa ku hakkutu no oo nommata Herot. Na tama raa e tattara laatou ma Blastus te tama hakamaatua te hare na tuku raa notonu ma tama raa kitokonaki laatou. Kito na tama raa kioo nommata Herot ma kitattara hakaraoi laatou, emee te henua laatou raa etootoo koi na kai laatou raa i te henua Herot e tuku raa.

21 Tena Herot ku uru na hekau taualleka aia raa ite aho aia nituku ma kittiri ma te kanohenua raa, tena aia kinoho iaruna te nohorana na tuku raa no tattara ake te kanohenua raa.

22 Kito te kanohenua raa ki hakatoo ake ma, "Teenei seai ma hetama e tattara nei, emeia teenei he atua e tattara."

23 Te saaita naa koi te ensel Te Atua raa ku mee Herot nolaavea haimahiroo, emee aia kuse hakammaha Te Atua. Tena na roo raa kukkai te tinotama Herot raa no mate roo tama raa.

24 Te saaita naa hoki na tattara Te Atua raa kuttoha roo ina kina hakaatoa, tena tammaki na tama ku llono no hakattina.

25 Banabas laua ma Sol ku oti na uata laua i Jerusalem raa, tena ki vakkai, tokorua raa e too Jon Mak no oo laatou.

13

Te Anana Tapu e hirihiri Banabas laua ma Sol

1 Te lotu Antiok raa e isi na profet ia ma na tisa ennoho: teena ko Banabas, Simion (ehui ma ko Pallaa raa), tena Lusius (hetama i Sairini) ia ma Manain (hetama e matua mai ma Herot te hakamaatua raa), tena Sol.

² Na tama raa e hehekau ma TeAtua, ia e hakamaatapu tahi, tena TeAnana Tapu raa ki meake na tama raa, "Havakkee mai Banabas laaua ma Sol ma Anau ki oo no ppena te uata Anau ni kanna ake laaua ki ppena raa."

³ Kito na tama raa ki hakamaatapu ki sekkai, tena kilotu no hakapiri narima laatou raa iaruna tokorua raa, tena ki kauna tokorua raa ki oo.

Pol laaua ma Banabas ku ttae i Saiprus

⁴ TeAnana Tapu raa e kauna tokorua raa no oo, tena Banabas laaua ma Sol ki oo no ttae i Selusia, tena ki tere te vaka raa no ttae i Saiprus.

⁵ Tokorua raa ku ttae i Salamis, tena laaua ki takutaku ake na tattara TeAtua raa i na harelotu na Jiu raa. Tokorua raa e isi Jon Mak ki tokonaki laaua ma te uata raa.

⁶ Na tama raa e oo vaa roto te henua raa hakaatoa no ttae i te matakaina Pafos, tena na tama raa kuttiri te tama hai paanamu, te inoa aia raa ko Barjisas; aia he Jiu, tena aia e tattara ma aia he profet TeAtua.

⁷ Tama raa essoalaoi roo ma Segius Paulus, te tama hakamaatua te henua raa, tena aia he tama hai pohouru hoki. Tetama hakamaatua raa e kanna ake Banabas laaua ma Sol ki oo ake no ttuu i mua aia, e mee aia e hihai ma ki rono na tattara TeAtua.

⁸ Emeia Elimas (te nei ko te inoa aia ha Grik raa) te tama hai paanamu raa e hahiivi ma ki hakatike te hakataakoto te tama hakamaatua raa ki se hakatina Jisas, tena aia ki hakatauttau ma tokorua raa.

9 TeAnana Tapuraa kutau i roto Sol te tama e hui hoki ma ko Polraa, tena aia ki kkira hakamattonu ake roo te tama hai paanamu raa,

10 tena ki meake, “Akoe he tamariki te Tipua! Akoe he tama e hakataukaa ma na mee hakaatoa e taualleka raa. Akoe e pii roo na mee malliu hakaatoa esakkino raa, tena akoe na vahao hakaatoa e hahaivi ma ki hakatike te hakamaoni TeAtua raa ki mee pera ma na mee raa e malliu.

11 Na mahi TeAtua raa e me kippaku atu akoe te saaita nei, tena akoe e me kissen i no selavaa te kite te maahina te laa raa he saaita.”

Te saaita naa koi Elimas kukite ma he mee e matoru ku uhi na karemata aia raa, tena aia ku haere sese huri ma kittaohi he tama ki hakattaki aia.

12 Te tama hakamaatua raa e kite koi hea ni kapihi ake Elimas raa, tena aia ki hakatina; e meia aia e maaharo hoki ina akoako tokorua raa i te vahi TeAriki raa.

Pol laaua ma Banabas kuttae i Antiok i roto Pisidia

13 Pol ma na tama e hahaere ma aia raa ku uhu i Pafos, tena ki tere notta e i Pega he matakaina i roto Pamfilia, tena Jon Mak ku tiaki na tama raa no vaakai i Jerusalem.

14 Na tama raa ku tiaki hoki Pega, tena ki oo notta e i Antiok i roto Pisidia, tena ite aho te Sabat na tama raa ku oo i te harelotu na Jiu raa no nnoho i raro.

15 Tena imuri te paupau na Tuua Moses ia ma na tattara na profet raa, na tama hakamattua te harelotu na Jiu raa kukou ake te tattara ina tama raa ma, “Na taina maatou: maatou e hihhai ma kootou ki tattara ake

te kanohenua nei kame kootou e isi na tattara e me ki tattara ake ki tokonaki na tama nei.”

¹⁶ Pol ku mahike no tuu i aruna no auna ake ma na rima aia, tena aia ki kaamata no tattara ake ma, “Na tama Israel ma na tama sei ma ni Jiu tera ku lotulotu TeAtua raa. Hakallono mai anau!

¹⁷ TeAtua na tama Israel raa e hirihiri na tipuna taatou raa, tena ki mee te kanohenua raa no tammaki roo te saaita laatou ni nnoho pera ma ni manu siri i roto Isip raa. TeAtua e kou mai na tama raa i taha ma Isip ma na mahi hai mmahi Aia,

¹⁸ tena i roto tipu haa na hetau, TeAtua e rorohi hakatau areka roo na tama raa i te kina e tuu maho raa.

¹⁹ TeAtua e seu e hitu na kanohenua i roto te matakaina Kenan, tena ki kou ake te henua raa ma ki ttino na tama Aia raa.

²⁰ Na mee nei hakaatoa e kapihi mai i roto haa huitarau ma tipu rima na hetau.

“Tena ki oti TeAtua ku kou ake na tama haka-tonutonuraa ki lollohi na tama raa haere no tae te saaita Samuel.

²¹ Tena ki oti na tama raa ku kainno ake TeAtua ma ki kou ake he tuku, tena TeAtua ki kou ake Sol te tama Kis i roto te kaha Benjamin raa ki mee mo tuku na tama raa, tena Sol e tuku i roto tipu haa na hetau.

²² TeAtua e mee Devit kituku te saaita aia ni hakaoti Sol pera ma hetuku. Teenei hea TeAtua e tattara i te vahi Devit, ‘Anau e kite pera ma Devit te tama Jesi raa ko na tama tera Anau e hihai raa, te tama tera e me kippena hea Anau e hihai aia ki ppena raa.’

²³ Teenaa ko Jisas te mokopuna Devit, te Tama

TeAtua ni hirihiri ki mee mo Tokonaki na tama Israel pera ma Aia ni tattara hakamaoni mai raa.

²⁴ Imua Jisas ni kaamata no hehekau, Jon Baptistis e takutaku ake na tama Israel raa hakaatoa ma na tama raa ki ttike i taha ma na hai sara laa-tou raa, tena aia ku hakoukou tapu na tama raa.

²⁵ Jon ku taapiri ki hakaotioti na uata aia, tena aia ki meake na tama raa, 'Kootou e mannatu ma anau koai? Anau seai ma ko tetama kootou e hakattari raa. Emeia hakallono! Te Tama raa e hamai i muri Anau, tena anau se tau hoki te ui na taka Aia e uru raa i taha ma na vae Aia.'

²⁶ "Aku taina, na hai mokopuna Abraham ia ma na tama seai ma ni Jiu tera kulotulotu TeAtua raa: na tattara te ora nei e kou mai ma maa-tou ki too no kkave i na tama hakaatoa!

²⁷ E mee na tama e nnoho i Jerusalem raa ia ma na tama hakamattua raa se illoa ma Jisas ko te Tokonaki taatou, tena na tama raa se illoa hoki na tattara na profet tera epaupau mai na aho na Sabat hakaatoa raa. Emeia laatou eppena na tattara na profet raa ki hakamaoni, e mee na tama raa ni lahulahu Jisas.

²⁸ Niaina ma laatou seisi te hakamaoni ni too i na tattara laatou raa ma kilavaa laatou tetaa Tama raa ki mate, emeia na tama raa e kainnoake koi ma Pailat kitaa Tama raa ki mate.

²⁹ Te saaita na tama raa ku otiroo teppena na mee hakaatoa te Launiu Tapu raa ni tattara i te vahi Jisas raa, tena na tama raa ki turi iho te tinotama Jisas raa iraro ma tekros raa, tena kippono te tinotama raa i roto tekava na hatu raa.

³⁰ Emeia TeAtua e hakamahike Tama raa i taha

ma te mate,

³¹ tena i roto tammaki na aho, Jisas ku tuu ake i na tama ni hahaere ma Aia kaamata i Galili haere no tae i Jerusalem raa. Teenei ko na tama tera ku tattara ake te kanohenua Israel raa na mee laatou ni kkite raa.

³² ³³ “Ia tena maatou e oo mai i te kina nei kikou atu te Rono Tauareka raa ikootou, tena TeAtua ku oti te ppena hea Aia ni tattara hakamaoni ake na tipuna taatou raa. TeAtua e hakaora muri Jisas ma taatou na hai mokopuna na tama raa. E ssau pera ma hea e mmau i roto te rue hakarua i roto te Launiu na Rue te Lotu raa ma,

‘Ako e he Tamariki Anau;

te aho nei Anau ku mee mo Tamana Akoe.’

³⁴ Teenei hea TeAtua ni tattara i te vahi Aia e me ki hakamahike muri Jisas itaha ma te mate raa, tena te tinotama raa selavaa te para i roto te kava:

‘Anau e me kikou atu na hoki e ttapu, tena ku hakatapu kootou pera ma Anau ni tattara hakamaoni ake Devit raa.’

³⁵ Ia e mmau hoki i roto te Launiu Tapu ma,

‘Ako e selavaa te tiaki te Tama Hehekau hakamaoni Akoe raa ki para i roto te kava.’

³⁶ Maitaname Devit e hehekau no ppena na mee TeAtua e hihai raa na vahao hakaatoa i roto te ora aia, tena ki oti aia ku mate no tanuria ma na tipuna aia raa, tena te tinotama aia raa e moe no para i roto te kava.

³⁷ Emeia te tinotama te Tama TeAtua ni hakamahike i taha ma te mate raa se para.

³⁸ ³⁹ Maatou e hihhai ma kootou na taina maatou raa hakaatoa ki illoa pera ma na tattara

i te vahi te ssirihia na hai sara raa ni ttae atu kootou i na mahi Jisas. Tena te tama e hakatina Jisas raa e me ki hakattana raa itaha ma na hai sara hakaatoa tera na Tuua Moses raa se lavaa te hakattana taatou ki tana.

⁴⁰ Ia tena hakamattonu ki se lavaa na tattara na profet raa e kapihi atu kootou ma:

⁴¹ 'Hakallono! Kootou na tama e maihu haeo raa! Kootou ki hakateki koi no mmate!

Maitaname hea anau e ppena te aho nei raa, he mee tera kootou e me ki se lavaa te hakattina, niaina roo ma he tama e tattara hakamatahua atu kootou!'"

⁴² Pol lauaa ma Banabas ku oo itaha ma te harelotu na Jiu raa, tena te kanohenua raa ku meake ma tokorua raa ki vakkai ake te aho te Sabat imuri raa no tattara ake laatou alaa tattara i te vahi na mee nei. ⁴³ Te kanohenua raa ku maaseu, tena tammaki na Jiu ia ma na tama sei ma ni Jiu tera ku mee roo pera ma ni Jiu raa kutauttari Pol lauaa ma Banabas. Tena na aposol raa ki tattara hakapurupuru ake na tama raa kitauhano tennoho ma na mahi TeAtua.

⁴⁴ Te Sabat imuri raa, tena taapiri na tama te matakaina raa hakaatoa ku oti ake ma ki hakallono na tattara i te vahi TeAriki.

⁴⁵ Na Jiu raa ekkite koi te kanohenua e rahi raa, tena na hatu manava na tama raa ku kkere, tena ki tattara hakameeme e ina tattara Pol e tattara raa, tena laatou ki hai hakasakkino ake roo Pol.

⁴⁶ Emeia Pol lauaa ma Banabas e ivi roo te tattara, "Te mee nei e tauareka ki tattara atu kootou kaamata killono na tattara TeAtua raa. Emeia teenaa kootou se hihhai ki hakallono,

tena ku mannatu ma kootou setau te too te ora e ora tahi raa, tena maatou kame ku tiaki kootou no oo i na tama sei ma ni Jiu raa.

⁴⁷ E mee te nei he tuaa Te Ariki e kou mai maaua:

'Anau e mee akoe pera ma hemaahina ki hakamaahina ake na tama sei ma ni Jiu raa ki lavaa te maarama nei hakaatoa te ora.' "

⁴⁸ Te saaita na tama sei ma ni Jiu raa ni llono, na tama raa ku hihhia roo, tena ki tattara hakammaha na tattara Te Atua raa, tena na tama ku oti te hirihiri ria ma ki too te ora e ora tahi raa ku hakattina.

⁴⁹ Na ttattara Te Atua raa kuttoha no ttae roo na matakaina i te henua raa hakaatoa.

⁵⁰ E meia na Jiu raa e usuusu na taanata hakamattua te matakaina raa ia ma na hhine sei ma ni Jiu e tuttuu laoi i roto na ora laatou i te lotulotu Te Atua raa. Na tama raa hakaatoa e hakapaa, tena ki kaamata no kou ake na hakalono llihu Pol laua ma Banabas, tena ki hakaise tokorua raa i taha ma te matakaina raa.

⁵¹ Kito Pol laua ma Banabas ki ttahi na kkere emmau na tapuvae laua raa ma kihuri ake te haeo na tama raa e ppena ilaua raa, tena laua ki oo i Aikoniam.

⁵² Na hakattina ana i Aikoniam raa ku hihhia roo, e mee Te Anana Tapuraa kutau hoki i roto laatou.

14

Pol laua ma Banabas ku ttae i Aikoniam

¹ Hea ni kapihi ake tokorua raa i Antiokraa ku kapihi ake hoki i tokorua raa i roto Aikoniam: Pol laua ma Banabas e oo i roto te harelotu

na Jiu raa, tena ki tattara hakamatahua ake tam-maki roo na mee no hakattina na Jiu ma na tama sei ma ni Jiu raa.

² Emeia na Jiu se hihhai ki hakattina raa ku kaamata no usuusuake na tama sei ma ni Jiu raa, tena na tama raa kulloto no mee hakahaeo roo na hakattina ana raa.

³ Pol laaua ma Banabas ennoho te matakaina raa saaita roroa, ia eiviroo tetattara itevahi TeAriki teTama nikouake na mahi kippena na mirakol ia ma na mee taualleka ki huri ake pera ma na tattara laaua raa e hakamaoni.

⁴ Na tama te matakaina raa ku vvae: na tama kutauttari na Jiu, tena alaa tama kutauttari na aposol.

⁵ Ia eisi na tama sei ma ni Jiu ia ma na Jiu e hakapaa ma na tama hakamattua laatou raa no tattara hemuu ma ki mee hakahaeo Pol laaua ma Banabas, tena kumaka tokorua raa na hatu ki mmate.

⁶ Pol laaua ma Banabas ku illoa te hakataakoto na tama raa, tena tokorua raa kihuro i Listra laaua ma Debi i roto Likonia ia ma na matakaina e ttuu alleha vaa raa.

⁷ Tena tokorua raa kitakutaku ake te Rono Tauareka raa i na matakaina raa.

Pol laaua ma Banabas i roto Listra

⁸ Tena eisi tetama selavaa te hahaere emee na vae aia raa emmate te saaita roo aia ni haanau mai raa.

⁹ Tama raa enoho itekina raa no hakarono na tattara Pol. Tena Pol ekite ma tama raa eisi te hakatina pera ma TeAtua elavaa te tokonaki aia kitauareka, kito Pol kikkira hakamat-tonu ake te tama raa,

10 tena ki meake hakamaroa ma, “Tuu tonu i aruna!” Kito te tama raa killee no tuu i aruna, tena ki kaamata no hahaere.

11 Te kanohenua raa e kkite koi te mee raa, kito na tama raa ki tattara ake hakamaroa i na tattara Likonia ma, “Na atua raa ku ttipu tama no oo mai i raro.”

12 Kito na tama raa ki kou ake te inoa Sus raa iaa Banabas, tena ki kanna Pol ma ko Hemes, e mee Pol ko te tama roo e tattara mahi.

13 Te hare aitu Sus raa etuu taapiri ake koi te matakaina raa, tena te maatua te atua Sus raa ku kou ake na bulmakau ma na kaute i te kina tetotoka te matakaina raa, e mee te maatua raa ma te kanohenua raa e hihhai ma ki hoki ake na mee raa pera ma ni hoki ki hakammaha Pol laaua ma Banabas.

14 Pol laaua ma Banabas kullono hea na tama raa e hakataakoto kippena raa, tena tokorua raa ku ssae na kaukahu laaua raa no huro atu no ttuu i lottonu te kanohenua raa, tena ki vaa ake ma,

15 “Aiea kootou eppena peenaa naea? Maaua nitama koi peenaa ma kootounaa! Maaua e oomai i te kina nei ki tattara atu te Rono Tauareka raa ki hakattike kootou itaha ma na mee sakkino raa kilavaa kootou tetauttari TeAtua e ora tera nipena te vaelani, te maarama nei, telottai, ia ma na mee roo hakaatoa raa.

16 Imua TeAtua e tiaki na tama hakaatoa ki hai koi na mannatu laatou.

17 Emeia na mee taualleka hakaatoa TeAtua eppena raa ehuri atu ki illoa kootou pera ma Aia e noho: TeAtua e kou atu kootou na reurehu i te vaelani raa ia ma na kai kittori te saaita

tettori kai, tena kikou atu hoki na kai kikkai ki hihhia kootou.”

¹⁸ Niaina roo ma Pol laaua ma Banabas e tattara ake peenei, e meia te kanohenua raa e hai koi ma ki hoki ake na hoki raa ma ki hakammaha tokorua raa.

¹⁹ Eisi na Jiu e oomai i Antiok i roto Pisidia laaua ma Aikoniam; na tama raa e usuusu ake te kanohenua raa ki tauttari laatou, kito na tama raa ki maka Pol na hatu. Na tama raa e kkahu ma Pol ku mate, tena na tama raa ki horo tama raa i taha ma te matakaina raa.

²⁰ Emeia te saaita koi na hakattina ana raa ni hakutu areha Pol, tena Pol ku mahike i aruna no vaakai muri i te matakaina raa. Te aho i muri raa Pol laaua ma Banabas ku oo i Debi.

Pol laaua ma Banabas ku vakkai i Antiok i roto Siria

²¹ Pol laaua ma Banabas e takutaku ake te Rono Tauareka raa i roto Debi, tena tammaki na tama ku hakattina. Tena ki oti tokorua raa ku vakkai i Listra, tena kioo i Aikoniam, tena kioo hoki no ttae i Antiok i roto Pisidia.

²² Tokorua raa e tattara ma na hakattina ana raa, tena ki tattara hakapurupuru ake na tama raa ki ttuu mmau i na hakattina laatou raa. Tokorua raa e akoako ake ma, “Taatou e me kittiri tammaki na hakaono lihu i mua taatou ettae i te Hakamaatua ana i te Vaelani raa.”

²³ Na tama raa e hirihiri na tama ki hakamattua i roto na hare lotu hakaatoa, tena na tama raa ki hakamaatapu no lotu ake TeAriki laatou e hakattina raa ki tokonaki na tama raa.

²⁴ Tokorua raa e oo no ttae i Pamfilia te saaita laaua ku oti roo te hahaere vaa roto Pisidia raa.

²⁵ Tokorua raa e takutaku ake te Rono Tauareka raa i roto Pega, tena ki oti laaua ki oo i Atalia,

²⁶ tena tokorua raa ku too te vaka raa no vakkai muri i Antiok, i te kina na tama raa ni hakatapu tokorua raa ina mahi TeAtua kippena na hehekau laaua tera ku oti te saaita nei raa.

²⁷ Te saaita tokorua raa nittae i Antiok raa, tokorua raa ku hakkutu ake na tama na hare lotu raa hakaatoa, tena ki tattara ake na tama raa na mee hakaatoa laaua nippena ina mahi TeAtua raa ia ma TeAtua hoki ki taaraki ake te totoka raa ina tama seai ma ni Jiu raa ki hakattina.

²⁸ Tena tokorua raa ku nnoho saaita roroa roo i te kina raa ma na hakattina ana raa.

15

Na tama hakamattua te lotu e hakkutu i Jerusalem

¹ Eisi na tama i Judia e oo mai i Antiok, tena ki kaamata no akoako ake na hakattina ana raa ma, “Kootou selavaa te too te ora kame kootou settuu te hakamaatino etapuraa pera ma hea na Tuua Moses raa e tattara raa.”

² Pol laaua ma Banabas ku hakatauttau roo ma na tama raa i te vahi te tuu te hakamaatino etapu na tama raa e tattara raa, kito na hakattina ana raa ki hirihiri Pol laaua ma Banabas kioo i Jerusalem ma alaa tama hoki no mmata na aposol raa ia ma na tama hakamattua te lotu raa i te hakataakoto na tama raa e tattara raa.

³ Na hakattina ana raa ku kauna na tama raa no oo, tena te saaita na tama raa ni oo vaa roto

Fonisia laaua ma Samaria raa, na tama raa ku tattara ake na hakattina ana raa pera ma na tama sei ma ni Jiu raa ku hakattina hoki TeAtua, tena te rono nei e mee roo na hakattina ana raa no hihhia.

⁴ Na tama raa e oo nottae i Jerusalem, tena na tama te lotu raa, na aposol raa ia ma na tama hakamattua raa ku too hakaraoi na tama raa, kito Pol laaua ma Banabas ki tattara ake na mee hakaatoa laaua ni ppena i na mahi TeAtua raa.

⁵ Emeia na hakattina ana e hukui i roto te katurana na Farisi raa kuttuu iaruna no meake ma, "Na tama sei ma ni Jiu raa e tau te ttuu te hakamaatino e tapu raa, tena ku meake ki tauttari hoki na Tuua Moses raa."

⁶ Na aposol raa laatou ma na tama haka-mattua raa ku hakkutu hakaatoa ma ki tattara te hakataakoto raa.

⁷ Na tama raa e hakataukoti saaita roroa roo, tena Pita ki mahike iaruna no meake, "Aku taina, kootou e illoa pera ma TeAtua ni hirihiri anau i roto kootou ki takutaku ake te Rono Tauareka raa ina tama sei ma ni Jiu raa ma killono hoki na tama raa no hakattina.

⁸ Tena TeAtua te Tama e iroa na hakataakoto na tama hakaatoa raa e huri mai ma etonu na tama sei ma ni Jiu raa ki hakattina hoki, tena Aia ki kou ake TeAnana Tapu raa ina tama raa pera ma Aia ni kou mai taatou raa.

⁹ TeAtua e huri mai pera ma se isi te mee e kee ilottonu taatou ma na tama raa; Aia e ssirihia na hai sara na tama raa e mee na tama raa ku hakattina.

¹⁰ Kaa te saaita nei roo kootou ku hihhai ki hahaaite TeAtua, tena ki hakapiri ake na mee

e mmaha tera taatou ia ma na tipuna taatou raa se lavaa te amo raea?

11 Te mee nei se tonu! Taatou e too te ora hakamaoni raa e mee taatou e hakattina i TeAriki Jisas, e ssau pera ma na tama raa hoki.”

12 Te kanohenua raa hakaatoa ku noho hemuu te saaita laatou ni llono Banabas laaua ma Pol e tattara ake na mirakol ia ma na mee taualleka laaua nippena ina mahi TeAtua raa imua na karemata na tama sei ma ni Jiu raa.

13 Tokorua raa e tattara ake no oti roo, tena Jems ki meake, “Aku taina, hakallono mai anau!

14 Saimon e tattara hakamatahua atu te kaamata tera TeAtua ni huri ake pera ma Aia e rorohila oi na tama sei ma ni Jiu raa, tena ki too na tama raa pera ma ni tama roo Aia.

15 Na tattara na profet raa ku haere tonu roo ma na tattara nei. Pera ma te Launiu Tapu raa e tattara ma,

16 TeAriki e tattara ma, ‘Imuri na mee nei, Anau e me ki vaakai atu no hakatuu hakaraoi te hare Devit ku maseu raa. Anau e me ki pena hakaraoi na kina e masseu raa, tena ku mee roo ki mmau.

17 Tena na kanohenua roo hakaatoa e me ki oo mai Anau, na tama hakaatoa sei ma ni Jiu tera Anau ni hirihiri ki mee mo tama Anau raa.

18 Tena TeAriki ko te Tama ni tattara mai na mee nei i mua roo ki illoa taatou.’ ”

19 Kito Jems ki meake, “Teenei he hakataakoto koi anau pera ma taatou ki se kou ake te hainattaa i na tama sei ma ni Jiu tera ku hakattina TeAtua raa.

²⁰ Emeia taatou ki tattaa he launiu no meake pera ma laatou se lavaa te kkai na kai ku oti te hoki ake na hatu tipua raa e mee na kai raa ku se matahua, ia ki se lavaa te karemata kailallao, ia ki se kkai na manu hahaere na tama ekkoti na ua raa, ia ki se kkai hoki na toto.

²¹ Maitaname na Tuua Moses raa e paupau iho saaita roroa roo i roto na harelotu na Jiu raa i na Sabat hakaatoa, tena na tattara TeAtua raa e takutaku tahi i roto na matakaina hakaatoa.”

Te launiu na tama sei ma ni Jiu tera ku hakattina

²² Tena na aposol raa laatou ma na tama hakamattua raa, hakapaa ma na hakattina ana raa hakaatoa ku tattara ma ki hirihiri ni tama i roto te kuturana raa, tena ku kauna na tama raa ki oo i Antiok laatou ma Pol laaua ma Banabas. Na tama raa e hirihiri tokorua na tama tera na hakattina ana raa e hakammaha roo; teenaa ko Judas na tama raa ekanna ma ko Barsabas raa, tena Sailas.

²³ Kito na tama raa ki kauna tokorua raa ma te launiu nei:

“Maatou na aposol Jisas, na tama hakamattua ia ma naitaina kootou raa ekou atu tetauareka kootou hakaatoa naitaina maatou raa; na tama sei ma ni Jiu tera ennoho i roto Antiok, Siria ia ma Silisia raa.

²⁴ Maatou ellono pera ma eisi na tama e oo itaha ma te kuturana nei no kou atu na hakalono llihu, tena ki mee kootou no se hihhia i na tattara laatou e tattara atu raa, e meia maatou se hai tattara e tattara ake na tama raa.

²⁵ Tena kito maatou ki hakkutu hakaatoa no tattara no tonu ma ki hirihiri ni tama ki oo atu ma na tattara maatou nei. Na tama nei e me ki oo atu ma na taina hakamaoni roo maatou raa, Banabas laaua ma Pol

²⁶ tera ni hoki ake na ora laaua raa ki tauttari TeAriki taatou Jisas Krai raa.

²⁷ Maatou e kauna Judas laaua ma Sailas ki oo atu no tattara atu kootou ma na maihu laaua na tattara tera e mmau i roto te launiu nei.

²⁸ Maatou ma TeAnana Tapu raa e hakamoe no tonu ma ki se lavaa hoki te hakapiri atu alaa tuua e mmaha iaruna kootou, e meia aanei na tuua kootou e tau te tauttari.

²⁹ Ki se kkai na kai tera ku oti te hoki ake na hatu tipua raa, ia ki se kkai na toto, ia ki se kkai na manu hahaere na tama raa e kkoti na ua raa, ia ki se karemata kailallao. Kootou e me ki taualleka kame kootou e mattonu no se ppena na mee nei. Maatou e kou atu te tauareka kootou.”

³⁰ Na tama e oo ma na tattara raa ku oo no ttae i Antiok, tena ki hakkutu ake te kuturana na hakattina ana hakaatoa i te kina raa, tena ki kou ake te launiu raa.

³¹ Te saaita na tama raa ni ppau te launiu raa, na tama raa ku hihhia roo ina tattara hakapupuru na tama raa.

³² Judas laaua ma Sailas ni profet hoki, tena tokorua raa ki tattara ake na tama raa saaita ro-roa roo no mee na hakattina na tama raa no ivi.

³³ Tokorua raa e nnoho i te kina raa no oti roo, tena na hakattina ana raa ki kauna tokorua raa ma te tauareka ki vakkai muri ina tama ni kauna ria ake tokorua raa.

³⁴ [Emeia Sailas e maanatu ma ki noho koi te matakaina raa.]

³⁵ Pol laaua ma Banabas e nnoho hakamarie i Antiok, tena kihukui ma tammaki na tama no akoako, tena kitakutaku ake na tattara TeAriki raa.

Pol laaua ma Banabas ku vvae

³⁶ Tena ki oti Pol ku meake Banabas, “Taaua ki vakkai no mmata na hakattina ana i na matakaina hakaatoa taaua nitakutaku ake na tattara TeAriki raa, tena taaua ku mmata ma laatou e mee peehee.”

³⁷ Banabas ku maanatu ma ki too Jon Mak ki oo laatou,

³⁸ e meia Pol e maanatu ma se tonu laaua te too te tama raa, e mee te tama raa se nnoho roo laatou no ttae te hakaoti te uata laaua raa. Jon Mak ni tiaki tokorua raa no vaakai i Pamfilia.

³⁹ Pol laaua ma Banabas ku hakatauttau roo, tena laaua ki vvae. Banabas ku too Mak, tena ki oo no too te vaka raa no tere i Saiprus.

⁴⁰ Tena Pol ku too Sailas no oo laaua, tena na hakattina ana raa ku kainno ake TeAriki ki rorohi hakaraoi tokorua raa.

⁴¹ Pol e haere vaa roto Siria laaua ma Silisia, tena ki mee na hakattina na hakattina ana raa no hai mmahi roo.

16

Timoti ku oo laatou ma Pol laaua ma Sailas

¹ Pol ku haere no tae i Debi, tena ki haere hoki i Listra ite matakaina tetama telotu ehui ma ko Timotiraa enoho. Te tinna aia raa he Jiu, ia he tama hoki telotu, e meia tetamana aia raa he Grik.

² Na hakattina ana hakaatoa i roto Lистра laaua ma Aikonium raa ku tattara hakamamaha roo iaa Timoti.

³ Pol e hihai ma ki too Timoti ki oo laaua, tena aia ki ttuu te hakamaatino e tapu raa i te tinotama tama raa. Aia e ppena te mee nei e mee na Jiu e nnoho i roto na kina raa e illoa ma te tamana Timoti raa he Grik.

⁴ Tena na tama raa ku oo vaa roto na matakaina roo hakaatoa no tattara ake na hakattina ana raa na tuua na aposol raa laatou ma na tama hakamattua i Jerusalem raa ni hakamoe raa, tena ki meake na hakattina ana raa ki tauttari na tuua raa.

⁵ Tena na hakattina na tama i roto na hare lotu raa hakaatoa ku hai mmahi roo, ia te kooina na tama raa e haere tammaki koi te aho ma te aho.

Pol i roto Troas

⁶ Na tama raa e oo vaa roto Frigia laaua ma Galesia, maitaname TeAnana Tapu raa se hihai ma na tama raa ki takutaku ake na tattara TeAtua raa i roto Esia.

⁷ Na tama raa kuttae i Misia, tena laatou ku hahaivi ma kioo i Bitinia, emeia TeAnana Jisas raa se hihai ma laatou ki oo.

⁸ Kito na tama raa ki oo hakallaka Misia no oo i Troas.

⁹ Te poo naa Pol kukite karemata roo te tama i Masedonia e tuu ake no meake aia ma, "Hamai i Masedonia no tokonaki maatou!"

¹⁰ Pol e kite koi te mee nei, tena maatou kutanattana no oo i Masedonia emee maatou e mannatu ma TeAtua ekanna maatou ki takutaku ake te Rono Tauareka raa i na tama te matakaina raa.

Lidia ku hakatina

¹¹ Maatou ekkake te vakaraa i Troas, tena kitere tahi roo i Samotras, tena te aho taiaoraa maatou kuttae i Neapolis.

¹² Tena maatou kutiaki te kina naa no o nottae i Filipai te matakaina kaamata i Masedonia tera Rom erorohiraa. Maatou ennoho ellava na aho i te matakaina naa.

¹³ Tena te aho te Sabataraa maatou ku oo i taha ma te matakaina raa no ttae i te vahi te riva i te kina maatou e mannatu ma he kina na Jiu raa kame e kutukutu no lotulotu raa. Tena maatou ku nnoho i te kina raa no tattara ake na hhine e kkutu i te kina raa.

¹⁴ He hine hokotahi iroto na hhine tera ellono na tattara maatou raa ko Lidia, he hine i Taiataira tera natama e oo ake no suisui na hekau etteapouri e ssuimmaharaa. Lidia he hine e lotulotu TeAtua, tena TeAriki ku taaraki te kapuroro tamaraa ki hakarono hakaraoi roo na tattara Pol e tattara raa.

¹⁵ Lidia ma natama iroto te hare aia raa ku hakoukou tapuria no oti, tena aia ki hakkoro ake ma, "Oomai ki oo no nnoho i te hare anauraa kame kootou e maanatu ma anau he tama e hakatina hakamaoni TeAriki." Tena aia e hai roo na mahi aia ma maatou ki oo ma aia.

Pol laaua ma Sailas ku hakapikiria

¹⁶ He aho hokotahi maatou ku oo i te kina e lotulotu raa, tena he taukupu hehekau vahao nei e isi te tipua sakkino tera e mee aia kilavaa te tattara na mee koi oo mai i muri raa kuttiri maatou. Na tama ettino te taukupu raa e tootoo tammakiroo na sileni ina tattara aia e tattara ina mee tera koi oo mai i muri raa.

17 Te taukupu raa e tautari mai maatou ma Pol, tena ki vavaa mai ma, “Na tama nei ni tama hehekau TeAtua i Aruna raa! Na tama nei e tattara atu kootou ina ara tera TeAtua e me ki tokonaki kootou ki ora raa!”

18 Tammaki roo na aho te taukupu raa e hahai ake Pol, tena Pol kuse hihia, tena aia ki hakatike no meake tetipua iroto te taukupu raa ma, “Anau e meatu akoe i te inoa Jisas Krai ki hamai itaha ma te taukupu naa!” Te saaita naa koi tetipua raa kutere itaha ma te taukupu raa.

19 Na tama ettino te taukupu raa kuilloa ma laatou kame kuse hai ara hoki e me kitootoo na sileni, kito na tama raa kittaohi Pol laua ma Sailas, tena kihoro tokorua raa ina tama hakamattua ennoho iroto mara raa.

20 Na tama raa etoo tokorua raa no kkave ina tama hakananniu i Rom raa, tena ki meake, “Na tama nei ni Jiu, tena laua e haere ppena na sara iroto te matakaina taatou nei.

21 Na tama nei e akoako na tiputipu se ttonu ma na tuua taatou raa. Maatou ni tama i Rom, tena maatou se lavaa te too na tiputipu nei, ia maatou se lavaa te haaite hoki na tiputipu nei.”

22 Tena te kanohenua raa ki hakapaa hakaatoa no riki Pol laua ma Sailas.

Kito te tama hakamaatua raa ki ssae na hekau Pol laua ma Sailas raa itaha, tena ki meake na tama raa ki riki tokorua raa.

23 Na tama raa e riki hakahaeo roo tokorua raa no oti, tena kippono tokorua raa iroto te hare karapusi, tena ki meake te tama e rorohi te hare karapusi raa ki hakkapi te totoka raa ki mmau roo.

24 Te tama rorohi raa e too na tattara nei, tena aia ki ppono tokorua raa i roto roo te hare karapusi, tena ki hakkapi na vae tokorua raa i lottonu saa hono matoru e mmaha.

25 Te tuapoo Pol laua ma Sailas kulotu, tena ki huhua na rue telotu ki hakammaha ake TeA-tua, tena alaa tama karapusi ku hakalollono ake i tokorua raa.

26 Te saaita naa koi te ruru henua hai mahi roo ku ruru te hare karapusi raa, tena na totoka te hare karapusi raa hakaatoa ku hakateki no tallaki, tena na seni raa hoki ku hhopo i taha ma na tama karapusi raa hakaatoa.

27 Te tama e rorohi te hare karapusi raa ku maahuru no kite pera ma na totoka te hare karapusi raa kutallaki hakaatoa, tena aia ku maanatu ma na tama karapusi raa ku ssao hakaatoa, tena aia ki uhu te paraamo aia e taa tama raa ma ki ttoki aia hokoia ki mate.

28 Kito Pol ki kannaa ake hakamaroa roo ma, "Auu settoki akoe hokkoe. Maatou e nnoho koi hakaatoa."

29 Te tama e rorohi te hare karapusi raa ku kannaa ake ma kikou ake he ahi, tena aia ki too te ahi raa no tere i hare no tteiho no tuturi i mua na vae Pol laua ma Sailas raa no pore roo te matakou.

30 Tena aia kitoo tokorua raa no hakattaki ia ho no vahiri ake ma, "Na tama hakamattua, hea anau e me ki ppena ki ora anau?"

31 Kito tokorua raa ki meake, "Hakatina i TeAriki Jisas, tena akoe eme kiora. Akoe ma na llave ana akoe raa hakaatoa."

32 Tena tokorua raa ki takutaku ake na tattara TeArikiraa itetama raa iama na tama iroto te hare aia raa.

33 Te poo naa koi te tama e rorohi te hare karapusi raa ku too tokorua raa, tena ki oo no huhui hakaraoi na saanuku tokorua raa. Tena aia ma na tama i hare raa hakaatoa ku too te hakoukou tapu te saaita naa koi.

34 Aia ku too Pol laua ma Sailas no kkave ite hare aia raa, tena ki kou ake na kai tokorua raa no kkai. Te tama raa ma na llave ana aia raa hakaatoa kuhihhia emee laatou ku hakattina i TeAtua.

35 Tena tetahata, na tama hakananniu i Rom raa kukauna na polis laatou raa ma na tattara nei, "Hakattana tokorua naa ki oo."

36 Kito te tama e rorohi te hare karapusi raa ki meake Pol, "Na tama hakananniu i Rom raa e kou mai te tattara ma ki hakattana koorua ki oo. Koorua kuttana ki oo, tena ku oo ma te tauareka."

37 Emeia Pol e meake na polis raa, "Kootou ekkite maaua seisi nasara eppena, emeia kootou eriki maaua iroto marae, tena maaua hoki ni tama i Rom. Na tama raa epono maaua iroto te hare karapusi raa, tena te saaita nei laatou ku mee ki hakattana hemuu maaua ki oo setama eiroa? Maaua selavaa te oo! Meake na tama hakananniu i Rom raa ki oo mai roo hokolaatou no hakattana maaua ki oo."

38 Na polis raa ku oo no tattara ake na tama hakananniu raa na tattara Pol laua ma Sailas raa. Tena te saaita koi na tama hakananniu raa ni llono ma tokorua raa ni tama i Rom, na tama raa ku mattaku roo.

³⁹ Kito na tama raa ki oo ake no hai aroha ake tokorua raa, tena ki hakattaki tokorua raa i taha ma te hare karapusi raa, tena ki meake tokorua raa ki oo i taha ma te matakaina raa.

⁴⁰ Tena Pol laaua ma Sailas ku tiaki te hare karapusi raa no oo i te hare Lidia raa. Tokorua raa e ttiri na hakattina ana i te hare raa, tena ki tattara hakapurupuru ake na tama raa no oti, tena laaua ki oo.

17

Pol laaua ma Sailas i roto Tesalonaika

¹ Pol laaua ma Sailas ku oo vaa roto Amphipolis laaua ma Apolonia, tena ki oo no ttae i Tesalonaika i te kina te hare lotu na Jiu raa e tuu.

² Pol e haere i te hare lotu na Jiu raa peeraa ma aia e hahaere tahi na vahao hakaatoa raa. Tena e toru roo na Sabat Pol e tattara ake na tama raa i te vahi te Launiu Tapu raa,

³ tena ki tattara hakamatahua ake hoki na tama raa na tattara te Launiu Tapu raa. Na tattara raa e huri ake te hakamaoni pera ma te Mesaia raa e me ki hakalonollihu, tena e me ki mahike muri i taha ma te mate. Kito Pol ki meake, "Jisas te Tama anau e tattara atu kootou nei raa ko te Mesaia."

⁴ E isi na tama ku hakattina no hukui ake Pol laaua ma Sailas, tena tammaki hoki na h hine hakamattua ia ma tammaki na tama i Grik tera ku lotulotu Te Atua raa ku hukui ake hoki.

⁵ E meia e isi na Jiu ku manava kkere i na tama raa, tena laatou ki hakutu ake na tama vare e nonnoho i na mateara raa, tena ki mee na tama raa no loto. Na tama raa kulloto no vavaa hakamaroa roo vaa roto

te matakaina raa, tena ki oo no ssaa na totoka te hare te tama e hui ma ko Jeson raa, tena ki ssee vaa hare ma ki lave laatou Pol laaua ma Sailas, tena ma laatou ku too tokorua raa no horoo ake i te kanohenua raa.

⁶ Emeia e mee laatou ku se lave tokorua raa, tena na tama raa ki too Jeson ia ma alaa hakattina ana i roto te hare raa no horoo ake no hakattuu i mua na tama hakananniu i te matakaina raa, tena ki hai ake hakamaroa roo ma, “Na tama ni haere ppena na sara i na kina roo hakaatoa raa ku ttae mai i te matakaina taatou nei te saaita nei,

⁷ tena Jeson e too tokorua raa no nnoho laatou i te hare aia raa. Na tama nei hakaatoa e seu na tuua te tama hakamaatua i Rom raa, tena ki tattara ma e isi hoki teeraa tuku te inoa Aia raa ko Jisas.”

⁸ Na tattara nei e mee roo te kanohenua raa ia ma na tama hakananniu te matakaina raa no vaa huri roo.

⁹ Na tama hakananniu raa e meake Jeson ma alaa hakattina ana ki sui ake te kooina na sileni laatou e hihhai raa, tena ma laatou ku hakattana na tama raa ki oo.

Pol laaua ma Sailas i roto Beria

¹⁰ Te poo naa koi na hakattina ana raa ku kauna Pol laaua ma Sailas ki oo i Beria. Tokorua raa e oo no ttae, tena ki oo i te hare lotu na Jiu raa.

¹¹ Na tama te matakaina raa e atamai roo i aruna na tama i Tesalonaika raa. Na tama raa e hihhai roo ki hakallono na tattara raa, tena na aho hakaatoa na tama raa ku paupau te Launiu Tapuraa ma kimmata ma na tattara Pol raa e hakamaoni.

¹² Tammaki na tama ku hakattina, ia tammaki na hhine hakananniu i Grik ia ma tammaki hoki na taanata i Grik ku hakattina.

¹³ Emeia te saaita na Jiu i Tesalonaika raa nillono ma Pol ku takutaku ake hoki na tattara TeAtua raa i roto Beria, na tama raa ku oo ake no hakkutu na tama te matakaina raa, tena ki usuusu ake na tama raa.

¹⁴ Te saaita naa koi na hakattina ana raa kukauna Pol ma alaa tama ki oo itai, emeia Sailas laaua ma Timoti e nnoho koi i Beria.

¹⁵ Na tama e too Pol no oo laatou raa e oo roo laatou no ttae i Atens, tena na tama raa ki vakkai ake i Beria ma na tattara Pol raa pera ma Sailas laaua ma Timoti ki oo ake vaveroo i aia.

Pol ku takutaku i roto Atens

¹⁶ Pol ku noho i roto Atens no hakattari Sailas laaua ma Timoti ki oo ake, tena aia ku se hihia roo e mee aia e kite tammaki roo na hatu tipua i roto te matakaina raa.

¹⁷ Kito aia ki kkutu no tattara ma na Jiu ia ma na tama seai ma ni Jiu elotulotu TeAtua i roto te hare lotu na Jiura, tena na aho hakaatoa aia ku kkutu no tattara ma te kano henua raa ia ma na tama e oo ake peeraa i roto marae raa.

¹⁸ Na tama akoako e kannu ma ni Epikurian ia ma na Stoik raa e hakataukoti hoki ma Pol. E isi na tama na tama raa e meake ma, "Hea te tama hakatanata mahi nei e tattara nei?"

Tena alaa tama ki meake, "Te tama raa e tattara mai na atua alaa matakaina." Na tama raa e tattara ake peenei e mee Pol e takutaku ake i te vahi Jisas ia ma te ora muri Tama raa i taha ma te mate raa.

19 Kito na tama raa ki hakattaki ake Pol no hakatuu imua na tama hakananniu te kuturana na Areopagus i roto te matakaina raa, tena ki meake, “Maatou e hihhai ki illoa te hakataakoto vahao nei akoe e takutaku raa.

20 Eisi na akoako vahao nei maatou ellono akoe e tattara, ia tena maatou e hihhai ki illoa te hakataakoto na tattara naa.”

21 (E mee na tama hakaatoa i roto Atens ia ma na tama alaa henua ennoho ite kina nei raa e hihhai ki tattara tahi na mee vahao nei laatou ellono raa.)

22 Tena Pol kimahike notuu iaruna imua na tama hakamattua te matakaina raa, tena ki meake, “Anau e kite pera ma kootou na tama Atens raa ni tama roo e lotu tahi.

23 E mee te saaita anau ni haere vaa roto te matakaina kootou nei no mmata na kina kootou e lotulotu raa, anau e kite te olta hokotahi e mmau na tattara nei, ‘Te Atua Maatou Se illoa raa.’ Te Atua kootou e lotulotu niaina ma kootou se illoa raa ko Te Atua anau e tattara atu kootou vahao nei raa.

24 “Te Atua e pena te maarama nei ia ma na mee hakaatoa i roto te maarama nei raa ko Te Ariki te vaelani ma te maarama nei, tena Te Atua se noho i roto na hare tapu na tama e pena ma na rima laatou raa.

25 Tena te Tama raa se hai mee e hihai hoki ma taatou ki uata ma Aia, e mee Aia Hokoia e kou mai te loumatani te ora ia ma alaa mee hoki i taatou na tama roo hakaatoa.

26 Te Atua ni pena mai te tama hokotahi, tena te aho nei Aia ku mee na tama roo hakaatoa ki noho i roto te maarama nei hakaatoa. Te Atua Hokoia ni tuku mai imua roo te saaita na mee

hakaatoa ia ma te kooina na henua hakaatoa na tama e me ki nnoho raa.

²⁷ TeAtua e ppena peeneiraa ma kisese na tama raa Aia ma na rima laatou pera ma nitama essen. Emeia te hakamaoni TeAtua se mmao i taha ma taatou;

²⁸ peeraa ma na tattara te tama e tattara ma, 'Taatou e hahaere, ia e kenekene, tena e nnoho i roto te maarama nei.' Essau pera ma na tattara kootou e tattara ma, 'Taatou hoki ni tamalliki TeAtua.'

²⁹ E mee taatou ni tamalliki TeAtua, tena taatou se lavaa te mannatu ma te tipu TeAtua raa e ssau pera ma na hatu tipua na tama e pena ma na gol, na siliva ia ma na hatu i te atamai te tama raa.

³⁰ TeAtua se maanatu na saaita na tama raa ni se illoa Aia raa, e meia te saaita nei Aia ku meake na tama na kina hakaatoa ki ttike i taha ma na tiputipu sakkino laatou raa.

³¹ E mee Aia ku oti te tuku te aho hokotahi te Tama Aia ni hirihiri ki hakatonutonu te hakamaoni na tama te maarama nei raa hakaatoa. Aia ku oti te huri mai te hakamaoni kikkite na tama hakaatoa te hakataakoto Aia ni hakamahike Tama raa i taha ma te mate raa!"

³² Na tama raa kullono Pol e tattara i te mahike muri i taha ma te mate raa, e meia e isi na tama na tama raa ku tataussua Pol, tena e isi hoki na tama ku meake ma, "Maatou e hihhai ki hakallono akoe e tattara mai hoki na tattara nei hakaraoi."

³³ Tena Pol ki haere i taha ma te kina laatou e kkutu raa.

³⁴ E isi na tama ku hakattina, tena ki hukui ake ma Pol, tena e isi te tama i roto na tama raa te inoa aia raa ko Dionisius he tama i roto te kuturana na tama hakananniu raa. Ia e isi

hoki te hine te inoa aia raa ko Damaris ia ma alaa tama hoki.

18

Pol i roto Korin

¹ Pol etattara ma na tama te kuturana raa no oti, tena aia ki tiaki Atens no haere i Korin.

² Aia ettiri te Jiu i te kina raa, te inoa aia ko Akwila. Tama raa e haanau i Pontus, tena aia e hamai peeraa i Itali ma Prisila te avana aia raa, tena tokorua raa e ttae ake vahao raa koi. Tokorua raa e oo ake, maitaname Klodius te tama hakamaatua i Rom raa e meake ma na Jiu hakaa-toa ki oo itaha ma Rom. Pol e haere no mmata tokorua raa,

³ tena ki noho no uata laatou, e mee aia e too sileni i na hare taporo aia e penapena raa, e ssau hoki pera ma tokorua raa.

⁴ Pol etattara i roto te hare tapu na Jiu raa na Sabat hakaatoa, tena aia ku hahaivi ma kimee na Jiu ia ma na tama sei ma ni Jiu raa ki hakattina.

⁵ Sailas laaua ma Timoti ku oo ake i Masedonia no ttae ake, tena Pol ki takutaku ake na aho naa hakaatoa na tattara Te Atua raa i roto te matakaina naa, tena ki tattara hakamatahua ake hoki na Jiu raa pera ma Jisas ko te Mesaia.

⁶ Emeia te saaita na tama raa kuse hihhai no tattara hakahaeo ake aia raa, tena Pol ki ttahi na kkere e mmau te kaukahu aia raa itaha, tena kimeake, "Kame kootou e oo nommao itaha ma Te Atua, teenaa he vahi kootou hokkootou, tena kootou selavaa tetuku pera ma anau esara. Temee naa kuseai ma hesara anau.

Te saaita nei anau ku mee ki haere i na tama sei ma ni Jiu raa.”

⁷ Kito Pol ki tiaki na tama raa no haere no noho i te hare te tama sei ma he Jiu te inoa aia raa ko Titius Jastus, aia he tama e lotulotu TeAtua, tena te hare aia raa e tuu taapiri ake te hare lotu na Jiu raa.

⁸ Krispus he tama hakamaatua i roto te hare lotu na Jiu, tena aia e hakatina i TeAriki hakapaa ma na tama i roto te hare aia raa hakaatoa, ia tammaki na tama i roto Korin e llono na tattara raa no hakattina, tena na tama raa ki too te hakoukou tapu.

⁹ He poo hokotahi Pol e kite karemata pera ma TeAriki e tattara ake aia ma, “Auu se matakū, e mea tauhano koi te tattara, tena auu se kkarō,

¹⁰ maitaname Anau e noho ma akoe. Se hai tama elavaa te hai hakahaero akoe, e mee tammaki na tama i roto te matakaina nei ni tama Anau.”

¹¹ Tena Pol e noho te hetau toe i te matakaina raa no akoako ake te kanohenua raa na tattara TeAtua raa.

¹² Te saaita Galio ku mee no hakamaatua i Akaia, tena na Jiu i te kina raa ku hakkutu hakaatoa nottaohi Pol no kkave i te hare hakatonutonu raa.

¹³ Kito na tama raa ki meake, “Te tama nei e hahaivi ma ki mee te kanohenua raa ki lotulotu TeAtua i na tiputipu tera settonu ma na tuua taatou raa!”

¹⁴ Pol ku mee koi ma ki tattara, tena Galio ki meake na Jiu raa, “Kame te mee nei he mee roo e sara tera te tama e ppena, tena kame e tonu anau te hakarōno atu kootou na Jiu.

15 Emeia, e mee kootou e hakatauttau koi na tattara ia ma na inoa na tama ia ma na tuua kootou raa, tena kootou hokkootou ki hakatonutonu te mee naa. Anau selavaa te hakatonutonu na mee peenaa.”

16 Tena Galio ki hakaise na tama raa i taha ma te hare hakatonutonu raa.

17 Tena na tama raa hakaatoa kuttao hi Sostenes, te tama hakamaatua te hare lotu na Jiu raa no taa vaa mua te hare hakatonutonu raa. Emeia Galio se anaana atu hoki.

Pol ku vaakai i Antiok

18 Pol enoho i roto Korin ma na hakattina ana raa tammaki na aho, tena aia ki tiaki na tama raa, tena kitoo Prisila laaua ma Akwila no huro laatou i Siria. Pol e ohe te pohouru aia raa nommore imua laatou ni huro i Senkriaraa, emee aia eisi tetattara hakamaoni ni hakamoe ma TeAtua.

19 Na tama raa kuttae i Efesus, tena Pol ki tiaki Prisila laaua ma Akwila i te kina raa. Pol ku haere i roto te hare lotu na Jiu raa no tattara laatou ma na Jiu raa.

20 Na tama raa e kainno ake Pol ki nnoho laatou he saaita, e meia Pol se hihai.

21 Tena Pol ki meake na tama raa te saaita aia ni haereraa ma, “Kame TeAtua e hihai, anau eme ki vaakai mai kootou.” Tena aia kitoo te vaka raa i Efesus no tere.

22 Pol kutae i Sisaria, tena aia ki haere peeraa i Jerusalem no tattara hakatauareka ake na hakattina ana i te kina raa, tena aia ki haere i Antiok.

23 Aia enoho i te kina raa nooti, tena aia ki haere vaa roto Galesia laaua ma Frigia

no tattara ake na hakattina ana raa ki ttuu mmau i na hakattina laatou raa.

Apolos i roto Efesus ma Korin

²⁴ Te saaita naa he Jiu e noho i Efesus te inoa aia raa ko Apolos, tena aia ni haanau iho i Aleksandria. Tama raa e iroa roo te tattara, ia e isi hoki te iroa tauareka i te vahi te Launiu Tapu.

²⁵ Aia e too hakaraoi roo na poroporo na Tiputipu Te Ariki raa, tena aia e isi roo te hihai e rahi kitattara, tena aia e akoako tonu roo na mee hakamaoni i te vahi Jisas raa. Emeia aia e iroa koi i te hakoukou tapu Jon raa.

²⁶ Aia e ivi roo te tattara i roto te harelotu na Jiu raa. Prisila laaua ma Akwila ellono te tama raa e tattara, tena tokorua raa kitoo tama raa no oo laatou ihare, tena ki hakatonutonu ake tama raa i te vahi na Tiputipu Te Atua raa.

²⁷ Tena Apolos ku maanatu ma ki haere i Akaia, kito na hakattina ana i Efesus raa ki tokonaki aia notaataa te launiu no kkave i na hakattina ana i Akaia raa ma kitoo hakaraoi Apolos. Apolos ku tae i Akaia, tena aia ki tokonaki hai mahi roo na tama tera ku hakattina i na mahi te tauareka Te Atua raa.

²⁸ Apolos e ivi roo te hakatauttau ma na Jiu raa i te vahi te Launiu Tapu raa pera ma Jisas ko te Mesaia, tena na Jiu raa ku settau roo te tama raa.

19

Pol i roto Efesus

¹ Pol e haere vaa roto te matakaina raa no ttae i Efesus te saaita Apolos ni noho i roto Korin. Pol e ttiri na hakattina ana i te matakaina raa,

² tena aia ki vahiri ake na tama raa, “Kootou ku oti te too TeAnana Tapu raa te saaita kootou ni hakattina?”

Kito na tama raa ki meake, “Maatou se hai vahao e llono ma e isi TeAnana Tapu.”

³ Kito Pol ki vahiri ake, “Kaa he hakoukou tapu peehee kootou ni too?”

Tena na tama raa ki meake, “Te hakoukou tapu Jon.”

⁴ Kito Pol ki meake, “Te hakoukou tapu Jon raa he hakoukou tapu na tama tera kuttike itaha ma na hai sara laatou raa. Tena Jon ki meake te kanohenua Israel raa ki hakattina i te Tama tera e me ki hamai i muri aia raa, teenaa ko Jisas.”

⁵ Tena na tama raa ku too te hakoukou tapu i te inoa TeAriki Jisas raa te saaita koi laatou ni llono na tattara nei.

⁶ Pol e hakaipiri na rima aia raa i aruna na tama raa, tena TeAnana Tapu raa ku haere iho i aruna na tama raa; kito na tama raa ki tattara na tattara alaa henua no takutaku ake na tattara TeAtua raa.

⁷ Na tama raa e ttae peeraa sanahuru ma rua na taanata hakaatoa.

⁸ Pol e haere tahi i te hare lotu na Jiu raa, tena i roto e toru na marama aia e tattara hai mahi ake i na kanohenua raa, tena ki kuku no tattara ma na tama raa ma ki mee na tama raa ki illoa te hakamaoni na tiputipu te Hakamaatua ana i te Vaelani raa.

⁹ Emeia alaa tama e poro nattaa, ia ku se hihhai ki hakallono, tena na tama raa ki tattara

haeo itevahi na Tiputipu TeAriki raa i mua te kuturana raa hakaatoa. Kito Pol ki tiaki na tama raa, tena aia ki too na hakattina ana raa no haere ma aia, tena na aho hakaatoa aia e hakkutu no tattara ma na tama raa i roto te hare akoako Tiranus raa.

¹⁰ Pol e akoako peenei i roto erua na hetau, tena na tama hakaatoa tera ennoho i roto te matakaina Esia raa hakapaa ma na Jiu ia ma na tama seai ma ni Jiu raa kullono na tattara TeAtua raa.

E hitu na tama tane Skeva

¹¹ Pol e huri ake tammaki na mirakol i na mahi TeAtua tera na tama ni se kkite i mua raa.

¹² Na tama elavvea raa kutaualleka, tena na tipua raa ku huro itaha ma na tama te saaita na tama raa e too na muri maro tera Pol e sossoro na kahota ia ma ni hekau peehee aia e uruuru raa no hakattiri ake na tama lavvea raa.

¹³ Na Jiu nioo hakattike na matakaina no hakaise na tipua sakkino raa ku mannatu ma laatou kitapatapa hoki te inoa TeAriki Jisas raa te saaita laatou e hakaise na tipua raa. Na tama raa e meake na tipua raa ma, "Anau e meatu akoe i te inoa Jisas tera Pol e takutaku raa ki hamai i taha ma te tama naa."

¹⁴ Tena e hitu na haitaina, ni tama tane Skeva te pohouru hakanaaniu na maatua na Jiu raa e haere ppena te mee nei.

¹⁵ Emeia na tipua raa e meake ma, "Anau e iroa Jisas, tena anau e iroa hoki Pol, kaa kootou koai?"

¹⁶ Tena te tama tera eisi na tipua raa kullee ake no ppuhuroo ma na tama raa, tena kitaa na tama raa hakaatoa. Na tama raa ku meremmere haeroo no huro itaha ma

te hare te tama raa, ia na hekau laatou raa ku masaessae hoki.

¹⁷ Na Jiu ia ma natama seai ma ni Jiuraa hakaatoa kullono te meenei, tena na tama raa ku mattaku roo, tena ki hakamamaha roo te inoa TeAriki Jisas raa.

¹⁸ Tammaki na hakattina ana e oo ake no hakari ake na mee sakkino laatou ni ppena raa i mua na tama hakaatoa.

¹⁹ Tammaki natama hai pakava e oo ake ma na launiu laatou raa hakaatoa nottuni imua na tama hakaatoa. Natama raa e hakapapaa te kooina te sui na launiu raa hakaatoa, tena na launiu raa hakaatoa e sui tipu rima na simata na siliva.

²⁰ Ia tena na tattara TeAtua raa e tauhano koi tettoha i nakina hakaatoa e mee na meenei, ia e hai mmahi roo.

²¹ Tena imuri na meenei hakaatoa, Pol ku maanatu ma ki haere i Masedonia laua ma Akaia, tena ma ku haere hoki i Jerusalem. Kito Pol ki meake, "Anau e me ki haere i Jerusalem, tena ki oti anau ku haere hoki no mmata i Rom."

²² Kito Pol kikauna Timoti laua ma Erastus, tetokorua nitotokonaki aia raa ki oo i Masedonia, tena aia ki noho hakamarie i Esia.

Na tama i roto Efesus ku hakatauttau

²³ Ia tena te saaita nei ku isi na sara e llahi roo i roto Efesus e mee na tattara i te vahi na Tiputipu TeAriki raa.

²⁴ Teeraa hetama i roto Efesus te inoa aia ko Demetrius. Tama raa e penapena na paa hare tapu ma te atua hine Atemis raa, tena tama raa etoo na sileni tammaki roo ite uata aia raa.

²⁵ Kito Demitrius ki hakkutu na tama e uata ma na siliva peeraa ma aia raa, tena aia ki meake na tama raa, “Na taanata, kootou e illoa koi pera ma na sileni taatou raa e oomai koi ina uata taatou e ppena ma na siliva raa.

²⁶ Ia tena kootou e kkite, ia e llono hokkootou hea Pol e haere tattara raa. Pol e mee ma na atua tera na tama e ppena ma na rima laatou raa seai ma ni atua hakamaoni, ia tena tammaki na tama iroto Efesus, ia taapiri hoki na tama hakaatoa iroto na matakaina Esia raa ku hakattina tama raa.

²⁷ Taatou etau te mattaku, maitaname na uata taatou nei eme kitoo te inoa haeo. Seai ma ko te meena koi, emeia teeraa mee taatou ki mattaku peeraa te hare tapu te atua hine Atemis raa eme kimee pera ma he hare vare koi, tena na mahi aia raa eme ki seai. Te atua hine tera na tama hakaatoa iroto Esia ia ma te maarama nei e lotulotu raa.”

²⁸ Te saaita te kanohenua raa ni llono na tattara nei, na tama raa kulloto roo, tena ki kaamata no vavaa hakamaroa ma, “Atemis, te atua Efesus raa e hakanaani!”

²⁹ Te vaa raa e haere no ttae na tama hakaatoa iroto te matakaina raa. Kito na tama raa ki ttaohi Gaius laua ma Aristarkus, te tokorua na tama i Masedonia tera e haere laatou ma Pol raa no huro hakavave ma laatou ite hare na tama te matakaina raa e kutukku raa.

³⁰ Pol e hairoo ma ki haere notuu imua te kanohenua raa, emeia na hakattina ana raa se hihai ma aia ki haere.

³¹ Eisi na soala oi aia e hakamattua te taumani e kou ake na tattara hoki ma Pol ki se hakahura ake ite hare na tama te matakaina raa e kutukku raa.

³² Tena na tama hakaatoa e kikutu i te kina raa ku vaa huri roo te saaita naa: na tama e vaa te mee peenei, tena alaa tama ku vaa ake teeraa mee hoki, emee tammaki na tama e oo ake raa se illoa te hakataakoto laatou hakaatoa e oo ake raa.

³³ Eisi natama emannatu ma Aleksanda ko tetama esara, emee na Jiu raa emeake aia ki haere notuu imua. Tena Aleksanda ki auna ake ma narima aia ma natama raa kise vaa, tena aia kitattara ake ma ki tokonaki tokorua raa.

³⁴ Emeia te saaita na tama raa ni illoa ma Aleksanda he Jiu, tena na tama raa hakaatoa ku vaa ake hakamaroa saaita roroa roo ma, "Atemis te atua Efesus raa e hakanaaniu."

³⁵ Tena ki oti roo he tama i roto te taumani raa ku meake na tama raa kise vaa. Tena aia ki meake, "Kootou natama Efesus, na tama hakaatoa e illoa pera ma na tama te matakaina Efesus raa e lollohi te hare tapu Atemis te atua hakanaaniu ia ma te hatu e tapu tera ni teiho mai i te vaelani raa.

³⁶ Se haitama e lavaa te mee ma na tattara nei e malliu. Ia tena kootou kise lloto, ia seppena na mee e ssara.

³⁷ Kootou e kou mai tokorua nei i te kina nei, niaina ma tokorua nei se hai mee e tapu ni too i roto te hare tapu raa, ia se hai tattara hoki sakkino e mee i te atua hine taatou raa.

³⁸ Kame Demitrius ia ma na tama hehekau aia raa e isi na tattara i te vahi tokorua nei, tena taatou e isi na tama hakamattua ia ma na aho e tuku ki hakatonutonurua, tena taatou e tau te hakatonutonu koi i te kina naa.

³⁹ Emeia kame eisi te mee e kee hoki tera kootou e hihhai, tena na tama i te kina nei raa

e tau te kikutu ki tattara.

⁴⁰ Taatou emattaku ma ka oti na tama raa kutattara ma taatou eppena namee essara, emee hea ni kapihi mai te aho nei raa. Ia se hai tama elavaa tetuu no tattara ma taatou i te vahi te vavaa te aho nei raa, ia se hai tama hoki e isi na tattara taualleka ki tattara.”

⁴¹ Aia e tattara koi no oti, tena aia ki meake na tama raa ki maaseu i na hare laatou raa.

20

Pol ku haere i Masedonia laaua ma Grik

¹ Te saaita na tama raa ni vavaa roo no oti, tena Pol ku kannake na hakattina ana raa ki hakutu ake, tena aia ki tattara hakapurupuru ake na tama raa, tena ki hakaalloha ma na tama raa. Tena aia ki tiaki te matakaina raa no haere i Masedonia.

² Aia e haere vaa roto na matakaina raa no tattara ake tammaki na tattara ma ki hakapurupuru ake na tama raa. Tena aia ki haere i Akaia

³ no noho etoru na marama i te kina raa. Aia kutanattana ma ki haere i Siria, tena te saaita na hoki aia kuro no ma e isi na Jiu ku tattara ma ki taa aia, tena aia ku maanatu ma ki vaakai i Masedonia.

⁴ E lava na tama e oo laatou ma Pol, teenaa ko Sopata te tama tane Pirus te tama i Beria raa, tena Aristarkus, Sekundus te tama i Tesalonaika raa, Gaius te tama i Deberaa, Tikikus laaua ma Trofimus na tama i Esia raa, tena Timoti.

⁵ Na tama nei ni oo i mua no hakattari mai maatou i Troas.

⁶ Maatou etoo te vaka raa i muri te Kai te Haraoa Mannihira, tena i muri e rima

na aho maatou kuttiri na tama raa i Troas, tena maatou kinnoho telatapu naa hakaatoa i te matakaina raa.

Pol ku haere no mmata hakaoti na tama i Troas

⁷ Te hiahi te aho Sarere raa maatou ku kkutu hakaatoa kikkai te kai e tapu raa. Pol e tattara ake na tama raa, tena ki tattara roo no tae te tuapoo, maitaname aia ku mee ki tiaki na tama raa te aho taiao raa no haere.

⁸ Tammaki nalamu eura iterum maatou e kkutu i aruna raa.

⁹ Tena he taupeara te inoa aia raa ko Yutikus e noho ite vahi te windo. Pol e tattara koi no tattara, tena Yutikus ku kaamata no hi moe, tena kioti aia ku moe se rono roo noteiho itaha ma te hare e palluna raa no ppaku iraro. Te tama raa ku mate te saaita na tama raa ni huro atu no ssau aia raa.

¹⁰ Tena Pol ku haere iho iraro, tena ki moe vaa aruna no avei te tama raa, kito Pol ki meake, "Auu se mamannatu tammaki, te tama nei e ora koi."

¹¹ Tena Pol ku vaakai i aruna no ttohi te haraoa raa no kai. Tena aia ki tattara ake na tama raa saaita roroa roo haere no tae te tahata, tena aia ki haere.

¹² Na tama raa ku hihhia roo, tena ki too te taupeara ku ora hakaraoi raa no kkave i hare.

Pol ku tiaki Troas no haere i Miletus

¹³ Maatou e oo imua no kkake te vaka raa no tere i Asos, te kina maatou e me ki too Pol raa. Pol ni mee mai ma maatou ki tere ake, tena aia e haere ake vaa uta. ¹⁴ Pol ku ttiri maatou i Asos, tena maatou ki uta aia i te vaka raa no huro maatou i Mitilini.

15 Maatou ku uhu i Asos, tena teeraa aho maatou ku raka i Kaios. He aho hokotahi e raka, tena maatou ku ttae i Samos, tena teeraa aho maatou ku ttae i Miletus.

16 Tena Pol kumaanatu ma aia selavaa te hakannahe ite matakaina Esia raa, tena ma aia eme kitere hakaraka peeraa i Efesus. Aia ehaitaruaru ma kitae aia i Jerusalem ite aho Pentikos raa kame aia e lavaa.

Pol e tattara hakaraoi ake na tama hakamattua te lotu i Efesus

17 Pol e noho i Miletus, tena ki kave te tattara i na tama hakamattua te lotu i Efesus raa ki oo ake no mmata aia.

18 Na tama raa ku ttae ake, tena Pol ki meake, “Kootou e illoa na tiputipu anau te saaita anau ni noho ma kootou kaamata roo te aho kaamata anau ni hamai i Esia no tae mai kootou raa.

19 Anau e pasemmu roo, ia e isi na vahao anau e tani te saaita anau e uata ma TeAriki nottiri na hainattaa, e mee na hakalono llihu na Jiu raa e kou mai anau raa.

20 Kootou e illoa pera ma anau setaohi muri na mee tera e lavaa te tokonaki kootou te saaita anau nitakutaku i roto marae ia ma na hare kootou raa.

21 Anau e tattara hakamataku ake na Jiu ia ma na Grik raa hakaatoa kittike itaha ma na haisara laatou raa no hakattina TeAtua, tena ku hakattina hoki Jisas TeAriki taatou raa.

22 “Te saaita nei anau ku tautari te hihai TeAnana Tapu, tena anau eme ki haere i Jerusalem, ia anau seiroa ma hea eme ki kapihi mai anau i te kina raa.

23 Anau eiroa koi pera ma TeAnana Tapu ni hakairoa mai anau pera ma te karapusi ia ma na hakalonollihu raa ettari mai anau iroto na matakaina hakaatoa.

24 Emeia anau emaanatu pera ma te ora anau nei he mee vare koi anau, tena anau e hihai koi ki hakaotioti te uata Jisas TeAriki raa ni kou mai anau ki ppena ma ki takutaku te Rono Tauareka raa i na mahi te tauareka TeAtua raa.

25 “Anau ni haere notta e natama kootou raa hakaatoa no takutaku ake i te Hakamaatua ana i te Vaelani raa. Ia te saaita nei anau eiroa pera ma kootou se lavaa hoki te kkite anau.

26 Tena anau etattara hakaraoiatu kootou te aho nei: kame he tama kootou e haere itaha ma na akoako TeAtua raa; teenaa sei ma he sara anau.

27 E mee anau se taohi muri na tattara e tattara i te vahi na tiputipu TeAtua raa hakaatoa.

28 Ia tena lollohi hakamattonu kootou ia ma na kanohenua TeAnana Tapu raa ni kou atu kootou kilollohi raa. Mee pera ma nitama e lollohi na harelotu TeAtua ettino raa, e mee te toto te Tamariki Aia raa.

29 “Anau eiroa pera ma i muri anau e haere, na manu kai ttama raa e me ki oo atu kootou, tena na tama raa e me ki seu kootou hakaatoa.

30 Eisi te saaita e me kita e mai, ia eisi na tama iroto te kuturana kootou naa e me ki tattara malliu no hakattaki na hakattina ana raa ki tauttari laatou.

31 Lollohi hakamattonu, tena ku mannatu e mee anau e hakalonollihu haimahi roo te ao ma tepoo, tena anau e akoako kootou iroto e toru roo na hetau.

³² “Ia tena anau ekouake kootou inarima TeAtua kirorohi kootou ma namahi Aia tera elavaa tetokonaki kootouraa, tena kukouatu nahoki ettapu TeAtua eisi kikouake natama Aia raa.

³³ Anau semanako nasiliva, nagol ia ma nahekau taualleka kootou naa.

³⁴ Kootou hokkootou eilloa pera ma anau euata ma narima anau no too namee hakaatoa anau ma natama ehahaere ma anauraa ehihhaia raa.

³⁵ Anau ehuriatu iroto namee hakaatoa pera ma anau kaa uatamahi, maatou elavaa tetokonaki natama ematanaennaeraa, tena mannatu natattara Jisas TeAriki raa nitattara mai Hokoia ma, ‘Eisi tehihia e rahi roo kame akoe ehoki namee, ia eraka roo iaruna ma tetama enoho koi ki too namee raa.’ ”

³⁶ Pol etattara nooti, tena aia kitutturi ma natama raa no lotu.

³⁷ Natama raa ku aveivvei roo Pol no tanittani, tena kimomohoni tamaraa emee Pol kumee ki haere.

³⁸ Natama raa ealloharoo emee Pol e meake ma natamaraa selavaa hoki tekkite aia hakaraoi. Kito natamaraa ki oo laatou ma Pol no ttae roo i te kina te vaka raa.

21

Pol ku haere no tae i Jerusalem

¹ Maatou ehakaalloha ma natamaraa, tena maatou kiuhu notere. Maatou etere tahi roo no tae i Kos, tena te aho taiao raa maatou ku ttae i Rodes, tena maatou kutiaki Rodes notere peeraa i Patara.

² Tena maatou ku kkite te vaka i Patara ku mee ki haere peeraa i Fonisia raa, kito maatou ki oo no kkake te vaka raa no tere.

³ Maatou e tere no kkite Saiprus, tena maatou ki taa no tere i te vahi haukkupu te henua raa no tere i Siria. Maatou e oo i uta i Taia i te kina te vaka raa e me ki tiaki na kai te matakaina raa.

⁴ Maatou e ttiri na hakattina ana i te matakaina raa, tena ki nnoho ma na tama raa helatapu hokotahi. Te Anana Tapu raa kutau i roto na tama raa, tena na tama raa ki meake Pol ma ki se haere i Jerusalem.

⁵ Emeia maatou e nnoho ma na tama raa ki oti, tena maatou ki uhu no tere. Na taanata raa hakaatoa hakapaa ma avana ia ma na tamalliki laatou raa e oo maatou no ttae i tai, tena maatou hakaatoa ki tutturi no lotu.

⁶ Kito maatou ki hakaalloha ma na tama raa, tena maatou ki oo no kkake te vaka raa, tena na tama raa ki vakkai i na hare laatou raa.

⁷ Maatou e uhu i Taia no tere peeraa i Tolemes, tena maatou ki kou ake te tauareka maatou raa i na hakattina ana raa, tena maatou ki nnoho te aho hokotahi ma na tama raa.

⁸ Te aho taiao raa maatou ku tiaki te matakaina raa, tena ki oo no ttae i Sisaria. Maatou e nnoho i roto te hare Filip, he tama i roto te tokohitu na tama laatou ni hirihiri ki tokonaki no uata i roto Jerusalem raa.

⁹ Filip e isi e haa na taukupu tera e takutaku hoki na tattara Te Atua.

¹⁰ Maatou e nnoho i te kina raa e llava na aho, tena profet Agabus ku hamai i Judia no tae mai.

¹¹ Aia e haere ake i te kina maatou e nnoho raa no too tetaitu Pol raa, tena kihaihai na vae ia ma na rima aia hokoia, tena ki meake,

“Teenei hea TeAnana Tapuraa e tattara mai: Na Jiu raa e me kihaihai peenei te tama ettino te taitu nei raa i roto Jerusalem, tena laatou e me ki too te tama naa no kou ake na tama sei ma ni Jiu raa.”

¹² Maatou kullono na tattara raa, tena maatou ma alaa tama hoki kumeake Pol ki se haere i Jerusalem.

¹³ Emeia Pol emee mai ma, “Hea kootou emee naa, kootou e tanittani ki aroha mahi roo anau. Anau setanattana koi ma kihaihairia i roto Jerusalem, emeia anau e tanattana hoki ki mate itevahi na hehekau anau ma Jisas TeAriki raa.”

¹⁴ Tena maatou kinnoho hemuu emee Pol ku selavaa te hakatike te hakataakoto aia raa, tena maatou kimeake, “Tiaki koi kikota te hakataakoto TeAriki raa.”

¹⁵ Maatou e nnoho i te kina raa no oti roo, tena maatou kitanattana na hekau maatou raa ma ki oo i Jerusalem.

¹⁶ E isi na disaipol i roto Sisaria e oo hoki maatou, tena ki too maatou no kkave i te hare te tama maatou eme kinnoho maatou raa, teenaa ko Nason he tama i Saiprus tera e hakatina TeAriki i te kaamata roo.

Pol ku haere no mmata Jems

¹⁷ Maatou kuttae i Jerusalem, tena na hakattina ana raa ku too hakaraoi roo maatou.

¹⁸ Te aho taiao raa Pol ku oo maatou no mmata Jems, tena na tama hakamattua raa hakaatoa ku nnoho i te kina raa.

19 Pol e tattara hihia ake na tama raa, tena ki tattara ake na tama raa na mee hakaatoa TeAtua nippena ina uata aia ma na tama sei ma ni Jiu raa.

20 Na tama raa e hakallono roo no oti, tena laa-tou ki hakammaha ake TeAtua. Kito na tama raa ki meake, "Pol tetaina maatou, akoe e kite e hia na simata na Jiu hakaatoa tera ku hakattina no tauttari hai mahi roo na Tuua Moses raa.

21 Na tama raa ellono pera ma akoe e akoako ake na Jiu ennoho ina matakaina na tama sei ma ni Jiu raa ma ki tiaki na Tuua Moses raa, tena ku settuu hoki te hakamaatino e tapu raa ina tamalliki laatou raa, tena ma ku tiaki hoki na tiputipu na Jiu raa.

22 Na tama raa e me killono pera ma akoe ku tae mai. Kaa hea taatou e me kippena?

23 "Teenei hea maatou e hihhai ma akoe kippena. Eisi tokohaa na tama ite kina nei e hakamoe te tattara hakamaoni ma TeAtua.

24 Tena haere no hukui ma na tama naa no mee kootou kimatahua, tena akoe kusui niaa na tama naa etoo kilavaa na tama naa te ohe na pohouru laatou kimmere. Akoe kaa ppena te meenei, na tama hakaatoa e me kiilloa pera ma na tattara na tama e tattara ake ite vahi akoe raa se isi te hakamaoni, e meia akoe hokkoe ki tautari na tuua Moses raa.

25 Emeia ite vahi na tama sei ma ni Jiu tera ku hakattina raa, maatou nitaataa te launiu nokkave ki meake laatou ma laatou selavaa te kkai na kai na tama raa e hoki ake na hatu tipua ia ma na toto ia ma na manu hahaere na tama ekkoti na ua raa, tena ku tiaki na tiputipu te karemata kailallao raa."

26 Pol ku too na taanata raa, tena te aho taiao raa laatou ku ppena na mee e me ki mee laatou ki matahua raa. Tena aia ki haere i roto te Hare Tapu raa no hakari ake na tama raa e hia na aho i mua laatou e me ki hakaoti na tiputipu hakaatoa e me ki mee laatou ki matahua raa, tena ku hoki ake na hoki laatou raa tama taki tahi.

Pol ku haka piki ria

27 Emeia te saaita na aho e hitu raa ku mee ki ttae raa, tena e isi na Jiu ni oo mai i te matakaina i Esia raa kukkite Pol i roto te Hare Tapu. Kito na tama raa ki usuusu ake te kanohenua raa hakaatoa, tena laatou ki ttaohi tama raa.

28 Na tama raa e vaa ake hakamaroaro ma, "Na tama Israel, tokonaki maatou! Te nei ko te tama e ha haere na kina roo hakaatoa no tattara haeo ake na tama raa i te vahi na Jiu, na Tuaa Moses raa ia ma te Hare Tapu nei. Tena aia e hakattaki mai hoki na tama sei ma ni Jiu raa i roto te Hare Tapu nei ki mee te hare e tapu nei ki se tapu."

29 Na tama raa e tattara peenei e mee laatou ni kkite Trofimius te tama i Efesus raa ni oo laua ma Pol i roto te matakaina raa, tena laatou e kka hu ma Pol e too te tama raa no oo laua i roto te Hare Tapu.

30 Na tama te matakaina raa hakaatoa ku kirakira huri hokolaatou, tena na tama raa ki huro ake hakaatoa no ttaohi Pol no horo i aho ma te Hare Tapu raa. Te saaita naa koi na totoka te Hare Tapu raa ku ppui.

31 Na tama raa ku mee ma ki taa Pol ki mate, tena te soldia hakamaatua i Rom raa ku rono ma na tama hakaatoa i Jerusalem raa ku ppuhu huri.

³² Tena te soldia hakamaatua raa ku too na purepure ia ma na soldia aia raa no huro atu i te kanohenua raa. Te saaita te kanohenua raa ni kkite te soldia hakamaatua raa ma na soldia aia raa, tena na tama raa ku ttuu hemuu no se riki Pol.

³³ Te tama hakamaatua raa ku haere atu iaa Pol raa no hakapiki tama raa, tena ki haihai tama raa ma na seni e rua. Tena te soldia hakamaatua raa ki vahiri ake, "Teenei koai, kaa hea te tama nei e ppena?"

³⁴ Tena eisi na tama i roto te kuturana raa ku hai ake na tattara peenei, tena alaa tama ku hai ake alaa mee hoki. Na tama raa ku vaa huri roo, tena te soldia hakamaatua raa ku se iroa te hakamaoni ma hea e sara, tena aia ki meake na purepure aia raa ki too Pol no kkave i te hare tammaki na tama e lollohi raa.

³⁵ Na tama raa e oo koi notta e i te kina te kakkake raa, tena na soldia raa ki ssau Pol i aruna, e mee te kanohenua raa e lloto roo.

³⁶ Na tama raa e haere vavaa mai koi vaa muri tama raa ma, "Taa tama naa ki mate."

Pol ku tattara i te vahi aia

³⁷ Na soldia raa ku mee ma ki too Pol no kkave i te hare tammaki na tama e lollohi raa, tena Pol ki meake i te soldia hakamaatua raa ma, "Anau e lavaa te tattara atu akoe?"

Tena te soldia hakamaatua raa ki meake, "Akoe e iroa na tattara ha Grik?"

³⁸ Tena akoe seai ma ko te tama Isip tera ni hakattaki haa huitarau na tama haeo i te kina e tuu mahoaraa ma kippuhu na saaita peeraa ku mmao raa?"

³⁹ Kito Pol ki meake, "Anau he Jiu e haanau iho i Tarsus i roto Silisia, ia anau he tama i roto

te matakaina e isi te inoa e rahi. Tena kou mai he saaita ki tattara ake te kanohenua raa.”

⁴⁰ Tena te soldia hakamaatua raa ki hakattana ake Pol ki tattara, tena Pol ki mahike no tuu i aruna te kakkake raa, tena ki auna ake te kanohenua raa ma na rima aia raa ki se vvaa. Na tama raa ku se vvaa, tena Pol ki tattara hakaHibru ake na tama raa.

22

¹ “Aku taina ma aku tamana, hakallono mai anau te saaita anau e tattara atu kootou na tattara i te vahi anau raa!”

² Te saaita na tama raa nillono Pol e tattara hakaHibru ake laatou raa, na tama raa ku nnoho hemuu roo; kito Pol ki tattara ake ma.

³ “Anau he Jiu e haanau iho i Tarsus i roto Silisia, e meia anau e matua mai i Jerusalem pera ma hetamariki skul Gamaliel. Anau etoo hakaraoi roo na poroporo na Tuaa na tipuna taatou raa, tena kitauttari roo na tiputipu TeAtua, e ssau koi peenaa ma kootou hakaatoa e nnoho i te kina nei te aho nei.

⁴ Anau nikou ake na hakalono llihu, tena kitaa na tama e tauttari na Tiputipu Jisas raa no mmate. Anau e hakaipiki nataanata ma na hhine, tena kippono na tama raa i roto na hare karapusi.

⁵ Te pohouru hakanaaniu na maatua ia ma te kuturana raa hakaatoa e lavaa te kou atu te hakamaoni pera ma anau e tattara te hakamaoni. Anau etoo na launiu na tama raa e tattaa ake i na Jiu taatou tera e nnoho i Damaskus raa, tena anau ki haere i te matakaina raa ma ki hakaipiki

na tama raa no kou mai i Jerusalem ki kou ake
na hakalono llihu na tama raa.

*Pol e tattara ake te kaamataroo aia nimee
no hakatina*

(Na hehekau 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “Te mee raa kame kutae te laa latea te saaita
anau ku taapiri atu i Damaskus, tena he maahina
hai mahi roo ku maahina mai peeraa i te vaelani
no maahina hakatike anau.

⁷ Anau kutteiho i raro no ppaku te kerekere,
tena anau ku rono te reo e tattara mai anau ma,
‘Sol, Sol! Aiea akoe e mee Anau ki hakalono llihu
naea?’

⁸ “Kito anau ki vahiri ake ma, ‘Te Ariki! Koai
Ako?’ Tena Aia ki mee mai anau ma, ‘Anau
ko Jisas, te Tama i Nasaret akoe e kou mai
na hakalono llihu raa.’

⁹ Nataanata eoo ma anauraa ekkite
te maahina raa, e meia laatou sellono te reo
te tama e tattara mai anau raa.

¹⁰ Tena anau ki vahiri ake, ‘Te Ariki! Hea anau
e me ki ppena?’ tena Te Ariki ki mee mai, ‘Mahike
iaruna no haere i Damaskus, tena he tama
i te kina naa e me ki tattara atu akoe na mee
hakaatoa Te Atua e hihai ma akoe ki ppena raa.’

¹¹ Nakaremata anauraa kussen i e mee
te maahina raa e hai mahi roo, tena na tama
eoo ma anauraa kuttaho na rima anauraa
no hakattaki i Damaskus.

¹² “Tena i roto te matakaina naa eisi te tama
ehui ma ko Ananias, teenaa he tamaroo
telotu tera e tautari natuaa taatouraa, tena
na Jiu hakaatoa ennoho i te matakaina raa
e hakammaha tama raa.

¹³ Ananias e hamai no tuu i te vahi anau,
tena ki mee mai, ‘Sol, takutaina, akoe e me

ki kite hakaraoi.’ Te saaita naa koi, anau ku kite hakaraoi, tena anau ku kkira ake te tama raa.

14 Kito Ananias kimee mai ma, ‘TeAtua na tipuna taatou i mua raa e hirihiri akoe ma ki roa hea Aia e hihai ia ma akoe ki kite hoki te Tama Hehekau Aia etonu tahi raa, tena ma akoe ku hakarono te reo Tama raa e tattara atu raa.

15 Maitaname akoe e me ki tattara ake na tama hakaatoa i te vahi Tama raa i na mee akoe ni kite ia ma hea akoe ni rono raa.

16 Ia tena, kaa akoe ettari ki roa kiaa? Tuu i aruna, tena anau ku hakoukoutapu akoe, tena akoe ku lotu ake TeAtua ki ssoro na hai sara akoe raa i taha.’

17 “Anau ku vaakai i Jerusalem, tena te saaita anau ni lotu i roto te Hare Tapu raa, anau ku isi te kite anau,

18 tena anau e kite TeAriki etuu no tattara mai ma, ‘Vave no haere itaha ma Jerusalem vahao nei roo koi, e mee na tama te matakaina nei raa selavaa te hakallono na tattara akoe e tattara i te vahi Anau raa.’

19 Kito anau ki meake, ‘TeAriki, na tama raa e illoa roo ma anau ni haere na hare lotu na Jiu raa no haka piki na tama e hakattina Akoe raa, tena ki riki na tama raa.

20 Tena te saaita Stiven, te tama ni tattara na tattara i te vahi Akoe raa ni taia ria no mate raa, anau etuu i te kina raa hoki, tena anau e kite te mate tama raa, ia anau hoki ko te tama e rorohi na hekau na tama ni taa tama raa no mate raa.’

21 Tena TeAriki kimee mai anau ma, ‘Haere e mee Anau e mee ki kauna akoe ki haere i na tama seai ma ni Jiu e mmao raa.’”

22 Te kanohenua raa e hakallono Pol e tattara haere nottaeroo i te kina aia kumee na tattara nei raa; kito na tama raa ki kaamata no vaa hakamaroaro ma, “Taa tetama nei kimate! Taa Aia kimate! Tama nei ku setau te noho i te maarama nei!”

23 Na tama raa ku vaa hakamaroa no maka na hekau laatou raa ma na kerekere raa i aruna.

24 Kito te soldia hakamaatua raa ki meake na purepure aia raa ki too Pol no kkave i te kina na soldia raa, tena ki meake na tama raa ki riki Pol, tena kulahulahu tama raa kilave laatou te mee na Jiu raa e lloto raa.

25 Emeia te saaita laatou ni haihai Pol ma kiriki raa, tena Pol kumeake te purepure etuu i te kina raa ma, “E tonu kootou te riki te tama i Rom kame kootou se illoa hea tetama raa e sara?”

26 Te purepure raa e rono koi te mee nei, tena aia ki haere i te soldia hakamaatua raa no meake ma, “Akoe e iroa hea akoe e ppena? Tetama nei he tama i Rom!”

27 Kito te soldia hakamaatua raa ki haere no vahiri ake Pol ma, “Mee mai ki rono anau, akoe he tama i Rom?”

Kito Pol ki meake, “Noo.”

28 Tena te soldia hakamaatua raa ki meake Pol ma, “Anau e ppehi tammaki roo na sileni ki lavaa anau te mee pera ma he tama i Rom.”

Kito Pol ki meake, “Emeia anau he tama i Rom i te mamaoha iho anau.”

29 Te saaita naa koi na tama ni oo ake ma kilahulahu Pol raa ku horo muri, tena te soldia hakamaatua raa hoki ku matakua te saaita aia kuiroa ma Pol he tama i Rom raa e mee aia ni haihai tama raa ma na seni.

Pol kutuu i mua na tama hakamattua

³⁰ Tena te soldia hakamaatua raa ku hihai ma ki iroa te hakamaoni i te mee na Jiu raa e llotto iaa Pol raa, tena te aho taiao raa aia ku vвете na seni e haihai Pol raa i taha, tena ki meake na maatua hakananniu ia ma na tama hakamattua na Jiu raa hakaatoa ki kikutu. Tena aia ki too Pol no hakatuu i mua na tama raa.

23

¹ Pol e kkira hakamattonu ake i na tama i roto te kuturana raa, tena ki meake, “Aku taina roo hokotahi! I roto roo anau hokonnau, anau se isi tammaki na maanatu ite vahi te ora anau ma TeAtua te aho ma te aho raa.”

² Tena Ananias, tepohouru hakanaaniu na maatua raa ku meake na tama ettuu tap-piri ake Pol raa ki ttuki te maihu tama raa.

³ Tena Pol ki meake te tama raa, “TeAtua eme kittuki akoe. Akoe essau pera ma he tauppa e paarairia no makkini! Akoe e noho ite kina naa ma ki hakatonutonu anau ite vahi na tuaa, e meia akoe e seu na tuaa raa e mee akoe e meake na tama raa ki ttuki anau!”

⁴ Tena nataanata ettuu taapiri ake Pol raa ki meake, “Ako e haru haeo tepohouru hakanaaniu na maatua TeAtua!”

⁵ Kito Pol ki meake, “Aku taina roo hokotahi, anau se iroa ma aia ko tepohouru hakanaaniu. Te Launiu Tapu raa etattara ma, ‘Kootou selavaa te haru haeo na tama hakamattua na kanohenua raa.’”

⁶ Pol e kite pera ma e isi te kuturana na Sadyusi ia ma te kuturana na Farisi raa, tena aia ki kanna ake na tama hakamattua raa, “Aku taina roo hokotahi! Anau he Farisi, tena anau

he tamariki te Farisi. Anau e tuu i mua kootou, maitaname anau e isi te hakatina pera ma na tama e mmate raa e mee ki mahhike muri no ora.”

⁷ Pol e ppehi koi te tattara nei, tena na Farisi raa laatou ma na Sadyusi raa ku kaamata no hakatauttau, tena te kuturana raa ku vvae rua.

⁸ (E mee na Sadyusi raa e hakattina pera ma na tama e mmate raa selavaa te ora muri, tena se isi hoki na ensel ia ma na anana; e meia na Farisi raa e hakattina e toru na mee raa hakaa-toa.)

⁹ Na tama hakamattua raa ku vaa hakamaroa roo, tena na tama e poroporo na tuaa tera e hukui ma na Farisi raa ku mahhike i aruna no tattara hakamaroa roo ma, “Maatou ekkite pera ma te tama nei se isi te mee e sara! Kame e isi hakamaoni te anana seainaa he ensel ni tattara ake te tama nei.”

¹⁰ Na tama raa ku hakatauttau roo, tena te soldia hakamaatua raa ku matakua ma ka oti na tama raa kutaa hakahaeroo Pol. Kito te tama raa kimeake na soldia aia raa ki oo vaa roto te kuturana raa no too Pol itaha ma na tama raa, tena kukkave tamaraa ite kina na soldia raa.

¹¹ Tepoonaa TeAriki kutuuake ite vahi Pol nomeake, “Auu sematakua! Akoe ku oti te tattara ake na tama i Jerusalem raa ite vahi Anau, tena akoe ki haere no ppena peeraa hoki i Rom.”

Na Jiuraa kutattara hemuu ma kitaa Pol kimate

¹² Te tahata teeraa aho na Jiuraa ku hakkutu ki hakatonutonu he hakataakoto. Na tama raa

e hakamoe tetattara ma laatou selavaa roo tekkai, ia selavaa te unu hemee kittae roo te saaita laatou e taa Pol ki mate.

¹³ Na tama e penapena te hakataakoto raa e ttaa peeraa tipu haa toe na tama hakaatoa.

¹⁴ Tena na tamaraa ki oo no mmata na maatua hakananniu na maatua raa ia ma na tama hakamattua na Jiu raa, tena ki meake, "Maatou hakaatoa e hakamoe te hakataakoto pera ma maatou selavaa roo tekkai ni mee kittae roo te saaita maatou e taa Pol ki mate.

¹⁵ Tena kootou kikkave he tattara i te soldia hakamaatua i Rom raa ki kou mai Pol te saaita nei i akoe. Tena kootou kumalliu ma kootou e hihhai kilahulahu Pol ki too na tattara hakamaoni. Emeia maatou e me ki tanattana ki taa tamaraa ki mate i mua aia e tae mai i te kina nei."

¹⁶ Emeia telamotu Polraa erono na hakataakoto na tamaraa; kito aia ki haere no tattara ake Pol i te kina na soldia raa.

¹⁷ Tena Pol kikanna ake te purepure hokotahi no tattara ake ma, "Hakattaki te taupeara nei i te soldia hakamaatua raa e mee te tama nei e isi te tattara e me ki tattara ake."

¹⁸ Te purepure raa etoo te taupeara raa no hakattaki i te soldia hakamaatua raa, tena ki meake te tamaraa ma, "Pol, te tama e karapusi raa e kanna mai anau, tena ki mee mai ma anau ki hakattaki mai te taupeara nei i akoe, e mee te tama nei e isi te tattara e me ki tattara atu akoe."

¹⁹ Tena te soldia hakamaatua raa kittaoahi te rima te taupeara raa no hakattaki te tamaraa itaha, tena ki vahiri ake ma, "Hea akoe e isi ki mee mai anau naa?"

20 Kito te taupeara raa ki meake, “Na tama hakamattua na Jiu raa e hakamoe tetattara notonu ma taiao laatou ku oo mai no malliu atu akoe ki too Pol no kkave i na tama hakamattua raa ma kilahulahu tama raa ki too na tattara hakamaoni i te vahi Pol.

21 Emeia akoe selavaa te hakarono na tama naa, maitaname tipu haatoe na tama eme ki mmuni no hakattari Pol. Na tama raa e hakamoe tetattara ma laatou selavaa roo tekkai, ia te unu kittaeroo tesaita laatou etaa Pol ki mate raa. Na tama raa kutanattana kippena te me nei, emeia laatou ettari koi te maanatu akoe.”

22 Tena te soldia hakamaatua raa ki meake, “Ako e selavaa te tattara ake he tama pera ma akoe ni tattara mai anau te hakataakoto na tama raa.” Tena aia ki kauna te taupeara raa no haere.

Pol ku tooria no kkave iaa Feliks

23 Tena te soldia hakamaatua raa ku kanna ake tokorua na purepure aia raa, tena ki meake, “Tanattana rua huitarau na soldia ki oo kootou i Sisaria, tena ku too hoki tipu hitu na tama hurohuro na hos ia ma rua huitarau na soldia e ppuhu ma na hika, tena kootou kutanattana no oo te sivo te poo nei.

24 Tanattana hoki ni hos ma Pol ki huro kootou, tena ku too hakaraoi roo aia no kkave iaa Feliks te tama hakamaatua raa.”

25 Tena te soldia hakamaatua raa ki taataa te launiu e ppau peenei:

26 “Anau Klodius Lisias etaataa atu akoe Feliks, te tama hakamaatua e mouruna raa ki kou atu te tauareka anau.

²⁷ Na Jiu raa e taohi te tama nei, tena ku mee ma kitaa tetama nei kimate. Anau ku mee noiroa pera ma aia hetama i Rom, kito anau ki haere ma na soldia anau raa notokonaki tetama nei.

²⁸ Anau e hihai ki iroa hea roo na Jiu raa elloto te tama nei, tena anau ki too aia no kkave i na tama hakamattua laatou raa.

²⁹ Anau ekite pera ma tetama nei seisi temee esara eppena ma kilavaa natamaraa tetaa aia kimate ia ma kuppono hoki aia ite hare karapusi. Na tattara na Jiu raa e hatuhatu i te tama nei raa e hamai koi i te vahi na tuua laatou raa.

³⁰ Tena tesaita anau kurono ma na tama raa e hakamoe tetattara ma kitaa te tama nei ki mate raa, tena te maanatu anau raa ku tere ake ma ki kauna ria atu te tama nei i akoe. Anau ku oti te meake na tama eisi na tattara laatou ite tama nei raa ki oo atu no kou atu na tattara laatou raa i akoe.”

³¹ Na soldia raa e tauttari na tattara te soldia hakamaatua raa. Na tama raa e too Pol te poo naa no huro laatou no ttae roo i Antipatris.

³² Te aho taiao raa na soldia e hahaere na vae raa ku vakkai muri i te hare na soldia raa, tena kitiaki na tama e huro na hos raa ki huro laatou ma Pol.

³³ Na tama raa e too Pol no kkave i Sisaria, tena kikkave te launiu raa i te tama hakamaatua raa, tena ki kou ake hoki ma Pol i na rima tama raa.

³⁴ Te tama hakamaatua raa eppau te launiu raa, tena ki vahiri ake ma Pol he tama te matakaina hee. Ia te saaita aia ni iroa ma Pol he tama i Silisia,

³⁵ tena aia ki meake, “Anau e me ki hakarono

na tattara akoe naa te saaita na tama e isi na tattara ite vahi akoe raa e ttae mai.” Tena aia ki meake na purepure aia raa kilollohi Pol i roto te hare te tama hakamaatua raa.

24

Na Jiu raa ku tattara ake Feliks i te vahi Pol

¹ Imuri erima na aho, tena Ananaias te pohouru hakanaaniu na maatua raa ku haere i Sisaria ma alaa tama hakamattua ia ma Tetulus te tama eskul ite vahi na tuua raa. Na tama raa e oo no ttuu i mua Feliks te tama hakamaatua raa, tena ki tattara ake tama raa na tattara laatou e hatuhatu i te vahi Pol raa.

² Na tama raa e kanna ake Pol ki haere ake, tena Tetulus ku kaamata no tattara ake ma:

“Feliks, te tama mouruna! Te atamai akoe ia ma te rorohi akoe e kou mai te noho laoi saaita roroa roo, tena tammaki roo na mee e sara tera akoe ni hakatonutonu i roto te henua nei.

³ Tena maatou na tama i roto na kina roo hakaatoa raa e hihhai na mee nei, ia tena maatou e kou atu te hakammaha roo i akoe.

⁴ Anau se hihai kitattara tammaki ki mee akoe kikkaro, emeia anau ekainnoatu koi akoe ki aroha no hakarono mai na tattara maatou e moisi nei.

⁵ “Maatou ekkite pera ma te nei he tama hakkapo; te tama nei ekakaamata na sara ma na Jiu hakaatoa i roto te maarama nei, ia te tama nei hoki he tama hakamaatua i roto te kuturana na tama i Nasaret raa.

⁶ Ia te tama nei hoki ehahaivi ma ki mee te Hare Tapu raa ki se tapu, tena maatou ki hakapiki aia. [Maatou e mannatu ma

ki hakatonutonu te tama nei i te vahi koi na tuua maatou raa.

⁷ Emeia Lisias te soldia hakamaatua raa e hamai ma na mahi aia no aratoo tetama nei itaha ma maatou. Tena Lisias ki mee mai ma maatou ki oo mai no kou atu na tattara maatou raa i akoe.]

⁸ Kame akoe elahulahu tetama nei, akoe hokkoe e me ki iroa i na tattara aia raa pera ma na tattara maatou nei e hakamaoni.”

⁹ Kito na Jiu raa ki hakatoo ake, tena ki meake ma na tattara raa e hakamaoni.

Pol ku tattara i te vahi aia i mua Feliks

¹⁰ Tena Feliks ki auna ake Pol ki tattara, tena Pol ki meake.

“Anau e iroa pera ma akoe e noho pera ma he tama hakatonutonu te henua nei tammaki na hetau, ia tena anau e hihia roo kituu i mua akoe no tattara i te vahi anau.

¹¹ Akoe hokkoe elavaa koi te iroa, e mee sanahuru ma rua koi na aho anau ni noho i roto Jerusalem no lotu.

¹² Na Jiu raa se haitama nikkite ma e hakatauttau maaua i roto te Hare Tapu, tena laatou hoki se hai vahao nikkite ma anau e kutukku tu ma na tama i roto te hare lotu na Jiu raa ia ma alaa kina i roto te matakaina raa.

¹³ Na tama nei hoki se isi na tattara ki mee na tattara laatou e tattara i te vahi anau raa ki hakamaoni.

¹⁴ Anau e hakari atu akoe te mee nei: Anau e lotulotu Te Atua na tipuna taatou raa, tena anau e tautari na Tiputipu na tama raa e mannatu ma ni tiputipu se hakamaoni raa. Emeia anau e hakatina hoki na mee hakaatoa e mau i roto na tuua Moses ia ma na launiu na profet raa.

15 Anau e hakatina TeAtua pera ma laatou e hakattina raa hoki, e ssau koi pera ma na tama hakaatoa, na tama taualleka ia ma na tama sakkino raa e me ki ora muri i taha ma te mate.

16 Ia tena anau e hai na mahi roo anau ki tonu hakamaoni imua na karemata TeAtua ia ma te kanohenua raa.

17 “Anau ku mmao se ki tae roo i Jerusalem e hia roo na hetau, tena anau ku haere i Jerusalem ma ki kou ake na sileni te kanohenua anau raa, tena ku hoki ake ni hoki.

18 Tena na tama raa ku oo ake no kkite anau i roto te Hare Tapu raa te saaita anau ku oti te hoki ake te hoki tera e me kimee anau ki matahua raa. Tena se isi te kanohenua e nnoho ma anau, ia se isi hoki te hakatauttau.

19 Emeia e isi na Jiu ni oomai i Esia. Na tama raa hokolaatou e tau te oo mai no tattara atu na tattara laatou raa, kime laatou e isi na tattara e hatuhatu i te vahi anau.

20 Kame seai, meake na tama i te kina nei raa ki tattara atu ma ni mee peehee laatou e kkite ma anau e sara te saaita anau ni tuu imua na tama hakamattua raa.

21 Emeia he mee hokotahi tera anau ni kanna ake te saaita anau ni tuu imua laatou raa, ‘Anau ku hakatonutonuria kootou i te aho nei, e mee anau e hakatina pera ma na tama ku mmate raa e me ki mahike muri no ora.’”

22 Tena Feliks e noho norono hakaraoi roo na Tiputipu TeAriki raa hakaatoa, tena aia ki hakaoti te kkutu raa, tena ki meake na tama raa ma, “Anau e me ki hakarono hakaraoi te mee nei te saaita Lisias te soldia hakamaatua raa e tae mai.”

23 Tena aia ki meake te purepure e rorohi Pol raa ki rorohi hakappuru te tama raa, tena ma ku hakattana tama raa ni saaita ki lavaa na soa aia raa te kou ake niaa Pol e hihai raa.

Pol ku tuu i mua Feliks laaua ma Drusila

24 Ellava na aho ku llaka, tena Feliks ku oo mai laaua ma Drusila, te avana aia te hine haka-Jiu raa. Kito aia ki meake na tama raa ki kou ake Pol, tena aia ki noho no hakarono Pol e tattara i te vahi te hakattina iaa Jisas Krai raa.

25 Emeia te saaita Pol ku tattara i te vahi na tiputipu taualleka, te pasemmu ia ma te Aho Hakatonutonu e me ki hamai raa, tena Feliks ku mataku no meake ma, "Kutau, tena akoe ku haere. Anau e me ki kanna atu hoki akoe he saaita anau e ttana."

26 Te saaita naa hoki Feliks e kkaahu ma Pol e me ki kou ake ni sileni, tena ma aia ku aru tahi ake Pol ki haere ake ki tattara laaua.

27 Erua na hetau ku llaka, tena Porsius Festas ku sui te sao Feliks. Feliks e hihai ma na Jiu raa ki hihia i te vahi aia, tena aia ki tiaki Pol no noho i roto te hare karapusi raa.

25

Festas ku hakatonutonu Pol

1 Festus kutae ake i te kina raa, tena i muri e toru na aho aia ku tiaki Sisaria no haere i Jerusalem,

2 i te kina na maatua hakananniu raa laatou ma na tama hakamattua na Jiu raa e mee ki kou ake na tattara laatou e hatuhatu i te vahi Pol raa. Na tama raa e kainno ake Festas

3 ki tuku ake hea laatou e hihai raa, tena ma kutoo Pol nokkave i Jerusalem, e mee laatou

ku oti te hakamoe te tattara ma ki taa Pol ki mate te saaita Pol e haere i Jerusalem raa.

⁴ Tena Festas ki meake, “Pol e mee pera ma he tama karapusi i Sisaria, tena anau hokonnau e me ki haere i te kina raa he saaita.

⁵ Meake na tama hakamattua kootou raa ki oo i Sisaria te saaita anau e haere raa, tena laatou ku kou mai ma na tattara laatou i te vahi Pol raa ki mmata ma hea aia e sara naa.”

⁶ Festas e noho ma na tama raa no ttae e varu seaina e sanahuru na aho, kito aia ki haere i Sisaria. Tena te aho taia raa aia ku haere no noho i te hare hakatonutonu raa, tena ki meake na tama raa ki kou ake Pol i roto hare.

⁷ Pol ku tae ake, tena na Jiu ni oo mai i Jerusalem raa ku mahhike no ttuu alleha te tama raa, tena ki kaamata no letuletu ake tammaki na tattara hao laatou ni hatuhatu raa, e meia na tattara hoki na tama raa se isi te hakamaoni.

⁸ Tena Pol ku tattara ake ki tokonaki aia hokoia ma: “Anau se hai mee e ppena e sara i te vahi na tuua na Jiu raa, te Hare Tapu ia ma te tama hakamaatua i Rom raa.”

⁹ Emeia Festas e hihai ma ki mee na Jiu raa ki hihhia i te vahi aia, tena aia ki vahiri ake Pol, “Ako e hihai ki haere i Jerusalem, tena anau ku hakatonutonu akoe i te vahi na tattara na tama nei raa i te kina raa?”

¹⁰ Kito Pol ki meake, “Anau ku tuu i roto te hare hakatonutonu imua te tama hakamaatua, tena kootou e tau te hakatonutonu anau i te kina nei. Kootou hokkootou e illoa pera ma anau se isi te mee e sara e ppena i na Jiu raa.

¹¹ Kame anau ese tuua, tena kippena na mee e sara tera anau e tau te mate, tena

anau e tau tetaiaria kimate. Emeia kame na tattara na tama raa e hai mai anau raa se isi te hakamaoni, tena se hai tama hoki elavaa te too anau no kou ake na tama raa. Anau e hihai te tama hakamaatua raa roo ki hakatonutonu i te vahi anau.”

¹² Tena Festas ki tattara ma na tama e totokonaki na hakataakoto aia raa no oti, tena aia ki meake, “E mee akoe e hihai ma te tama hakamaatua i Rom raa ki hakatonutonu i te vahi akoe, tena akoe e me ki haere no mmata te tama hakamaatua naa.”

Pol ku tuu i mua Agripa laaua ma Benais

¹³ Tena ki oti roo te tuku Agripa raa laaua ma Benais ku oo ake i Sisaria no mmata Festas.

¹⁴ Tokorua raa ennoho i te kina raa ellava na aho, tena Festus ki tattara hakamatahua ake te tuku raa i te vahi Pol. “E isi te tama i te kina nei ennoho pera ma he tama karapusi te saaita roo Feliks;

¹⁵ tena te saaita anau ni haere i Jerusalem raa, na maatua hakananniu ia ma na tama hakamattua na Jiu raa e kou mai na tattara laatou raa i te vahi Pol, tena ki kainno mai ma anau ki mee ma te tama nei e sara.

¹⁶ Emeia anau e meake na tama raa pera ma maatou na tama i Rom raa se isi te tiputipu ki kou ake vare te tama e isi te sara raa i na tama nippono aia raa. Te tama raa e me ki tuu i mua na karemata na tama raa i mua, tena ku kou ake he saaita ma te tama raa ki tattara i te vahi aia i na tattara na tama raa e hai ake aia raa.

¹⁷ Te saaita na tama raa ni ttae mai i te kina nei raa, tena anau settari hoki, e meia te aho taiao raa koi anau ku noho i roto te hare

hakatonutonu raa, tena ki meake na tama raa ki kou mai te tama raa i hare.

¹⁸ Na tama nippono te tama raa kuttuu i aruna, e meia na tama raa se tattara na tattara i te vahi laatou ma te tama raa esara tera anau e hakataakoto ma laatou e tau roo te tattara mai raa.

¹⁹ Na tama raa e tattara mai koi na mee laatou e hakatauttau ma te tama raa ia ma na hakattina laatou i te vahi te Tama ehui ma ko Jisas raa. Te Tama nei ku oti te mate, e meia Pol e tattara ma te Tama raa e ora koi.

²⁰ Tena anau ku se iroa ma anau e me kitoo peehee hoki alaa tattara i te vahi te mee nei, kito anau ki vahiri ake Pol ma aia elavaa te haere i Jerusalem ki hakatonutonu ria i te kina raa.

²¹ E meia Pol e mee mai ma aia e hihai ki noho i na rima na soldia e lollohi aia raa ki tae te saaita te tama hakamaatua i Rom raa e me ki hakatonutonu i te vahi aia. Kito anau ki meake na soldia raa ki lollohi te tama raa ki tae roo te saaita anau elavaa tekkave aia i te tama hakamaatua raa.”

²² Tena Agripa ki meake Festus, “Anau hokonau e hihai ki hakarono na tattara te tama naa.”

Kito Festus ki meake, “Taiao akoe ku hakarono na tattara te tama naa.”

²³ Te aho taiao raa Agripa laaua ma Benais ku oo mai, tena te kanohenua raa ki hakammaha roo i tokorua raa. Tokorua raa e oo nou ru i roto te hare e rahira ma na tama hakamattua na soldia i Rom raa ia ma na tama hakamattua te matakaina raa. Festas ekkave te tattara, tena na tama raa ki kou ake Pol i hare.

²⁴ Kito Festas ki meake, “Te tuku Agripa ia ma na tama hakaatoa ennoho ma taatou te aho nei raa: Kootou kukkite te tama na Jiu

hakaatoa i te kina nei ia ma Jerusalem raa ni kou mai anau i te se hihhai laoutou i te tama nei. Na tama raa e vaa mai ma te tama nei ku setau hoki te noho i te maarama nei.

²⁵ Emeia anau se isi tetattara erono ma aia e ppena te mee esara tera etau aia tetaiaria ki mate. Tena e mee aia hokoia hoki e hihai ma te tama hakamaatua i Rom raa ki hakatonutonu aia, tena anau emaanatu ma kikaunaria te tama nei ki haere.

²⁶ Emeia anau se hai mee hakamaoni eiroa ki taataa ake i te tama hakamaatua raa i te vahi Pol. Tena anau e kou mai te tama nei i mua kootou, taohi mua akoe te tuku Agripa! Ia tena te saaita akoe e oti ma te tama nei raa, tena anau kame ku isi na mee hakamaoni ki taataa.

²⁷ Eme ki setonu ma anau ekkave te tama karapusi raa se hai mee e taataa ki matahua ma hea aia e sara raa.”

26

Pol ku tattara ake te tuku Agripa raa i te vahi aia

¹ Tena Agripa ki meake Pol, “Akoe kulavaa te tattara mai i te vahi akoe hokkoe.” Kito Pol ki sora na rima aia raa, tena ki tattara ake peenei:

² “Te tuku Agripa! Anau e hihia roo te aho nei, e mee anau kulavaa te tuu i mua akoe ki tattara atu na tattara anau nei i te vahi na tattara na Jiu raa e hatuhatu i anau raa,

³ taohi mua e mee akoe eiroa laoiroo na tiputipu na Jiu raa hakaatoa ia ma na hakataakoto se ttonu maatou raa. Tena anau e kainno atu akoe ki aroha koi no hakarono mai na tattara anau nei.

⁴ “Na Jiu raa hakaatoa e illoa laoi roo te ora anau kaamata roo te saaita anau nipaamee raa. Natama raa e illoa te ora anau kaamata mai te saaita anau ni noho i te henua anau raa haere no ttae i Jerusalem.

⁵ Natama raa hakaatoa e illoa, tena laa-tou elavaa te meatu te hakamaoni pera ma te kaamata roo anau e noho pera ma hetama i roto te kuturana na Farisi te lotu raa.

⁶ Tena te saaita nei anau kutuu i te kina nei ki hakatonu tonu ria, maitaname anau e isi te hakatina ina tattara hakamaoni TeAtua ni kou ake na tipuna taatou raa,

⁷ na mee roo tera te sanahuru ma rua na kaha taatou raa ni hakattari ma ki too te saaita laatou ni lotu lotu TeAtua te ao ma te poo raa. Tena akoe te hakamaatua, te nei ko te hakataakoto nei koi tera na Jiu raa e mmau tattara i anau.

⁸ Aiea kootou na tama e noho i te kina nei raa e hainattaa roo te hakattina pera ma TeAtua e me ki hakamahike muri na tama e mmate raea?

⁹ “Anau hokonnau nimaanatu ma anau kippena namee hakaatoa anau elavaa kitaamate na tattara hakaatoa i te vahi Jisas te Tama i Nasaret raa.

¹⁰ Teenaa hea anau nippena i roto Jerusalem. Anau e too na tattara na maatua hakananniu raa, tena kippono tammaki na tama e tauttari TeAtua raa i te hare karapusi, tena te saaita na tama raa ku mee ki taai a ria ki mmate, anau e nuu hoki ma na tama raa ki mmate.

¹¹ Tammaki na vahao anau e kou ake na hakalono lihu na hakattina ana raa i roto na hare lotu na Jiu, tena ki hahi i ki mee na tama raa ki tiaki na hakattina laatou raa. Anau e roto roo na tama raa tera hea anau

ni haere hoki na matakaina alaa tama raa ma ki mee na tama raa ki hakalono lihu.

Pol e tattara ake te kaamataroo aia nimee no hakatina

(Na hehekau 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Teenei ko te hakataakoto nei koi tera anau ni haere i Damaskus ma na tattara na maatua hakananniu raa.

¹³ Tena tesaita telaalatea anau kukite temaahina etii maarama roo iaruna telaaraa e hamai peeraa ite vaelani no hakamaahina hakatike anau ia ma na tama ni oo ma anau raa.

¹⁴ Maatou hakaatoa kutteiho noppaku te kerekere, tena anau kurono tereo e tattara mai anau ina tattara hakaHibru ma, ‘Sol, Sol! Aiea akoe emee anau ki hakalono lihu naea? Akoe emee koi akoe hokkoe ki hakalono lihu essau pera ma he bulmakau etataporo telaakau te tama e hahaanai aia raa.’

¹⁵ Tena anau ki vahiri ake ma, ‘Te Ariki, koai Akoe?’ Tena Te Ariki ku tattara mai ma, ‘Anau ko Jisas, te Tama akoe e mee no hakalono lihu raa.

¹⁶ Emeia mahike notuu iaruna. Anau e hakahura atu ki hirihiri akoe pera ma he tama hehekau Anau. Akoe e me ki tattara ake alaa tama pera ma akoe e kite Anau te aho nei ia ma hea Anau e me ki huri atu akoe i muri raa.

¹⁷ Anau e me ki hasasao akoe i taha ma na tama Israel ia ma na tama sei ma ni Jiu tera Anau e me ki kauna akoe ki haere raa.

¹⁸ Akoe e me ki haere no taaraki na karemata na tama raa, tena ku hakattaki na tama raa i taha ma te pouri raa ki oo mai i te maahina, tena ku oo itaha ma na mahi Satan raa no oo ake Te Atua, ia tena na haisara na tama raa e me ki ssorohia

itaha e mee na hakattina laatou e isiraa, tena na tama raa e me kinnoho ma na tama TeAtua ni hirihiri raa.'

Pol ku tattara ake te uata aia

¹⁹ "Ia tena te tuku Agripa, anau e tautari hea anau e kite ma na karemata anau tera ni hamai i te vaelani raa.

²⁰ Anau e kaamata i Damaskus no haere peeraa i Jerusalem, tena ki haere na kina hakaatoa i roto Israel ia ma na kina na tama sei ma ni Jiu raa. Anau e takutaku pera ma na tama raa kittike itaha ma na haissara laatou, tena ku hakattina i TeAtua, tena kuppenna na mee ki huri ake pera ma laatou kuttike itaha ma na haisara laatou raa.

²¹ Na Jiu raa e hakaipiki anau i roto te Hare Tapu e mee anau e takutaku ake te hakataakoto nei, tena laatou ku mee ma ki taa anau ki mate.

²² Emeia te ahonei TeAtua etokonaki anau, ia tena anau etuu i te kina nei kitattara atu kootou hakaatoa na tama ku mattua raa ia ma na tama pamme raa i te hakamaoni. Na tattara anau e tattara raa essau koi pera ma na tattara na profet ia ma na tattara Moses nitattara ma e me ki kapihi mai raa:

²³ Te Mesaia raa e me ki hakaalono lihu, tena Aia ko te Tama kaamata hoki e me ki mahike muri itaha ma te mate ki huri ake te maahina te ora e ora tahiraa ina Jiu ia ma na tama sei ma ni Jiu raa."

²⁴ Pol e tattara ake peenei ma kitokonaki i te vahi aia, tena Festas ku vaa ake aia ma, "Pol! Akoe ku vvare! Te iroa akoe erahinaa e mee akoe no vvare!"

²⁵ Kito Pol ki meake, “Te tama hakamaatua! Anau se vware! Anau e tattara atu te hakamaoni i te atamai anau.

²⁶ Te tuku Agripa! Anau e ivi te tattara atu na mee roo hakaatoa, maitaname akoe e iroa na mee nei roo hakaatoa. Anau e iroa akoe sessiri he mee inamee nei emee hea ni kapihi aturaa semee ma ekapihi atu tera akoe se iroa.

²⁷ Te tuku Agripa! Akoe e hakatina na profet? Anau e iroa akoe e hakatina!”

²⁸ Kito Agripa ki meake Pol, “Ako e me ki mee anau ki hakatina te lotu paa saaita nei koi?”

²⁹ Kito Pol ki meake, “Niaina ma hepaa saaita iama hesaaita eroroa, anau elotuake TeAtua ma akoe iama kootou natama hakaatoa ehakallono mai anau te aho nei raa, tena eme kissau peenei ma ana nei hoki, emeia anau se hihai ma kootou ki haihairia hoki ma na seni nei!”

³⁰ Tena Agripa, Festas, Benais iama na tama raa hakaatoa ku mahhike i aruna,

³¹ tena tesaita laatou nioo iahoraa, na tama raa ku tattara hokolaatou ma, “Te tama nei seisi roo te mee esara eppena kilavaa taatou te taa aia ki mate iama kippono aia i roto te hare karapusi.”

³² Kito Agripa ki meake Festas, “Te tama nei etau roo te hakattanaria ki haere kime aia ni se meatu ma aia e hihai te tama hakamaatua i Rom raa ki hakatonutonu aia.”

27

Pol ku kake te vaka no haere i Rom

¹ Na tama raa e tattara no tonu ma maatou e me ki haere peeraa i Itali, tena na tama raa ku tuku Julius ki rorohi Pol ma alaa karapusi hoki. Julius ko te purepure hakamaatua i roto te kuturana na soldia i Rom e hui ma, “Te kuturana na soldia te tuku i Rom raa”.

² Maatou ekkake te vaka i Adramitium tera kutanattana ki haere peeraa i Esia raa, tena te vaka raa ku uhu no haere. Aristarkus te tama i te matakaina Tesalonaika i roto Masedonia raa e oo maatou hoki.

³ Te aho taiao raa maatou kuttae i Saidon. Julius elairoo Pol, tena kitiaki te tama raa ki haere no mmata na soalaoui aia raa ma ki kou ake na tama raa niaa Pol e hihai.

⁴ Maatou e uhu te kina raa no haere, e meia e mee te matani raa e ppui mai i mua, tena maatou ku tere te vahi e lluu i Saiprus raa.

⁵ Maatou e tere no raka te moana i Silisia laua ma Pamfilia raa, tena ki tere no ttae i Maira i roto Lisia.

⁶ Te purepure hakamaatua raa e ssee no lave te vaka i Aleksandria kumee ki haere peeraa i Itali, tena aia ki hakkake maatou te vaka raa.

⁷ Maatou e uhu no haere hakassoro e lavaa roo na aho, e mee te matani raa e ppui mai i mua, tena maatou ku selavaa te haere te ara maatou e haereraa, tena kito maatou kitaa no haere hakalluu i te vahi Nidus no haere hakaraka te mata i Krit e hui ma ko te Matahenua Salmone raa.

⁸ Maatou e haere hakapare te henua raa, e meia maatou e nnahe roo te ttae i te kina na tama raa e kanna ma te Kapamarua e Lluu tera se mmao hoki ma te matakaina Lasea raa.

⁹ Maatou e tuu i te kina raa saaita roroa roo

no taeroo te saaita maatou kuse lavaa te uhu no haere raa, ia te saaita hoki te aho na tama e hakammaha ma he aho na haisara kumee ki ssirihia raa ku raka. Kito Pol ki tattara ake na tama raa:

¹⁰ “Nataanata! Anau ekite pera ma e me ki haeroo kame taatou e uhu ite kina nei no haere, tena na kai ia ma te vaka nei hoki e me ki haeo, ia e isi na tama e me ki mmate.”

¹¹ Emeia te purepure hakamaatua raa e hakarono na tattara te ariki raa ia ma te tama te vaka raa, tena aia kuse hihai ki hakarono na tattara Pol.

¹² Tekapamarua maatou etuura e haeo tetuu te saaita te matani, ia tena te mahiana na tama raa hakaatoa ku hakaioo ma maatou ki uhu koi no haere, tena ku haaite kittae maatou i Finiks kame e lavaa, tena ma maatou ku hakattari ite kina raa ki teiho te matani raa. Finiks he kapamarua e tuu i roto Krit tera e huri peeraa i te laki haukkupu ia ma tokorau hakalaki.

Te putika te moana

¹³ Te matani raa ku kaamata no aniani mai hakassoro i te kupu, tena na taanata raa ku mannatu ma kipena hea laatou e hakataakoto raa, tena laatou ki huti te taura raa no haere hakappae vaa uta i Krit.

¹⁴ Emeia se roroa koi te matani raa ku maairi hai mahi roo, teenaa ko te matani na tama raa e kanna ma te Matani te Anake tera e maairi mai vaa aruna te henua raa.

¹⁵ Te matani raa e ppaku te vaka raa, tena te vaka raa kuse lavaa te haere atu ite matani raa, tena maatou ku nnoho hemuu koi no tiaki te vaka raa ki tahea te matani.

16 Tena te mee raa kulluu hakamarie te saaita maatou nitahea no raka ite vahi haukkupu i Kauda, he henua paamee koi. Maatou e hai roo na mahi maatou nolavaa te haihai te pooti te vaka raa ma na maea no mmau.

17 Na tama raa e hhuti te pooti raa i aruna, tena ki nooa te pooti raa ma te vaka raa no mmau. Na tama raa e mattaku ma kaoti laatou kutere no kkapi na ruahua itai Libia raa, kito na tama raa ki hakatere te pukei raa i raro, tena ki tiaki te vaka raa no tahea te matani.

18 Te matani hai mahi raa e maairi koi, tena te aho taiao raa na tama raa ku kaamata no maka na kai i roto te vaka raa i taha,

19 tena teeraa aho hoki na tama raa ku peesia alaa hekau te vaka raa i taha.

20 Tammaki na aho maatou ku sekkite telaa ia ma na hetuu, e meia te matani raa e maairi hai mahi koi. Maatou ku mannatu ma maatou kame ku selavaa te ssao.

21 Saaita roroa roo na tama raa e noho sekkai na kai, tena Pol ki mahike no tuu i mua na tama raa hakaatoa no meake, "Kootou e tau roo te hakallono na tattara anau raa te saaita anau ni meatu ma taatou selavaa te uhu i Krit no haere raa, tena taatou hoki selavaa te ttiri te haeo ia ma killano ni mee.

22 Emeia anau e kainno atu kootou ki se mannatu! Se hai tama taatou e me ki mate, teenei ko te vaka nei koi e me ki haeo.

23 E mee te ensel TeAtua anau raa, TeAtua anau e lotulotu raa e hamai te poo raa

24 no tattara mai anau ma, 'Pol akoe selavaa te mataka! Akoe e me ki tuu i mua te tama haka-maatua i Rom raa. Ia tena e mee TeAtua elaoi akoe, Aia e me ki hakasao na ora na tama e oo ma

akoe i roto te vaka naa.'

²⁵ Na taanata! Kootou selavaa te mattaku. E mee anau e hakatina TeAtua, tena anau e iroa ma na mee e me kikapihi mai tautari hea Aia ni tattara mai anau raa.

²⁶ Emeia eisi te henua taatou e me kitere no kkapi i uta."

²⁷ Teena ko te sanahuru ma haa napoo, tena maatou etatahea ma tematani i roto Mediterenian. Tena tetuapoo natama te vaka raa ku mannatu ma maatou kame ku tappiri na henua.

²⁸ Kito natama raa kiletu te maea emmau te taura raa no kkite pera ma te nnoto te kina raa etae tipurua namakkaa, tena seroroa natama raa ku haaite hoki no kite pera ma te mee raa ku tae sanahuru marima namakkaa.

²⁹ Natama raa ku mattaku ma te vaka raa kaa tere no kkapi iaruna nahatu, kito natama raa kiletu e haa nataura imuri te vaka raa, tena laatou kulotu ma te meeraa kimaarama vave koi.

³⁰ Tena natama hahaere te vaka raa ku mee ma laatou kihakassao no huro i taha ma te vaka raa; natama raa e hakatere te pootiraa iraro, tena kimalliu ma laatou eme kioo nahakahuro na taura imua te vaka raa.

³¹ Emeia Pol e meake te purepure hakamaatua ia ma na soldia raa, "Kame natama hahaere te vaka nei raa se nnoho iaruna te vaka nei, TeAtua selavaa te tokonaki kootou ki ora."

³² Kito na soldia raa kittuu namaea e haihai te pootiraa no tteiho i te lottai.

³³ Imua te uru te ata, Pol ku meake natama raa kikkai nikai: "Kootou e nnoho no hakattari roo

sanahuru ma haa na aho, tena kootou se hai kai roo ni kkai.

³⁴ Tena anau e kainno atu kootou ki kkai ni kai, e mee kootou etau tekkai ki ora kootou. Se isi terouru e me kihopo itaha ma napohouru kootou naa."

³⁵ Pol etattara nooti, tena aia kitoo te haraoa raa no lotu ake TeAtua i mua na tama raa hakaatoa, tena aia kittohi te haraoa raa no kai.

³⁶ Na tama raa kuse mattaku, tena laatou hakaatoa ki kkai.

³⁷ Te kooina na tama raa hakaatoa etae rua huitarau tipu hitu ma ono na tama iaruna te vaka raa.

³⁸ Na tama raa ekkai roo noppohu, tena laatou kimaka na kopu haraoa raa ma kirana te vaka raa.

Te vaka raa ku kkapi

³⁹ Te meeraa ku maarama, tena na tama ehahaere te vaka raa kuse illoa ma teehee i uta naa, e meia laatou e illoa te hapa ttiko ia ma te kerekere i uta, tena laatou ku mannatu ma kame etau areka laatou ki hakatere te vaka raa ki kkapi i uta i te kina raa.

⁴⁰ Kito na tama raa ki ttuu na taura raa no huro iraro, tena te saaita naa hoki na tama raa kuvvete na maea ehaihai kimmau te hoe te vaka raa. Tena laatou ki aratoo na pukei i mua te vaka raa ma kilavaa te matani raa te hakatere te vaka raa i mua, tena maatou kitere peeraa i uta.

⁴¹ Emeia te vaka raa etere no kkapi iaruna te ruahua; te mata te vaka raa ku kkapi

no mmauroo, tena i muri raa ku maseu na peau e llahi raa.

⁴² Na soldia raa kupenapena te hakataakoto ma kitaa na tama karapusi raa hakaatoa ki selavaa na tama raa tekkau i uta no huro no ssao.

⁴³ Emeia te purepure hakamaatua raa e hihai ma kihakasao Pol, tena aia kittuki te hakataakoto na tama raa. Tena aia ki meake na tama e lavaa tekkau raa killee nokkau i mua i uta;

⁴⁴ tena na tama ettoeraa kutoo na hoono ia ma alaa murihoono te vaka raa e makkoti raa nokkau ma laatou. Maatou hakaatoa ekkau no ttae hakaraoi roo i uta se hai tama e mate.

28

Pol kutae i Malta

¹ Maatou kuttae laoiroo i uta, tena maatou ku illoa ma te henua raa ko Malta.

² Natama te henua raa elaoiroo imaatou. Te reurehu raa kulleku no haumallii, kito na tama raa ki hakaura te ahi raa, tena ki mee mai ma maatou ki oo ake no hakamamahana te ahi raa.

³ Pol e hakkutu na hhie raa, tena ki ponopono ake i roto te ahi raa. Tena te vvela te ahi raa e mee te laponi e moe i roto na hhie raa no ttoro mai i taha no uti te rima Pol.

⁴ Na tama te henua raa kukkute te laponi raa ku tootoo te rima Pol raa, tena ki tattara hokolaa-tou ma, "Teenei kame he tama taa tama, e meia te atua e me ki hakatonutonu raa selavaa te tiaki aia ki ora, niaina ma aia se mate i roto te lottai."

⁵ Emeia Pol e riaki te laponora i taha no tteihoro i roto te ahiraa, tena aia hoki se paeppae ma e llihu.

⁶ Na tama raa ennoho no mmata ma terima Pol raa eme kissura, kaa seai ma tama raa ku hakateki koi no mate. Emeia na tama raa ennoho saaita roroa roo no matamata, tena laa-tou kukkite ma Pol se mee ma aia e llihu, kito na tama raa ki tiaki na hakataakoto laa-tou ni isi i mua raa no tattara ma, "Te tama nei he atua!"

⁷ Tena Publius te tuku te henua raa ettino na kerekere ettuu tappiri ake te kina raa. Te tuku raa etoo maatou no kkave hakaraoi roo i te hare aia raa, tena maatou kinnoho ma aia e toru na aho.

⁸ Te tama Publius raa elavea, te vvela aia raa ehaimahiroo, tena elavea hoki te manava ssiri. Pol e haere i te kina te tama raa e moe raa no lotu, tena ki hakapiri na rima aia raa i aruna te tama raa, tena te tama raa ku tauareka.

⁹ Na tama te henua raa kukkite hea ni kapihi ake i te tama raa, tena na tama hakaatoa te henua raa elavea raa ku ooake, kito Pol ki tokonaki na tama raa no taualleka.

¹⁰ Na tama raa e kou mai tammaki roo na mee, ia te saaita hoki maatou ni uhu no haere raa, na tama raa kukou mai na hakataioo kitau ma te horau maatou raa.

Pol ku tae i Rom

¹¹ Maatou ennoho te henua raa e toru na marama, tena maatou kitoo te vaka i Aleksandria ehui ma, "e Rua na Kokoa Atua", tera ni hakalluu te matani itai te henua raa no haere.

¹² Maatou e haere nottage te matakaina Sir-akyus raa, tena kinnoho itekina raa etoru na aho.

¹³ Tena maatou ki uhu itekina raa no haere nottage ite matakaina i Regium. Te aho taiao raa te matani raa ku maairi mai peeraa i te kupu, tena iroto e rua na aho maatou kuttage ite matakaina Puteoli.

¹⁴ Maatou ettiri na hakattina ana ite kina raa, tena na tama raa ki mee mai ma maatou kinnoho ma laatou he latapu hokotahi. Tena ki oti maatou ku tiaki na tama raa no oo nttage i Rom.

¹⁵ Na hakattina ana i Rom raa kullono ma maatou kuttage ake, tena na hakattina ana raa hakaatoa ku oomai, alaa tama ettiri maatou ite Maket i Apius, tena alaa tama ettiri maatou itekina na "Hare e Toru e Llahi" raa. Pol ku hakammaha ake Te Atua te saaita aia nikite na tama raa, tena aia ku hihia roo.

Pol iroto Rom

¹⁶ Maatou kuttage i Rom, tena na tama hakamattua raa ku hakattana Pol kinoho hokoia ma te soldia e rorohi aia raa.

¹⁷ Imuri etoru na aho, Pol kukanna ake na tama hakamattua na Jiu raa ki oo ake kikkutu. Na tama raa ku hakkutu ake hakaatoa, tena Pol ki meake na tama raa, "Na tama Israel! Aku taina, niaina roo ma anau se haimee esara e ppena inatama taatou raa ia ma na tiputipu taatou nitoo inatipuna taatou raa, emeia na tama raa ekarapusi anau iroto Jerusalem, tena ki too anau no kou ake inatama i Rom raa.

¹⁸ Na tama i Rom raa ku hakatonutonu ite vahi anau, tena ki mee ma kitiaki anau ki haere, maitaname laatou ekkite pera ma anau seisi te mee e sara e ppena ki tau anau te mate.

19 Emeia na Jiu raa se hihhai te hakataakoto raa, tena anau kimeake ma tetama hakanaaniu i Rom raa ki hakatonutonu anau, niaina anau se isi te hakataakoto haeo i te vahi na tama taatou raa.

20 Tera hea anau e hihai ma kimmata akoe ki tattara taatou. Emeia te hakamaoni roo, anau e haihairia na seninei i te vahi te Tama tera e mee na tama Israel raa no hakattina.”

21 Kito na tama raa kimeake Pol, “Maatou se hailauniu ni too i na tama i Judia raa i te vahi akoe, ia se hai tama hoki ni hamai ma na rono ia ma na tattara i te vahi akoe.

22 Emeia maatou e hihhai killono na hakataakoto akoe raa, maitaname maatou e illoa pera ma na tama i na kina hakaatoa se hihhai te kuturana kootou naa.”

23 Kito Pol laatou ma na tama raa ki tuku te aho, tena tammaki roo na tama ku oo ake te aho naa i te kina Pol enohoraa. Kaamata tetahata haere notae tepoo, Pol e hakamamarama ake na tattara i te vahi te Hakamaatua ana i te Vaelani raa, tena aia e hahaiviroo kimee na tama raa ki hakattina i te vahi Jisas, tena aia kitoo na tattara emmau i roto na Tuua Moses raa ia ma na tattara hoki i roto na launiu na profet raa.

24 Tena e isi na tama ku hakattina na tattara Pol raa, e meia alaa tama se hihhai ki hakattina.

25 Tena na tama raa ku mahhike no haere hakatauttau hokolaatou te saaita Pol ni meake te tattara hokotahi ma, “Na tattara Te Anana Tapu raa ni tattara ake profet Aisaia ki meake na tipuna kootou raa ku tonu roo hakamaoni!

26 Aisaia e tattara ake ma,
‘Haere no tattara ake te kanohenua nei:

Kootou e me ki hakalollono koi no hakalollono,
 e meia kootou se lavaa roo te illoa;
 Kootou e me ki kirakira koi no kirakira,
 e meia kootou se lavaa roo te kkite,
²⁷ e mee na hakataakoto na tama nei raa e pouri,
 ia tena laatou e hakatturi hoki na katarina laa-
 tou raa,
 tena ki hakattau na karemata laatou raa.
 Peeraa ki seai na karemata laatou raa e me
 ki kkite,
 na katarina laatou raa e me ki llono,
 na hakataakoto laatou raa e me ki maarama,
 tena TeAtua e mee ma na tama raa e me ki oo mai
 Anau,
 tena Anau ku tokonaki na tama raa
 ki taualleka.' ”

²⁸ Kito Pol ki hakaotioti ake ma, “Kootou e tau
 te illoa pera ma na tattara TeAtua i te tokonaki
 Aia taatou raa ku ttae i na tama seai ma ni Jiu raa.
 Na tama raa e me ki hakallono!”

²⁹ [Pol e tattara nooti, tena na Jiu raa
 ku mahhike no haere hakatauttau hokolaatou
 hakamaroa roo.]

³⁰ Erua na hetau Pol e noho i te hare aia e sui
 ki noho raa, tena aia e too hakaraoi roo na tama
 e oo ake ma ki mmata aia raa.

³¹ Pol e takutaku ake i na tiputipu
 te Hakamaatua ana i te Vaelani raa, tena
 ki akoako ake i te vahi TeAriki Jisas Krai, tena
 aia e ivi roo te tattara, ia se hai tama hoki e lavaa
 te ppui aia.

CXXXV

Nukumanu
The New Testament in the Nukumanu language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Nukumanu long
Niugini

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nukumanu

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2023-03-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 22 Mar 2023

54439682-f8e2-586d-98e1-295d02f74287